

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΣΟΡΟΠΤΙΜΙΣΤΡΙΕΣ

ΕΚΔΟΕΙ ΤΗ ΕΣΟΡΟΠΤΙΜΙΣΤΙΚΗ ΕΝΔΕΧΗ ΕΛΛΗΝΟΣ - ΤΕΥΧΟΣ Νο 94 - 3 ΤΡΙΜΗΝΙΟ 2011

Καλοτάξειδο
το 2011

94

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟ
ΤΟΥ ΕΛΤΑ
ΚΕΜΠΛΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΔΕΛΤΙΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΚΑΔΟΣ ΕΠΙΤΟΧΥ 2292 ΕΠΙΤΟΧΥ ΚΑΔΟΣ ΑΡ.ΔΕΛΤΑ 210707/ΚΕΜΠΛΑ

ΤΑΧΥΔΕΛΤΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΕΛΤΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

Τι είναι Σοροπτιμισμός

Ο Σοροπτιμισμός είναι μια μη κυβερνητική Διεθνής Γυναικεία Οργάνωση μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Περιλαμβάνει στους κόλπους της γυναίκες επαγγελματίες δίχως να αποκλείει και το επάγγελμα της νοικοκυράς που εμπνέονται από την ευρύτητα και το υψηλό πνευματικό επίπεδο των στόχων του Σοροπτιμισμού. Μιας οργάνωσης με ιδιαίτερη ποιότητα και βεληκεές με πολύ μεγάλες προοπτικές. Είναι μια Παγκόσμια Φωνή για τις γυναίκες μέσω της ενημέρωσης, της Συνηγορίας και Δράσης.

Ο πρώτος όμιλος ιδρύθηκε το 1921 στο Όκλαντ της Καλιφόρνια από μια ομάδα επιστημόνων και επαγγελματιών γυναικών. Στην Ευρώπη ιδρύτρια του πρώτου ομίλου το 1924 στη Γαλλία ήταν η πλαστικός γιατρός Dr. Susanne Noël η οποία φρόντισε για την επέκταση του Σοροπτιμισμού στην Ευρώπη καθώς και σε χώρες άλλων ηπείρων. Στη μνήμη της επιδίδεται η καταστατική χάρτα των ομίλων της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας. Στην Ελλάδα ο πρώτος όμιλος Αθηνών «ΙΔΡΥΤΙΚΟΣ» ιδρύθηκε το 1950 από τη γιατρό Παιθία Ζουρούδη-Σαλλιγγάρου, η οποία ήταν μικροβιολόγος και ιδρύτρια και άλλων Διεθνών Σωματείων.

Ο όρος Σοροπτιμισμός είναι λατινογενής και προέρχεται από το SOROR (αδελφή) και το OPTIMA (άριστη) δηλαδή αδελφή, φίλη για το καλύτερο και σηματοδοτεί το ιδεολογικό του περιεχόμενο.

Στόχοι και σκοποί της οργάνωσης

Η τήρηση υψηλών ηθικών προτύπων Ανθρώπινα Δικαιώματα για όλους Ισότητα, Ανάπτυξη και Ειρήνη, μέσω της Διεθνούς Καλής Θέλησης και Φιλίας.

Ο Διεθνής Σοροπτιμισμός δεσμεύεται να υπηρετεί τις τοπικές, εθνικές και διεθνείς κοινότητες και να συμμετέχει ενεργά στα κέντρα λήψης αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα της κοινωνίας.

Ο Διεθνής Σοροπτιμισμός εκπροσωπείται στον ΟΗΕ (ECOSOC κατηγορία 1 η), UNICEF, UNESCO, UNEP, UNHCR, WHO ILO, FAO, UNIDO κ.ά. Μαζί με άλλες 4 παγκόσμιες Γυναικείες Οργανώσεις συμμετέχει στο πρόγραμμα FIVE-0. Μέσω του Διεθνούς Σοροπτιμισμού υποστηρίζονται προγράμματα γυναικών και κοριτσιών σε υπό ανάπτυξη χώρες.

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΟΡΟΠΤΙΜΙΣΤΡΙΑΣ

Είναι δε η Σοροπτιμίστρια μία ευσυνείδητη και υπεύθυνη γυναίκα της οποίας τα ταλέντα, η επιδεξιότητα και η συμπεριφορά στηρίζονται σε υψηλά πρότυπα καθώς και στη γεμάτη ενδιαφέροντα φύση της, το ανεξάρτητο πνεύμα και κρίση και στη συνεχή ετοιμότητά της στο να υπηρετεί ανιδιοτελώς πάντοτε τους άλλους και ποτέ τον εαυτό της.

Για πληροφορίες, διαφημίσεις και ό,τι σχετίζεται με το περιοδικό Ελληνίδες Σοροπτιμίστριες παρακαλούμε επικοινωνήστε με την εκδότρια.

Κάθε ενυπόγραφο κείμενο εκφράζει τον συντάκτη του και το περιοδικό δε φέρει ευθύνη για το περιεχόμενο του κειμένου.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΟΡΟΠΤΙΜΙΣΜΟΣ ΣΟΡΟΠΤΙΜΙΣΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τα κείμενα και οι φωτογραφίες για δημοσίευση στο επόμενο τεύχος παρακαλούμε να σταλούν στη εκδότρια μέχρι **10 Μαρτίου 2011**

ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΣΟΡΟΠΤΙΜΙΣΤΡΙΕΣ

Τριμηνιαία έκδοση της Σοροπτιμιστικής Ένωσης Ελλάδος, Αριστοτέλους 47-49, 104 33 Αθήνα
τηλ.: 210-7243024, κωδ. εντύπου 2292, www.soroptimist.gr

SOROPTIMIST INTERNATIONAL - SOROPTIMIST UNION OF GREECE HELLINIDES SOROPTIMISTRIES - SOROPTIMISTS OF GREECE

Quarterly publication of the Soroptimist Union of Greece
26, Aristippou str. Athens, Greece, Tel. +30210-7243024

Έτος 27^ο - Αρ. Φύλλου 94 - Οκτώβριος - Δεκέμβριος 2010
27th year - No 94 - October - December 2010

Εκδότρια: Μίνα Κόρσου-Καπέλλου, Θέμιδος 20, 14565, Άγιος Στέφανος
Τηλ. 210-6219481, e-mail: minakapellou@yahoo.gr

Editor: Mina Korsou-Kapellou, 20, Themidos str. 14565, Agios Stefanos
Tel. +30210-6219481, e-mail: minakapellou@yahoo.gr

Παραγωγή: Ηλιαία-Μ. Κύρκος, Υψηλάντου 25 - 106 75 Αθήνα, Τηλ. 210-72.18.421

Περίοδος 2010-2012

Πρόεδρος ΣΕΕ: Λίλιαν Ζέλλου, Αριστίππου 26, 10676 Αθήνα.
Τηλ. 210-7243024 e-mail: lizellou@otenet.gr
President of the Union Lillian Zellou 26, Aristippou str. Athens
Tel. +30210-7243024 e-mail: lizellou@otenet.gr

Γεν. Γραμματέας: Δήμητρα Κουρή, Ζησιμοπούλου 13, 11524 Ψυχικό
Τηλ. 210-6990216 email: almagesty@gmail.com
Union Secretary Gen. Dimitra Kouris 13, Zisimopoulou str. 11524 Psychiko
Tel. +30210-6990216, e-mail: almagesty@gmail.com

Ταμίας: Μαίρη Λάμπρου, Αγγελέτου 2, 34100 Χαλκίδα
Τηλ. 22210-22567, fax 22210-77667
Union Treasurer Mary Lamprou 2, Ageletou str. 34100 Chalkida
Tel. +3022210-22567, fax +3022210-77667

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α / C O N T E N T S

Η σελίδα της Προέδρου/President's page.....	3
Η σελίδα της εκδότριας / Editorial.....	4
Παρουσίαση: Όμιλος Αθηνών «Ανατολικός» / Presentation of Athens 'East' Club.....	5
Πανελλήνια Συνάντηση Προέδρων & Συντονιστριών / Panhellenic anual Meeting of Presidents & Co-ordinators.....	6
Η μάχη στο Μαραθώνα / The Marathon Battle.....	14
Η κοινωνική και παιδαγωγική αξία του μύθου και του παραμυθιού / Social and educational value of myth and tales.....	16
Το παιδί στην ποίηση του Κωστή Παλαμά / The child in the poetry of Kostis Palamas.....	18
1η Δεκεμβρίου: Παγκόσμια Ημέρα κατά του AIDS/ December 1st: The AIDS World Day	22
Το χρέος του σύγχρονου ελληνισμού απέναντι στους ήρωες της 28ης Οκτωβρίου 1940 / The duty of modern Hellenism due to the heroes of the October 28, 1940	25
Οι ομοσπονδίες της Ευρώπης και της Αμερικής συνεργάζονται για να βοηθήσουν τις γυναίκες και τα κορίτσια / The federations of Europe and America work together to help women and girls	28
10/12/2010 Εορτασμός Παγκόσμιες Ημέρες Σοροπτιμισμού και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων / Celebration of World Day of Soroptimism and Human Rights	30
Εμπορία Ανθρώπων/ Trafficking in human beings.....	32
25 Νοεμβρίου: Παγκόσμια Ημέρα κατά της Βίας. Ενδοοικογενειακή Βία / November 25th: International Day to eliminate Violence against Women, Domestic Violence.....	34
Γιατί κάποια παιδιά είναι επιθετικά/ Why do some children are aggressive	38
10 σημεία για τα 10 χρόνια εφαρμογής της 1325/2000 απόφασης του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ / 10 points on 10 years of the 1325/2000 resolution of the UN Security Council	40
Νέα από τον Ευρωπαϊκό & Διεθνή χώρο/ News from around the Globe	41
Διαβάσαμε για σας/ We read for you	43
Για την Αγγέλα που έφυγε/Farewell to Aggela.....	44
Δραστηριότητες των Ομίλων/ Club Activities	46
Αγγλική Περίληψη/English Supplement.....	53

Από τη Λίλιαν Ζέλλου

Αγαπητές φίλες Σοροπτιμίστριες

Κάθε δύο χρόνια η Οργάνωσή μας γυρίζει σελίδα. Η κάθε καινούργια σελίδα κρατά δύο χρόνια και η κάθε πρόεδρος σ' αυτό τον χώρο και τον χρόνο που της αναλογεί, καλείται να καταγράψει τις σκέψεις της, τις ιδέες της, τα οράματα της, τις προσλαμβάνουσες από τον εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνή σοροπτιμιστικό περίγυρο και να επικοινωνεί μαζί σας. Διαδέχομαι στο αξίωμα την καλή μου φίλη και άξια πρόεδρο Λένα Κουτσελίνη με συγκίνηση, αναγνωρίζοντας και εκτιμώντας τα όσα έχει προσφέρει στην οργάνωση. Ελπίζω, με την δική σας βοήθεια, να λειτουργήσω το ίδιο εποικοδομητικά.

Η οικονομική συγκυρία είναι ιδιαίτερα αρνητική για μεγαλεπήβολα σχέδια, γιατί απαιτούν και γενναία χρηματοδότηση. Σ' εποχή που οι οικονομικές πηγές στερεύουν με γρήγορο ρυθμό, θα είναι donkichotismός να καταστρώσουμε μεγαλεπήβολα σχέδια. Θα κινηθούμε με σύνεση εργαζόμενες με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, υλοποιώντας τα προγράμματα του Διεθνούς Σοροπτιμισμού και επιδιώκοντας τα καλύτερα δυνατά κέρδη για την κοινωνία. Πάντα στις δύσκολες στιγμές κοινωνικοοικονομικών ανακατατάξεων με δυσμενείς επιπτώσεις στο κοινωνικό σύνολο, το μεγαλύτερο τίμημα καλούνται να καταβάλλουν οι γυναίκες και συνακόλουθα, τα παιδιά.

Έχουμε υποχρέωση απέναντι στην ιστορία της Οργάνωσής μας, στους αγώνες μας σε διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο για την αναβάθμιση της θέσης των γυναικών σε πραγματικούς όρους, να αναδείξουμε την έμφυλη διάσταση όλων των επί μέρους πολιτικών και να ασκήσουμε κάθε δυνατή πίεση προς όλους τους αρμόδιους φορείς για την επίτευξη της πραγματικής, της ουσιαστικής Ισότητας μεταξύ των φύλων. Η Σύμβαση CEDAW, η πλατφόρμα του Πεκίνου, οι αποφάσεις των οργάνων του ΟΗΕ, οι αποφάσεις των παγκοσμίων συνεδρίων της Οργάνωσής μας και πρόσφατα, οι 10 στόχοι της χιλιετίας, μάς δεσμεύουν απόλυτα και συνθέτουν τον χάρτη πορείας που ανοίγεται μπροστά μας.

Ακολουθήσαμε την υπόδειξη του ΟΗΕ και την εισήγηση της εκπροσώπου μας στο Ευρωπαϊκό Λόμπυ Γυναικών κ. Bea Rabe να κρατήσουμε στην επικαιρότητα το ζήτημα της καταπολέμησης της βίας κατά των γυναικών από 25 Νοεμβρίου (Διεθνής Ημέρα κατά της βίας εις βάρος των γυναικών) μέχρι 10 Δεκεμβρίου (Παγκόσμια Ημέρα του Σοροπτιμισμού και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων). Το καλύτερο το άφησα για το τέλος. Μας κάλεσε η Διαρκής Κοινοβουλευτική Επιτροπή για θέματα Ισότητας των Φύλων, Νεολαίας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Βουλής των Ελλήνων να καταθέσουμε τις απόψεις και τις δράσεις μας για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών. Πήγαμε και οι απόψεις μας ακούστηκαν και καταγράφηκαν. Όταν μας δοθούν τα πρακτικά θα τα δημοσιεύσουμε.

Με την ευχή και την ελπίδα ότι το 2011, θα είναι η αρχή της ανάκαμψης, σάς στέλνω την αγάπη μου.

Lillian

Το εορταστικό έτος για τα 50 χρόνια της ΣΕΕ έκλεισε με την τιμητική συμμετοχή μας στην ομάδα των ΜΚΟ με τις οποίες διαβουλευεται η Βουλή των Ελλήνων.

Η Ομορφιά ως εξεικόνιση της ελευθερίας

Ας ψάξουμε
στην ομορφιά
την ηθική και
πνευματική
τελειώσή μας.

Η ωραία μορφή μάς συγκλονίζει γιατί διεισδύει στα μύχια της ψυχής και διδάσκει την ηθική ελευθερία που κάθε νοήμον ον οφείλει να διαθέτει. Τι είναι όμως το ωραίο και πώς προσδιορίζεται; Αν η υποκειμενικότητα και οι προσδιορισμένες από τον κάθε άνθρωπο απόψεις περί του ωραίου περιορίζουν τη γνώση για την ομορφιά, ωστόσο υπάρχουν σταθερά χαρακτηριστικά του ωραίου που όλοι πρέπει να ακολουθούμε. Το ωραίο μάς εξαγνίζει, μάς οριοθετεί, μάς αποδεσμεύει από κάθε κακόβουλη ενέργεια ή σκέψη.

Μια νέα χρονιά έρχεται και, όπως πάντα, κάθε νέος χρόνος μάς οδηγεί σε νέες σκέψεις, νέες αποφάσεις, αναθεωρήσεις των πεπραγμένων. Οι μέρες που έρχονται θέλουμε να είναι πλήρεις από την ομορφιά σε όλες της τις εκφάνσεις, για να θριαμβεύσει το κάλλος και να διαλύσει κάθε γκρίζο σύννεφο απαισιοδοξίας και απογοήτευσης. Οι καιροί είναι δύσκολοι, όπως όλοι γνωρίζουμε, και ακριβώς γι' αυτό, στις μέρες μας, είναι επιτακτική η ανάγκη να γνωρίσουμε το ωραίο για να αισθανθούμε ηθικά και πνευματικά ελεύθεροι. Ας μη μας τρομάζουν οι χαλεπές μέρες και η ηθική εξαθλίωση που τείνει να εξαπλωθεί στην περιρρέουσα ατμόσφαιρα. Η ομορφιά βρίσκεται στα απλά και καθημερινά πράγματα. Μια καλή κουβέντα στον συνάνθρωπο δεν κοστίζει τίποτα, μπορεί όμως να χαρίσει την ελπίδα και την αγαλλίαση. Μια αχτίδα φωτός που θα λάμψει και θα διαλύσει το σκοτάδι.

Καθημερινά αντιμετωπίζουμε θλιβερά φαινόμενα στέρησης και καταπίεσης διαφόρων κοινωνικών ομάδων που οδηγούν πολλά άτομα σε κοινωνική περιθωριοποίηση, απόγνωση και στροφή προς την εγκληματικότητα. Τα άτομα αυτά, στις περισσότερες των περιπτώσεων, στερούνται ηθικών αξιών και σταθερών οικογενειακών ερεισμάτων και δίχως ενδοιασμούς στρέφονται στο εύκολο κέρδος και την παντός είδους βία. Είναι σαφές ότι έχουν τα ίδια

υποστεί βιασμό σε παιδική ηλικία, τον οποίο αναπαράγουν με τη σειρά τους σε άλλα άτομα. Η έννοια του ωραίου ασφυκτιά, συνθλίβεται και σβήνει, καθώς για τους ανθρώπους αυτούς δεν υπάρχουν περιθώρια και χρόνος για να συνυπάρξουν αρμονικά και να αγωνισθούν σε κάθε κοινωνική ομάδα.

Ωστόσο, πάντοτε υπάρχει η δυνατότητα να βοηθηθούν τα άτομα αυτά και να επανενταχθούν στο κοινωνικό σύνολο. Σαφέστατα υπάρχουν πολλές κοινωνικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται και προσφέρουν πολύ σημαντικό έργο. Ας μη ξεχνάμε ότι η προσφορά στον άνθρωπο είναι έργο δύσκολο και επίπονο αλλά, αν καταφέρουμε έστω και λίγα άτομα να βοηθήσουμε, η πληρότητα και η γνώση του ωραίου θα μας ολοκληρώσει και θα συντελέσει στη δική μας ευτυχία. Οι Σοροπτιμίστριες γνωρίζουμε πολύ καλά ότι η φροντίδα και η προσφορά στον άνθρωπο έχει γίνει σκοπός Ζωής. Αγωνιζόμαστε για να συμβάλλουμε κι εμείς στην εξάλειψη της κοινωνικής αδικίας, της ευαισθητοποίησης σε θέματα που αφορούν στην ποιότητα Ζωής και προσπαθούμε με κάθε δυνατό τρόπο να διατηρήσουμε τις αρχές και τα «πιστεύω» μας.

Ο Φρειδερίκος Σίλλερ στην πραγματεία του «Καλλίας ή περί του Κάλλους» γράφει: «*Η ψυχή μας αναζητεί και βρίσκει τον εαυτό της στη φανέρωση του Ωραίου*». Ας ψάξουμε λοιπόν κι εμείς στην ομορφιά την ηθική και πνευματική τελειώσή μας. ■

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Όμιλος Αθηνών «Ανατολικός»

Όμιλος δημιουργήθηκε το 1978 με πρωτοβουλία της Ιδρυτικής προέδρου Λούλας Μαυρουλίδου. Ανάδοχοι ήταν η Πρόεδρος της Σοροπτιμιστικής Ένωσης Ελλάδος Γεωργία Ταρσούλη και η μετέπειτα Πρόεδρος της ΣΕΕ Αγγέλα Φραντζεσκάκη, μέλη και οι δύο του Ομίλου Παλαιού Φαλήρου. Την ιδρυτική Χάρτα του παρέλαβε στις 20 Μαΐου του ίδιου έτους, σε επίσημη τελετή από την Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Edith Fredericks (Ολλανδία). Το Καταστατικό του εγκρίθηκε από το Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών, τον Ιούνιο του 1979.

Ο προσδιορισμός «Ανατολικός» αποφασίστηκε μετά από πολλές συζητήσεις, διότι στην Αθήνα λειτουργούσε ήδη ο «Ιδρυτικός». Η λύση της ονομασίας δόθηκε στα πρότυπα του Παρισιού που είναι χωρισμένο σύμφωνα με τα 4 σημεία του ορίζοντα.

Την προσωρινή διοίκηση αποτελούσαν: *Λούλα Μαυρουλίδου, πρόεδρος, Αντωνία Τριχοπούλου, Αφροδίτη Κοροξενίδη, Αλκηστη Αθανασούλη, Αίγλη Φίλη, Μαρία Μιχαήλ-Δέδε.*

Σήμερα ο Όμιλος αριθμεί 19 μέλη και 2 δόκιμα: *Αγνάντη Νίκη, Γιαννιώτη Μαίρη, Γρηγοροπούλου Μαίρη, Δάβαρη Ελένη, Δημητρέλλου Φιλίτσα, Ζέλλου Λίλιαν, Καλιτσουνάκη Άννα, Κατσίχτη Μαρία, Κουρή Δήμητρα, Κούρη Γεωργία, Μακρή Αναστασία, Μαρσέλου Μαίρη, Μουρούκα-Τρουπτόγλου Θεανώ, Ρομποτή Δανάη, Σπύρου Βέττα, Ταραντίλη Ντίνα, Τσολοζίδου Μαίρη, Φράσαρη Γωγώ, Χρυσοστάλη Άννα.*

Η δράση του Ομίλου όλα αυτά τα χρόνια είναι σημαντική. Καλύπτει και τους 6 τομείς δράσης της Οργάνωσης,

δηλαδή: Ανθρώπινα Δικαιώματα, Οικονομική και Κοινωνική Ανάπτυξη, Παιδεία, Υγεία, Περιβάλλον και Διεθνή Φιλία και Κατανόηση.

Έχει χρηματοδοτήσει την ανακατασκευή δρόμων στην Κάσο, διανοιξη πηγαδιών στην Τανζανία, την δημιουργία δύο αγαλμάτων με θέμα την γυναίκα. Το ένα είναι τοποθετημένο στην συμβολή των οδών Βασ. Σοφίας και Αλεξάνδρας και το άλλο στην Πλατεία Μαβίλη στην Αθήνα. Έχει τυπώσει και διανείμει στην Ελλάδα και στο εξωτερικό κάρτα Υγείας και ψηλάφησης μαστού, ενώ μέσα από τα κοινωνικά του προγράμματα προσφέρει δωρεάν εξετάσεις Παπτεστ και μαστογραφίες. Έχει διοργανώσει μεγάλο αριθμό ημερίδων και ενημερωτικών διαλέξεων με θέματα όπως Trafficking, μετανάστευση, επαγγελματική κατάρτιση, ευρωπαϊκή πολιτική, εκπαίδευση-πολιτισμό κ.λπ. ■

Στο τεύχος 93 σελ 14 εσφαλμένα αναφέρεται ότι ο Όμιλος Λυκαβηττού προσέφερε δώρα στις δύο Προέδρους, αντί του ορθού, ότι ο Όμιλος «Ανατολικός Αθηνών» προσέφερε δώρα στις δύο Προέδρους και στην κ. Ρ. Ρούτνερ.

Στο επετειακό τεύχος Νο 92 η κατάσταση των ιδρυτικών μελών του Ομίλου «Ανατολικός Αθηνών» είναι ανακριβής καθώς και οι φωτογραφίες.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΠΡΟΕΔΡΩΝ & ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΩΝ

Η υπεύθυνη Δημοσίων Σχέσεων του Ομίλου Χαλκίδας, Δήμητρα Παπαμιχαήλ έστειλε για να δημοσιευθεί στο Περιοδικό «Ελληνίδες Σοροπτιμίστριες» μια συνοπτική περιγραφή του τριήμερου της Συνάντησης Προέδρων και Συντονιστριών που έγινε στην Χαλκίδα, στις 15-17 Οκτωβρίου 2010.

Πρέπει να πω ότι αναλάβαμε τη διοργάνωση της ετήσιας συνάντησης Προέδρων και Συντονιστριών της Ελλάδος με μεγάλη όρεξη, όπως είχαμε κάνει και το 1989 και 1999. Τα μέλη της Οργανωτικής Επιτροπής και όχι μόνο, εργάστηκαν για την επιτυχία της και θεωρώ ότι ο στόχος μας πέτυχε.

Μια άλλη παράμετρος ήταν η προβολή της Χαλκίδας και κατά προέκταση της Εύβοιας. Στους φακέλους που δόθηκαν στις παρευρεθείσες Σοροπτιμίστριες, υπήρχε υλικό τουριστικού και πολιτιστικού περιεχομένου.

Η συνάντηση άρχισε το βράδυ της Παρασκευής με την υποδοχή των μελών των Ομίλων στην αίθουσα τελετών του Δημαρχείου Χαλκίδας, όπου έγινε μια μικρή δεξίωση. Ακολούθησε προβολή ντοκυμαντέρ με τοπία και εκδηλώσεις της Χαλκίδας του σκηνοθέτη Σταύρου Ιωάννου καθώς και μουσικό πρόγραμμα με έργα Σκαλκώτα. Συμμετείχαν δυο γυναίκες που έπαιξαν πιάνο και φλάουτο. Το ίδιο βράδυ προσφέρθηκε δείπνο με θαλασσινά σε ουζερί της παραλίας.

Οι εργασίες της Συνάντησης άρχισαν το πρωί του Σαββάτου. Κάθε μέλος παρέλαβε μαζί με το φάκελό του και

μία τσάντα με τοπικά προϊόντα. Το βράδυ, στο επίσημο δείπνο, όσες Σοροπτιμίστριες παρευρέθησαν, διασκέδασαν και χόρεψαν με κέφι. Επίσης, παρακολούθησαν τη βράβευση της Ιδρυτικής Προέδρου Δήμητρας Παπαμιχαήλ, στην οποία προσφέρθηκε τιμητική πλακέτα από την Πρόεδρο του Ομίλου Χαλκίδας Αγγελική Γαλάνη-Χαλιώτη, η οποία είπε φιλικά και επαινετικά λόγια. Το ίδιο φιλικό στο λόγο της ήταν και η Πρόεδρος της Σ.Ε.Ε. Λίλιαν Ζέλλου.

Εγώ, πολύ συγκινημένη, αναφέρθηκα στο ρόλο της Σοροπτιμίστριας που περιλαμβάνεται στο Καταστατικό της Ομοσπονδίας. Πάντοτε προσφέρω ένα αντίγραφο σε κάθε νέο μέλος και την άλλη μέρα έδωσα μερικά αντίγραφα σε φίλες που μού το ζήτησαν.

Την Κυριακή, μετά τα συμπεράσματα της Συνάντησης, έγινε ξενάγηση στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Χαλκίδας από την προϊσταμένη Αρχαιολόγο κ. Αμ. Καραπασχαλίδου. Αρκετές Σοροπτιμίστριες έφυγαν αργά το απόγευμα, αφού έκαναν μια βόλτα με το τουριστικό τρενάκι στο φρούριο Καραμπαμπά ή περπάτησαν στην ηλιόλουστη παραλία μας. Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι συμμετείχαν περίπου διακόσιες Σοροπτιμίστριες από 24 Ομίλους.

Δήμητρα Παπαμιχαήλ
Υπεύθυνη Δημ. Σχέσεων Ομίλου Χαλκίδας

› ΧΑΛΚΙΔΑ 15-17 Οκτωβρίου 2010

Συνάντηση Συντονιστριών Σοροπτιμιστικής Ένωσης Ελλάδος

Από τη **Μιμικά Κουρή**, Γενική Γραμματέα της Σ.Ε.Ε.

ΠΡΩΤΗ ΜΕΡΑ

› **Λίλιαν Ζέλλου**

Πρόεδρος Σοροπτιμιστικής Ένωσης Ελλάδος

Ένας νέος θεσμός-όργανο-αξίωμα έχει ήδη αρχίσει να λειτουργεί σε επίπεδο ΣΙ και ΣΙΕ. Είναι ο θεσμός της Διευθύντριας Προγράμματος και βοηθού Διευθύντριας Προγράμματος. Έχει ήδη ζητηθεί από τις Ενώσεις της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας να προκηρξουν τις νέες θέσεις-αξιώματα. Δυστυχώς, για καθαρά νομικούς λόγους η ΣΕΕ δεν είναι δυνατόν να προκηρξεί τα αξιώματα αυτά, γιατί θα πρέπει προηγουμένως να τροποποιηθεί το Καταστατικό της Ένωσης και εν συνεχεία το Καταστατικό των Ομίλων.

Έχει ήδη ενημερωθεί η Πρόεδρος της Επιτροπής Καταστατικού της Ομοσπονδίας και αμέσως μετά την συνάντησή μας, θα ενημερώσει εγγράφως και την Πρόεδρο της Ομοσπονδίας.

Η Πρόεδρος τόνισε ότι τα προσόντα των υποψηφίων για την διεκδίκηση των εν λόγω αξιωμάτων, όπως τα περιγράφει η εγκύκλιος της Ομοσπονδίας, η οποία έχει ήδη κοινοποιηθεί στους Ομίλους, είναι υψηλών προδιαγραφών, γιατί αυτό απαιτούν οι καιροί.

Ενδεικτικά, απαιτείται επιμόρφωση σε όλα τα θέματα που απασχολούν τις Διεθνείς Οργανώσεις, οι οποίες είναι διαπιστευμένες σε όλα τα επίσημα όργανα της διεθνούς κοινότητας, βάσει των μηνυμάτων που έρχονται, από U.N.W., από το Συμβούλιο της Ευρώπης, τον Ο.Ο.Σ.Α., Α.Ο.Σ.Α., και από το Ευρωπαϊκό Lobby Γυναικών.

Επιμόρφωση μέσω του Διαδικτύου και νέων τεχνολογιών από βίντεο, φίλμς και σάιτ άλλων Μ.Κ. Οργανώσεων. Προσοχή σε αυτό, γιατί αν μείνουμε ανενημέρωτες, θα μιλάνε κάποιιοι μια γλώσσα την οποία εμείς δεν θα καταλαβαίνουμε. Η ενημέρωση από την Πρόεδρο θα είναι και γραπτή και ηλεκτρονική. →

› Δέσποινα Βλαχοπούλου*Α' Αντιπρόεδρος*

Η Α' Αντιπρόεδρος συνεχάρη τα μέλη για την μεγάλη Πανελλαδική προσέλευση. Υπογράμμισε πως θα είναι κρίμα να μην υπάρχει υποψηφία για την Συντονίστρια ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Επιβάλλεται να υπάρχει αγάπη, η οποία δεν δηλητηριάζεται όταν οι εκλογές διεξάγονται σε πνεύμα ευγενικής άμιλλας.

Πρέπει να προσπαθήσουμε να κρατήσουμε ψηλά τον Σοροπτιμισμό και την Σοροπτιμιστική Ένωση, συνεχίζοντας την επιτυχημένη διατία και στοχεύοντας, όσο το δυνατόν, ψηλότερα.

› Χριστίνα Χαϊδόγλου*Β' Αντιπρόεδρος*

Αφού ευχαρίστησε τον όμιλο της Χαλκίδας για την ζεστή υποδοχή στην φετινή συνάντηση, ζήτησε να διατηρηθεί το κληρονομηθέν ήθος και τα υψηλά στάνταρτς του προηγούμενου προεδρείου, μέσα σε ένα κλίμα ήρεμο, με ανοχή και συμπάθεια, χωρίς ανάγκη για την διαμεσολάβηση της επιτροπής διαιτησίας.

› Μιμίκια Κουρή*Γενική Γραμματέας*

Η κα Μιμίκια Κουρή, αφού καλωσόρισε τις συνεδρους, επικεντρώθηκε στα ζητήματα των νέων τεχνολογιών, ανακοινώνοντας ότι θα παραδώσει ψηφιακό αρχείο των πεπραγμένων του Προεδρείου και την κατά το δυνατόν ψηφιοποίηση τμημάτων του υπάρχοντος αρχείου προστατεύοντάς τα από την φθορά και αυξάνοντας την προσβασιμότητα σε αυτά.

› Μαίρη Λάμπρου*Ταμίας*

Η κα Λάμπρου καλωσόρισε τα μέλη στη συνάντηση και ευχαρίστησε την προηγούμενη Ταμιά, την κα Μάρου, για την υποδειγματική τήρηση του ταμείου της Ένωσης. Ζήτησε προσοχή στις προθεσμίες για την

αποστολή των συνδρομών, και στην ανάγκη χρηματοδότησης του ταξιδιού της εκπροσώπου της Ένωσης στο 19ο Παγκόσμιο Σοροπτιμιστικό Συνέδριο στο Μόντρεαλ του Καναδά στις 10 με 14 Ιουλίου του 2011.

› Μίνα Κόρσου*Υπεύθυνη Έκδοσης Περιοδικού*

Η κα Κόρσου δήλωσε πως με μεγάλη χαρά και αίσθηση ευθύνης αναλαμβάνει την επιμέλεια έκδοσης του περιοδικού της Ένωσης. Το περιοδικό θα περιλαμβάνει την κίνηση των ομίλων, τις εκδηλώσεις και τις αναφορές των συντονιστριών και προέδρων, έτσι ώστε να ενημερώνονται όλα τα μέλη. Θα περιλαμβάνει επίσης άρθρα για το περιβάλλον, για την ισότητα των δύο φύλων, κριτικές βιβλίου και λογοτεχνικά κείμενα.

› Ελένη Κουτσελίνη*Governor*

Η κα Κουτσελίνη ευχαρίστησε για την συμπαράσταση και για την βοήθεια κατά την άσκηση της δικής της Προεδρίας και για την απόκτηση των γραφείων της Ένωσης. Μίλησε επίσης επιγραμματικά για την εμπειρία της στο Governors Meeting, σε μια συνάντηση Προέδρων που συμμετείχε το καλοκαίρι στην Ευρώπη.

› Πόπη Αθανασίου*Governor*

Η κα Αθανασίου θα ήθελε ακόμα μεγαλύτερη προσέλευση στις συναντήσεις της Ένωσης και ακόμα περισσότερα μέλη στον Σοροπτιμισμό ορμώμενη από τις εμπειρίες στα Governors Meetings, όπως η Γερμανία με τους 180 Ομίλους και τα 6.000 μέλη. Αναφέρθηκε επίσης στην Πρόεδρο, την κα Λίλιαν Ζέλλου και στην επιτυχημένη προσπάθειά της να δώσει ένα διεθνές όραμα και μια διεθνή διάσταση της Οργάνωσης στην οποία μετέχουμε.

› Πηνελόπη Ράλλη*Συντονίστρια Περιβάλλοντος*

Στο Governors Meeting στην Ολλανδία διατύπωσε την άποψη ότι ο S.I. και ο S.I. Europe δεν δίνουν σημασία στους Ομίλους και τα μέλη και αυτό οδηγεί στην φθορά και στην μείωση των μελών. Αυτό πρέπει να το προσέξουμε σύμφωνα και με την ομολογία της Προέδρου του Διεθνούς Σοροπτιμισμού. Ανέφερε επίσης ότι τα περισσότερα μέλη βρίσκονται στην Γερμανία και ακολουθούν η Ολλανδία, η Νορβηγία και η Γαλλία με την Ιταλία να βρίσκεται πιο πίσω.

› Πηνελόπη Ράλλη

Συντονίστρια Περιβάλλοντος

Σύμφωνα με την κα Ράλλη, πυρήνας του σχεδιασμού της επόμενης διετίας είναι το νερό ως συστατικό ζωής για τον άνθρωπο και την φύση, γιατί ο πλανήτης υποφέρει από την έλλειψη νερού. Προτείνει την αξιοποίηση του Ελληνικού κέντρου βιοτόπων υδροβιοτόπων και την προβολή των υδροβιοτόπων της Ελλάδας. Προτίθεται να προτείνει σε κάθε Όμιλο ένα τοπικά προσαρμοσμένο πρόγραμμα δράσης.

› Αγγελική Γαλάνη

Πρόεδρος Ομίλου Χαλκίδας

Ευχαρίστησε την οργανωτική επιτροπή, τους εσπόνσορες της Συνάντησης και αναφέρθηκε στην βράβευση της Δήμητρας Παπαμιχαήλ.

› Δέσποινα Βλαχοπούλου

Α. Αντιπρόεδρος & Συντονίστρια Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Θεωρεί ως σοβαρότερη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων την διακίνηση των γυναικών (trafficking). Διέκρινε ανάμεσα στα διάφορα είδη βίας λεκτική, ψυχολογική, σωματική κλπ. και στην βία στο σπίτι, στην γειτονιά, και στο σχολείο.

› Μαρία Γκομούζα

Συντονίστρια Υγείας

Εκίνησε αναφέροντας ότι ο Διεθνής Σοροπτιμισμός υποστηρίζει και τους 8 αναπτυξιακούς στόχους για την χιλιετία που θέτει ο ΟΗΕ και επιζητεί την επίτευξή τους μέχρι το 2015. Οι κυριότεροι στόχοι είναι:

1. Απρόσκοπτη πρόσβαση σε καθαρό νερό
2. Διασφάλιση στην υγειονομική περίθαλψη γυναικών και κοριτσιών
3. Πρόληψη καρκίνου μαστού, μήτρας
4. Εξάλειψη του AIDS και άλλων σοβαρών ασθενειών

› Τάτα Κλάψη

Συντονίστρια Εκπαίδευσης

Προτείνει την προώθηση πρωτοβουλιών για την είσοδο των κοριτσιών στην πρωτοβάθμια, και στην δια βίου εκπαίδευση. Την διασφάλιση της πρόσβασης τους στο νερό για θέματα υγειονομικής πρόληψης και περιθαλψης. Την πρόληψη της άσκησης βίας εναντίον των κοριτσιών και των γυναικών.

› Φωτεινή Καλογερά

Συντονίστρια καλής Θέλησης

Σχεδιασμοί και δράση σχετικά με το νερό, προώθηση διαπολιτισμικών δραστηριοτήτων, διατήρηση και ενδυνάμωση των φιλικών σχέσεων και η προάσπιση και προβολή της καλής θέλησης και κατανόησης. Πρότείνει επίσης προγράμματα ανταλλαγής νέων.

› Ελένη Μαρκάκη

Υπεύθυνη Επέκτασης

Στόχο της αποτελεί η ενεργοποίηση των υπαρχόντων Ομίλων και σύσφιξη των μεταξύ τους σχέσεων.

› Μαρία Ιωαννίδου

Επιτροπή Οικονομικών

Λόγω της δύσκολης οικονομικής συγκυρίας, πρότεψε τα μέλη να παρέχουν την αμέριστη υποστήριξή τους σε ό,τι πρόγραμμα προβάλλει. ➔

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΕΡΑ**Αποτελέσματα Συνάντησης****› Βάσω Μετζελοπούλου***Συντονίστρια ΟΚΑ*

Στο τραπέζι παρευρέθησαν 10 συντονίστριες ή αντικαταστάτριες. Κυρίαρχο θέμα στις συζητήσεις ήταν η «φτώχεια» καθώς και η «ανεργία», που αναμένεται να ανέλθει το 2011 στο 14%. Αυτή τη στιγμή υπάρχουν 602.000 άνεργοι στην Ελλάδα. Το ποσοστό ανεργίας στις γυναίκες ανέρχεται στο 15,7% ενώ των ανδρών στο 9,4%. Οι προβλέψεις για τις γυναίκες είναι τρομερά απογοητευτικές. Λείπει η επαφή με την τεχνολογία. Γι' αυτό εκπονήθηκε Πανελλήνιο πρόγραμμα σεμιναρίων, με συντονίστρια την κα Γκέκα, όπου μικρές ομάδες θα ενημερώνονται σε θέματα πληροφορικής.

› Δέσποινα Βλαχοπούλου*Α' Αντιπρόεδρος & Συντονίστρια Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων*

Στο τραπέζι συμμετείχαν 16 όμιλοι. Κυρίαρχο θέμα που συζητήθηκε ήταν το trafficking και η βία κατά των γυναικών και των κοριτσιών, που είναι σε έξαρση. Αποφασίστηκε να δραστηριοποιηθεί ο κάθε όμιλος κατά το δοκούν. Ως δράσεις αναφοράς αναφέρθηκαν η φιλοτέχνηση αφισών ή η γραφή ενός slogan και η ανάρτησή τους στο διαδίκτυο. Επιθυμία των Ομίλων είναι η ύπαρξη ενός κοινού στόχου για να επιτευχθεί η μέγιστη αποτελεσματικότητα.

Ως Αντιπρόεδρος της Σ.Ε.Ε. που ασκούσα και χρέη Συντονίστριας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων - Θέση Γυναίκας, σάς ενημερώνω, στέλνοντας τα συμπεράσματα που εξήχθησαν στη συνάντηση Συντονιστριών στη Χαλκίδα. Είναι καταστάλαγμα ανταλλαγής απόψεων γύρω από τα θέματα που μας αγγίζουν άμεσα.

Με βάση τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, οι άλλοι πέντε τομείς δρομολογούν τις ενέργειες που θα αποφασίσουν για να υλοποιήσουν τις σκέψεις τους.

Αφού αναπτύξαμε τα δύο κύρια σημεία που μας υποδεικνύει ο Διεθνής Σοροπτιμισμός και αυτά είναι το «trafficking» και η «βία κατά των Γυναικών και των κοριτσιών» και που, δυστυχώς, είναι σε έξαρση, αποφασίσαμε να δραστηριοποιηθούμε, ο κάθε Όμιλος με διάφορους τρόπους που εκείνος νομίζει ότι ταιριάζει στο χώρο του.

Αυτοί οι τρόποι είναι, ομιλίες για ενημέρωση σε βάθος, επίλυση δυσκολιών που θα συναντήσουν όσες υπόκεινται σε βία σε όλες της τις μορφές, και ότι θα μπορέσει να προσφέρει ο κάθε Όμιλος, για να καταφέρει να καταστείλει τη βία που μαστίζει ολόκληρο τον κόσμο.

Επίσης, θα φτιάξουμε μια αφίσα που θα φανερώνει τη Βία ή ένα slogan που θα μπει στο Διαδίκτυο.

Θα κάνουμε Διαλέξεις σε τρία καίρια σημεία της Επικράτειας, με ειδικούς επιστήμονες για να καταστήσουμε γνωστό, όσο μπορούμε περισσότερο, το Νόμο 3500/2006, ώστε να γίνουν γνωστά τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτόν.

Επιθυμία όλων των ομίλων είναι να έχουν όλοι οι όμιλοι ένα στόχο. Με αυτό τον τρόπο οι ενέργειες που κάνει ο Σοροπτιμισμός έχουν μεγαλύτερο αντίκτυπο.

«Η Βία ξεκινά με κραυγές αλλά δεν πρέπει να τελειώνει με σιωπή».

› Μαρία Γκομούζα*Συντονίστρια Υγείας*

Συναντηθήκαμε και φέτος στη Χαλκίδα με τις συντονίστριες Υγείας των Ομίλων, παλιές και νέες, όπου αναπτύχθηκαν οι εξής στόχοι του προγράμματος S.I. 2007-11 στον Τομέα της Υγείας:

1) Διασφάλιση της πρόσβασης στην Υγειονομική Περίθαλψη γυναικών και κοριτσιών:

Υποστηρίζουμε προγράμματα πρόληψης καρκίνου μαστού – μήτρας.

2) Υποστήριξη προγραμμάτων και πολιτικών που έχουν στόχο την εξάλειψη του AIDS, την ελονοσία, τη φυματίωση και άλλων σοβαρών ασθενειών.

Επισημαίνουμε τα νέα επιδημιολογικά δεδομένα, λόγω της αθρόας εισόδου λαθρομεταναστών. Ιδιαίτερα μας απασχολούν η φυματίωση, η ηπατίτιδα και το AIDS.

Επικέντρωση στις λοιμώδεις ασθένειες σε επιχειρήσεις υγειονομικού ενδιαφέροντος.

Μετά την εισήγηση για τους ανωτέρω στόχους της S.I και κατ' επέκταση της Σ.Ε.Ε, αναφερθήκαμε στα συνεχιζόμενα προγράμματα των Ομίλων, που έχουν σχέση με την υγιεινή του νερού, την πρόληψη του καρκίνου του μαστού με μαστογραφία, του τραχήλου της μήτρας με pap-test, την οστεοπόρωση και με τα λοιμώδη νοσήματα.

Ακολούθησαν σκέψεις των Συντονιστριών για νέα προγράμματα, όπου κατόπιν συμφωνίας θα αναφερθούν εκείνα τα οποία ξεχώρισαν:

1) Το γνωστό Focus Program Myrtis του ομίλου

Κηφισιά – Εκάλη για το αποχετευτικό σύστημα του Club Bamaco – Espoire στο Mali.

2) Η συνεργασία των Ομίλων Καβάλας – Ξάνθης – Δράμας για πραγματοποίηση εκδρομής στις ιαματικές πηγές Σιδηροκάστρου με ομιλίες για τις θεραπευτικές ιδιότητες των πηγών.

3) Το κοινό πρόγραμμα των Ομίλων Πειραιώς – Λυκαβηττού – Ψυχικού για διενέργεια εξόρμησης σε επιλεγμένα χωριά της Ελλάδος για λήψη rap-test από τις κυτταρολόγους Γκομούζα – Κουσελίνη – Χρυσοφάκη.

4) Το πρόγραμμα του Ομίλου Νέας Σμύρνης για πραγματοποίηση rap-test στην πυρόπληκτη περιοχή της Ζαχάρως.

5) Η σκέψη του Α΄ Ομίλου Βόλου για δημιουργία κοινωνικού ιατρείου – φαρμακείου.

Εάν όλες αυτές οι ιδέες και προτάσεις πραγματοποιηθούν – άλλωστε από εμάς εξαρτάται – νομίζω ότι θα είμαστε υπερήφανες που είμαστε Σοροπτιμίστριες.

Οφείλω ένα μεγάλο ευχαριστώ προς όλες τις Συντονίστριες Υγείας που συμμετείχαν σε αυτό το στρογγυλό τραπέζι αλλά και προς τον Όμιλο Χαλκίδας για την τέλεια οργάνωση αυτής της Συνάντησης.

› Πηνελόπη Ράλλη

Συντονίστρια Περιβάλλοντος

Συμμετείχαν 16 όμιλοι, 12 Συντονίστριες και 4 εκ-πρόσωποι. Συμφωνήθηκε να ακολουθηθεί το ευρύτερο πλαίσιο του Focus Program του SI και SI Europe για το νερό με κεντρικό σύνθημα “το νερό συστατικό ζωής για τον άνθρωπο και τη φύση”.

Ανακοινώθηκε επίσης συνεργασία με την μορφή κύκλου ομιλιών, επισκέψεων και ξεναγήσεων, με το Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων-Υγροτόπων (ΕΚΒΥ) και με το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Γουλιανδρή. Αναφέρθηκε χαρακτηριστικά ότι στην Ελλάδα υπάρχουν 400 υδροβιότοποι και 800 μικρότεροι, όπου ενδημούν πολλά είδη φυτών και πουλιών.

Εκ παραλλήλου με την δράση που αφορά το νερό και το φυσικό περιβάλλον θα αναπτυχθούν πρωτοβουλίες που σχετίζονται με το δομημένο περιβάλλον και την ποιότητα ζωής. Υπογραμμίστηκε εδώ ότι η προστασία της κτιριακής αξίας της Πολιτισμικής μας Κληρονομιάς είναι δράση για το περιβάλλον.

Επίσης, δόθηκε σχετική αυτονομία στους κατά τόπους όμιλους για την εκπόνηση τοπικών προγραμμάτων αλλά δόθηκε έμφαση στη συμμετοχή των Ομίλων στα κεντρικά αποδεκτά προγράμματα για μέγιστη αποτελεσματικότητα.

Διαπιστώθηκε ότι όλοι οι Όμιλοι έκαναν εποικοδομητικές παρατηρήσεις και προτάσεις, όπως ο όμιλος Ψυχικού, αλλά και ότι όλοι οι Όμιλοι είχαν πολύ ανεπτυγμένη περιβαλλοντολογική συνείδηση.

› Τάτα Κλάψη

Συντονίστρια Εκπαίδευσης

Παρουρέθησαν 13 Συντονίστριες και κάποιες αναπληρώτριες. Έγινε μια ζωντανή συζήτηση και υπήρχε πολύ κέφι για δουλειά. Συζητήθηκαν θέματα σχετικά με το Trafficking, το Νερό, την Μυθολογία, την Ποίηση και την Παιδεία.

Αποφασίστηκε να γίνει κάποια εκδήλωση στο Μαραθώνα για το νερό και τη μόλυνση των υδάτων.

Θα αναφερθούν επίσης στο νερό όπως εμφανίζεται στην ποίηση και στην ζωγραφική πραγματοποιώντας σχετικές εκδηλώσεις.

Θα δημιουργηθούν προγράμματα με σκοπό την επαγγελματική απασχόληση γυναικών από τα Πομακοχώρια.

Θα γίνουν νεανικοί διαγωνισμοί με έπαθλα, με θέμα το νερό στην φωτογραφία.

Επίσης η ανωτέρω Συντονίστρια αναφερόμενη στα συνεχιζόμενα προγράμματα έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στα σχολεία δεύτερης ευκαιρίας, πρόγραμμα του Ανατολικού Ομίλου Αθηνών.

Για την προβολή και αναγνωρισιμότητα του Σοροπτιμισμού προτάθηκε ο κάθε όμιλος να προβεί σε ομιλίες.

Τέλος, για την περίοδο των Χριστουγέννων συμφωνήθηκε με τον όμιλο του Πειραιά να συλλεχθούν, ρούχα, βιβλία και γλυκά και να παραδοθούν ιδιοχείρως σε φτωχούς και αναξιοπαθούντες συμπολίτες μας. →

› Φωτεινή Καλογερά

Συντονίστρια Καλής Θέλησης

Στην Πανελλήνια Συνάντηση Συντονιστριών της Χαλκίδας στο τραπέζι εργασίας του Τομέα μας παρέστησαν 18 Συντονίστριες και 2 αναπληρώτριες Δ.Κ.Θ.Κ. και παρουσίασαν αναλυτικά τα προγράμματα των Ομίλων τους. Στη συνέχεια, θέσαμε τους άξονες των δραστηριοτήτων μας **2010-2011**:

α) Σχεδιασμοί και **δράσεις** σχετικά με το **νερό** (Soroptimists go for water).

β) Προώθηση διαπολιτισμικών δραστηριοτήτων, διατήρηση και ενδυνάμωση φιλικών σχέσεων μεταξύ μελών Σοροπτιμιστικών Ομίλων, Ενώσεων και Ομοσπονδιών.

Προάσπιση και προβολή της Διεθνούς Καλής Θέλησης και Κατανόησης. Επισημαίνουμε την σπουδαιότητα του Focus Program. Πρέπει οι δράσεις του Το-

μέα μας να γράφονται στο έντυπο που σάς εσωκλείω για να διαβιβάζονται στην Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία μέσω της Συντονίστριας της Ένωσης. Να έχετε υπ' όψιν ότι είναι πλέον **υποχρεωτικό** όλες οι δράσεις μας να αναφέρονται σε Focus Program

γα) Πρόγραμμα Open Heart – Open Door, Ανοιχτή Καρδιά – Ανοιχτή Πόρτα.

γβ) **Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Ανταλλαγής Φιλοξενίας Νέων 1-10 Σεπτεμβρίου 2011.**

Παρακαλώ να ανακοινώσετε το πρόγραμμα στην προσεχή ολομέλεια. Πρόκειται για κόρες ή ανηψίες Σοροπτιμιστριών ηλικίας 18-22 ετών από χώρες της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας, οι οποίες θα φιλοξενηθούν σε σπίτια Ελληνίδων Σοροπτιμιστριών, οι οποίες έχουν κόρες ή ανηψίες που ομιλούν την Αγγλική γλώσσα. Το Πρόγραμμα προβλέπει το προσεχές έτος αντίστοιχα να φιλοξενηθούν οι Ελληνίδες στα σπίτια των Ευρωπαίων Σοροπτιμιστριών.

Οι φιλοξενούμενες έρχονται στην Ελλάδα με δική τους δαπάνη, με κάλυψη ασφαλίσεως σε περίπτωση ασθένειας ή ατυχήματος και αναλαμβάνουν τα έξοδα των αεροπορικών ναύλων. Τα μέλη των Ομίλων, τα οποία ενδιαφέρονται, να επικοινωνήσουν **μαζί μου**.

δ) **Αδελφοποιήσεις**: Προωθούμε και ενδυναμώνουμε τα προγράμματα μεταξύ των αδελφοποιημένων Ομίλων, καταρτίζουμε κοινούς στόχους, όσο αυτό είναι εφικτό.

ε) **Στήριξη ηθική και υλική** των ευπαθών ομάδων πληθυσμού, παιδιών, γυναικών, ηλικιωμένων. Τα προγράμματα αυτά συμπεριλαμβάνονται στις τοπικές δράσεις των Ομίλων και συμβάλλουν στην αναβάθμιση ποιότητας ζωής.

Προσοχή: Τα πεπραγμένα του Τομέα μας και τον προγραμματισμό από ΑΠΡΙΛΙΟ 2010 μέχρι ΙΑΝΟΥΑΡΙΟ 2011 θα μού τα αποστείλετε ταχυδρομικώς ή με Fax ή e-mail μέχρι τέλος ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2011.

› Χριστίνα Χαϊδόγλου

Β' Αντιπρόεδρος

Η κα Χαϊδόγλου αναφέρθηκε στο μπρούντζινο στεφανάκι, που επιμελήθηκε η κα Μαρία Ιωαννίδου, κόστους 7 Ευρώ και το οποίο πρέπει να αγοραστεί από τα μέλη των Ομίλων, με σκοπό την οικονομική ενίσχυση της Ένωσης.

Όλες οι ομιλήτριες, ευχαρίστησαν τον Όμιλο Χαλκίδας για την πραγματικά πολύ ζεστή και όμορφη φιλοξενία, και υποδειγματική οργάνωση, που χάρισε στιγμές αξέχαστες, ανθρώπινες και παραγωγικές.

Πανελλήνιο πρόγραμμα:

Ιαματικά νερά -Ιαματικές πηγές της Ελλάδας

Οι Συντονίστριες Δ.Κ.Θ.Κ. των Ομίλων της Ελληνικής Ένωσης θα επιλέξουν τις ιαματικές πηγές με τις οποίες θα ασχοληθούν από τα ευρύτερα γεωγραφικά όρια των ομίλων τους ή από επιλογή από τον τόπο καταγωγής της Συντονίστριας Δ.Κ.Θ.Κ. ή μέλους της ομάδας εργασίας ή μέλους του Ομίλου που θα συνεργαστεί με την Συντονίστρια και θα ασχοληθούν με:

α) Κείμενα: έρευνα, ιστορικές αναδρομές, αλλοτινή και υπάρχουσα κατάσταση. Τις πληροφορίες θα αντλήσετε από τους Δήμους, τις Νομαρχίες, το Υπουργείο Τουρισμού, τα γραφεία Ε.Ο.Τ. από τα κατά τόπους γραφεία, όπου βρίσκονται οι πηγές.

Τα κείμενα θα είναι σύντομα και περιεκτικά, προκειμένου να παρουσιάσουμε εμείς οι συντονίστριες Δ.Κ.Θ.Κ. των Ομίλων της Ελληνικής Ένωσης τις εργασίες μας Πανελληνίως σε ημερίδα που θα πραγματοποιηθεί στις 2-3-4 Ιουνίου 2011 σε χώρο, που θα σάς ανακοινωθεί προσεχώς.

β) Φωτογραφικό υλικό: Φωτογραφίες (4-5) μεγέθους Α4 τουλάχιστον ή και μεγαλύτερες για φωτογραφική έκθεση.

γ) Διαφάνειες (slides 4-5).

δ) DVD για προβολή (προαιρετικό).

Οι εργασίες και το υλικό θα ετοιμαστούν μέχρι **15 Μαρτίου 2011**.

Σάς ευχαριστώ εκ των προτέρων για την ενεργοποίηση και την υλοποίηση των προγραμμάτων του **εξαιρετικού και ιδιαίτερου ΤΟΜΕΑ ΔΡΑΣΗΣ** μας.

Σύντομη αναφορά στην Ιστορία της Εύβοιας

Η κατά τον Όμηρο ναυικλειτή Εύβοια οφείλει το όνομά της στα εύρωστα βόδια που τρέφονταν στην εύφορη γη της. Το νησί από τους ομηρικούς χρόνους πρέπει να είχε καλά εξοπλισμένο στόλο (Ναυικλειτή = ξακουστή για τα πλοία της) και πήρε μέρος στην εκστρατεία για την κατάκτηση της Τροίας που, ως γνωστόν, ήταν, λόγω της γεωγραφικής της θέσης και του εύφορου εδάφους, στόχος των επεκτατικών βλέψεων των Αχαιών. Οι ονομασίες που αποδίδονται στην Εύβοια είναι πολλές. Αβαντίς ή Ασωπίς ή Μάκρις ή Ελλοπία ή Χαλκίς ή Χαλκοδοντίς είναι οι κατά καιρούς αναφορές για το νησί και, όπως φαίνεται από το όνομα της σημερινής πρωτεύουσας, διατηρήθηκε το όνομα Χαλκίς, γιατί στην περιοχή υπήρχαν μεταλλεία χαλκού. Η Εύβοια, λόγω του εύφορου εδάφους και της πλούσιας κτηνοτροφίας, αναπτύχθηκε και πυκνοκατοικήθηκε από την εποχή του Χαλκού (3000 π.Χ.). Επίσης, η οργάνωση ναυτικού οδήγησε τους Ευβοείς αρχικά προς τις Κυκλάδες, τη Στερεά Ελλάδα και τις Μικρασιατικές ακτές, όπου με αξιόλογη εμπορική δραστηριότητα φρόντισαν να αναπτυχθούν πολύ περισσότερο και να διαμορφώσουν μια ανώτατη και οικονομικά αλλά και πολιτιστικά τάξη, τους Αειναύτες που διεκδικούσε την εξουσία από τους γαιοκτήμονες (Ιπποβάτες). Οι συνεχείς συγκρούσεις μεταξύ των δύο κοινωνικών τάξεων αλλά και η αναζήτηση μεγαλύτερου κέρδους οδήγησαν τους Ευβοείς στα παράλια της Ανατολικής Μεσογείου, όπου ίδρυσαν εμπορικούς σταθμούς (εμπορεία).

Τον 8^ο αι. π.Χ. η Εύβοια μετέχει στον δεύτερο μεγάλο αποικισμό ιδρύοντας αποικίες στη Δυτική Μεσόγειο. Οι πόλεις-κράτη Ερέτρια, Χαλκίδα, Ιστιαία και Κάρυστος θα μεταφέρουν στις πόλεις της Νότιας Ιταλίας το Ευβοϊκό Αλφάβητο που, αργότερα, θα αποτελέσει τη βάση του Λατινικού Αλφάβητου.

Κατά τη διάρκεια των Περσικών πολέμων η Εύβοια, όπως και οι άλλες πόλεις του Ελλαδικού χώρου, μάχεται εναντίον των Περσών διεκδικώντας την ανεξαρτησία της από τον κίνδυνο του περσικού επεκτατισμού. Οι Ευβοείς μετέχουν στην Αθηναϊκή συμμαχία αλλά το 404 π.Χ. ιδρύουν το Κοινό των Ευβοέων, ένα είδος συνομοσπονδίας

των ευβοϊκών πόλεων-κρατών, επιδιώκοντας την ανεξαρτησία τους. Όμως το 338 π.Χ. το νησί περνά στην κατοχή του Φιλίππου β' και τέλος, το 146 π.Χ. κατακτάται από τους Ρωμαίους, ακμάζει οικονομικά και οι πόλεις Χαλκίδα και Αιδηψός

κοσμούνται με νέα κτίρια μεταξύ των οποίων και τα περίφημα λουτρά της Αιδηψού, γνωστά μέχρι τις μέρες μας για τις ευεργετικές τους ιδιότητες.

Κατά τους βυζαντινούς χρόνους ο πληθυσμός του νησιού συγκεντρώνεται στις πόλεις, η ύπαιθρος ερημώνεται και η Χαλκίδα εξελίσσεται σε σημαντικό λιμάνι και κέντρο διαμετακομιστικού εμπορίου. Την εποχή της Ενετοκρατίας η Εύβοια ονομάζεται Negroponte, ενώ κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας, έγινε το πασαλίκι του Εγρίπου. →

2500 ΧΡΟΝΙΑ

Η μάχη στο Μαραθώνα

Από τη Μίνα Κόρσου-Καπέλλου

Κατά την Ελληνική Επανάσταση στην Εύβοια διακρίνεται ο οπλαρχηγός Νίκος Κριεζώτης και, όταν το 1833 το νησί ελευθερώθηκε από την τουρκική κυριαρχία, ο πρώτος Νομάρχης Γ. Αιινιάν ίδρυσε στην Χαλκίδα αλληλοδιδασκτικό σχολείο και τυπογραφείο, όπου εκδίδεται η πρώτη εφημερίδα της Εύβοιας με τον τίτλο «Ελλην».

Μετά τη Μικρασιατική καταστροφή του 1922, πρόσφυγες εγκαταστάθηκαν στους συνοικισμούς της Χαλκίδας, Νέας Λαμψάκου, Νέας Αρτάκης και σε όλη την Εύβοια. Από το 1941 μέχρι το 1944, το νησί, όπως και όλη η Ελλάδα, ήταν υπό Γερμανική κατοχή και οι κάτοικοι ανέπτυξαν σημαντική αντιστασιακή δράση.

Σήμερα, ο νομός της Εύβοιας ανήκει στην περιφέρεια της Στερεάς Ελλάδας, έχει έκταση 3.900 τ.χλμ., πληθυσμό περίπου 210.000 κατοίκους και πρωτεύουσα τη Χαλκίδα με περίπου 80.000 κατοίκους.

Το νησί διαθέτει τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, μνημεία της φύσης, προστατευόμενες περιοχές φυσικού περιβάλλοντος, τις περιοχές του δικτύου Natura 2000, καθώς και θαυμάσιους υδροβιότοπους και 1190 στρέμματα δασικής έκτασης. Επίσης, διαθέτει πληθώρα αρχαιολογικών μνημείων και μουσείων, το μοναδικό παλιρροϊκό φαινόμενο του Ευρίπου, τις ιαματικές πηγές της Αιδηψού, τα περίφημα δρακόσπιτα της Καρυστίας, το απολιθωμένο δάσος και το μουσείο απολιθωμένων θηλαστικών της Κερασιάς, κάστρα, πλήθος μοναστηριών και εκκλησιών, το ναό του Οσίου Ιωάννου του Ρώσου που έκτισαν οι πρόσφυγες της Καππαδοκίας.

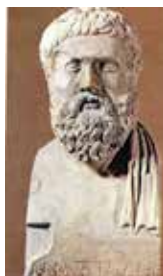
Η Εύβοια είναι αγαπημένος προορισμός όχι μόνο των Ελλήνων αλλά και πολλών ξένων που κάθε χρόνο επισκέπτονται το νησί και απολαμβάνουν τη ζεστή φιλοξενία των κατοίκων του.

■
Μ.Κ.

Η Περσική Αυτοκρατορία επιδιώκοντας να επεκτείνει τις κατακτήσεις της στον Ελλαδικό χώρο και με αφορμή την τιμωρία των Ερετριέων και Αθηναίων που έστειλαν βοήθεια στις Ιωνικές πόλεις, διοργάνωσε τη δεύτερη εκστρατεία στην Ελλάδα. Οι Πέρσες

στρατηγοί Δάτις και Αρταφέρνης με πολυάριθμο στρατό επιβίβαστηκαν στην Ερέτρια, την οποία κατέστρεψαν ολοσχερώς. Έπειτα ο Περσικός στόλος αγκυροβόλησε στην ανατολική ακτή της Αττικής, κοντά στην πεδιάδα του Μαραθώνα, σύμφωνα με τη συμβουλή του Ιππία που είχε καταφύγει στους Πέρσες μετά τη δολοφονία του πατέρα του Πεισίστρατου.

Οι Αθηναίοι, μετά από προτροπή του στρατηγού Μιλτιάδη, αποφάσισαν να αντιμετωπίσουν τον περσικό στρατό στην

πεδιάδα του Μαραθώνα και, αφού ζήτησαν τη βοήθεια των Σπαρτιατών χωρίς ανταπόκριση, στρατοπέδευαν στο Μαραθώνα έχοντας ως μόνη ενίσχυση ένα τμήμα οπλιτών από τις Πλαταιές. Το στρατηγικό σχέδιο του μεγαλοφυούς στρατηγού Μιλτιάδη ήταν να ενισχύσει με οπλίτες τα δύο άκρα και να αφήσει ασθενέστερο το κέντρο. Οι Πέρσες όρμησαν να διαλύσουν τις μεσαίες σειρές του ελληνικού στρατού που, ως ασθενέστερες, υποχώρησαν αμέσως ενώ τα δύο άκρα με κυκλωτικές κινήσεις κατάφεραν να διαλύσουν τον περσικό στρατό και να τον κυνηγήσουν ως τη θάλασσα.

Ο Ηρόδοτος που περιγράφει τα γεγονότα των Περσικών πολέμων αναφέρει ότι οι Έλληνες χάρη στο ευφυές σχέδιο του Μιλτιάδη, μετά από πεισματικό αγώνα, κατάφεραν να διώξουν τους Πέρσες που με τα υπολείμματα του στρατού τους επιβίβαστηκαν στο στόλο και απέπλευσαν για την Ασία.

Η πρώτη αυτή νίκη στο Μαραθώνα ανύψωσε το ηθικό των Ελλήνων και για μία δεκαετία εξουδετέρωσαν τον Περσικό κίνδυνο που απειλούσε να μεταφέρει τον Ανατολικό τρόπο ζωής και σκέψης και, με την επικράτηση του ιερατείου, να στερήσει την ελευθερία και την ανάπτυξη του ελληνικού πολιτισμού. Το επίγραμμα του ποιητή Σιμωνίδη πολύ εύστοχα αναφέρει: «*Ελλήνων προμαχοῦντες Ἀθηναῖοι Μαραθῶνι χρυσοφόρων Μήδων ἐστόρεσαν δύναμιν*». Η νίκη στο Μαραθώνα είχε επιτευχθεί για ολόκληρο το ελληνικό Έθνος, με τις

ΜΕΤΑ ΤΟ «ΝΕΝΙΚΗΚΑΜΕΝ»

δυνάμεις των Αθηναίων και των Ερετριέων, ο Περσικός στρατός αποδεκατίστηκε και χρειάστηκε μία δεκαετία μέχρι να καταφέρει να ανασυνταχθεί. Η δεκαετία αυτή (490-480 π.Χ.) ήταν εξίσου κρίσιμη για τις Ελληνικές πόλεις - κράτη που αναπτύχθηκαν και ανασυγκροτήθηκαν. Οι ιστορικοί αποδίδουν τεράστια σημασία στη μάχη του Μαραθώνα. Θεωρούν ότι η νίκη των Ελλήνων υπήρξε νίκη του Φωτός κατά του Σκοταδισμού και χάρη σ' αυτήν εγκαθι-

δρύθηκε λίγο αργότερα η δημοκρατία των Αθηνών που οδήγησε στη μεγάλη πολιτιστική άνθηση των κλασικών χρόνων. Η νίκη στο Μαραθώνα σηματοδότησε τη νίκη της Δύσης έναντι της Ανατολής, όχι μόνο ως προς τη γεωγραφική επέκταση αλλά, κυρίως, ως προς το φρόνημα και τις αξίες της ελληνικής φυλής.

Ο θρύλος λέει ότι ένας οπλίτης, ο Φειδιππίδης, (κατά τον ιστορικό Ηρακλείδη ο δρομοκήρυκας ονομαζόταν Θέρσιππος ενώ άλλοι αναφέρουν ότι ο αγγελιαφόρος ονομαζόταν Ευκλής) έτρεξε λαχανιασμένος να ανακοινώσει στους Αθηναίους το μήνυμα της νίκης και εξέπνευσε αμέσως μετά την αναγγελία της νίκης.

Σήμερα, ο Μαραθώνιος είναι ένας αγώνας μεγάλων αποστάσεων (42.185μ.), πραγματοποιείται σε δρόμο και επινοήθηκε από το Γάλλο φιλόλογο και φιλέλληνα Michel Breal (1832-1915) που ήταν φίλος του βαρώνου Pierre de Coubertin. Για πρώτη φορά διέτρεξαν αυτή τη διαδρομή το 1896, κατά τους πρώτους σύγχρονους Ολυμπιακούς αγώνες και κέρδισε ο Σπύρος Λούης σε 2 ώρες 58' και 35". ■

Μαραθώνιος 2500 χρόνια μετά

Στις 31 Οκτωβρίου 2010 διοργανώθηκε Μαραθώνιος στην Αθήνα με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 2.500 χρόνων από την μάχη του Μαραθώνα.

Σημειώθηκε ρεκόρ συμμετοχής με 22.000 δρομείς όλων των ηλικιών και εθνότητων απ' όλο τον κόσμο, οι οποίοι έδωσαν το παρόν στο ιστορικό αυτό γεγονός, καθώς και στις διαδρομές των 10 και 5 χιλιομέτρων από το Καλλιμάρμαρο.

Στον 28^ο Μαραθώνιο, ο Κενυάτης Ρέιματ Μπέτ με χρόνο 2.12'.4" τερμάτισε πρώτος. Δεύτερος έκοψε το νήμα ο Τζόνθαν Κικκορί με 2.14'.05" και τρίτος ο Έντουιν Κιμιντάι με 2.15'.21"

Από τους Έλληνες αθλητές πρώτος τερμάτισε ο Μιχάλης Παρμάκης με 2.20'.48", δεύτερος ο Δημήτρης Θεοδωρακάκος με 2.21'.44" και τρίτος ο Κωνσταντίνος Πούλιος με 2.25'.19".

Στον αγώνα των 10 χιλιομέτρων νικητής ήταν ο Θεοδόσης Καλδής με χρόνο 32'.33", δεύτερος ο Νίκος Καμπιτάκης και τρίτος ο Κώστας Μπαλαγιάννης.

Στον ίδιο αγώνα, στις γυναίκες την πρώτη θέση πήρε η Πόπη Αστροπεκάκη με χρόνο 37'.24". Η Αστροπεκάκη τερμάτισε μαζί με τον δύο φορές παγκόσμιο πρωταθλητή Ισπανό Αμπέλ Αντόν.

Στην δεύτερη θέση, τερμάτισε η Θεοδώρα Κολομπούρδα με 39'.16" και στην τρίτη η Φιλιππα Πουλίδου με 39'.44"

Στα 5 χιλιόμετρα, πρώτος τερμάτισε ο Χριστόφορος Μαρούσης με 15'.27", δεύτερος ο Κων/νος Δρόσος με 15'.56" και τρίτος ο Γιάννης Ζερβάκης με 16'.07". ■

Η κοινωνική και παιδαγωγική αξία του μύθου και του παραμυθιού

Από τη Μίνα Κόρσου-Καπέλλου

Μύθος στην ελληνική λαογραφία είναι η μικρή αλληγορική διήγηση, από τον κόσμο των ζώων ή των ανθρώπων που έχει διδακτικό περιεχόμενο. Οι μύθοι, από την αρχαιότητα ως τα νεώτερα χρόνια έχουν σαν θέμα τους μια εντυπωσιακή ιστορία, είτε από τους αρχαίους θεούς και ήρωες, είτε από την κοινωνία των ζώων ή των ανθρώπων. Η συνείδηση του πρωτόγονου ανθρώπου κυριευμένη από το δέος του αγνώστου έπλασε ένα μυθικό κόσμο, όπου τα κατά κόσμον ανέφικτα μεταβάλλονται μέσα σε ένα φανταστικό κόσμο σε εφικτά.

Κατά την πλατωνική άποψη, για τη διαμόρφωση του μύθου λειτουργεί η διάνοια συνδυασμένη με τη φαντασία. Για τη νόηση του μύθου απαιτείται τόσο το λογικό όσο και το άλογο στοιχείο. Από τη δημιουργία μύθων που αφορούσαν στη δημιουργία του κόσμου ή σε άθλους των θεών και ηρώων, αργότερα διαμορφώθηκαν μύθοι με καθαρά διδακτικό περιεχόμενο που συνήθως προέρχονται από τον κόσμο των ζώων και αποδίδονται στον Αίσωπο. Οι μύθοι αυτοί έχουν αφηγηματική πληρότητα και λιτότητα λόγου. Στα νεώτερα χρόνια (19^{ος} αι.) λογοτέχνες, όπως οι Λασκαράτος, Βηλαράς, Βλαχογιάννης έγραψαν μύθους, όχι μόνο με παιδαγωγικό αλλά και με πολιτικό και σατιρικό περιεχόμενο.

Πολύ συχνά συναντάμε επεισόδια από την αρχαία ελληνική μυθολογία σε νεώτερα παραμύθια. Είναι χαρακτηριστικό ότι το επεισόδιο του Οδυσσέα που με την πονηριά του ξεγέλασε τον Κύκλωπα (ποιος είσαι; Ο κανείς), το βρίσκουμε σε πολλά παραμύθια. Για άλλη μια φορά αποδεικνύεται η δύναμη της Μυθολογίας και η τεράστια επίδρασή της στην παράδοση. Είναι, εξάλλου, σαφές ότι πολύ σημαντικό ρόλο στη διάδοση της αρχαίας ελληνικής μυθολογίας στις ασιατικές και ευρωπαϊκές χώρες έπαιξε η ελληνιστική περίοδος και η εξάπλωση του αρχαίου ελληνικού πνεύματος. Πολλοί αρχαίοι ελληνικοί μύθοι (π.χ. ο μύθος του Ιάσωνα, του

Οιδίποδα, της Κίρκης κ.ά.) αποτέλεσαν τον πυρήνα ασιατικών ή ευρωπαϊκών παραμυθιών.

Παραμύθι είναι η λαϊκή διήγηση που μοιάζει με μεγάλο περιπετειακό μύθο ή έχει συντεθεί από περισσότερους πυρήνες (μοτίβα) ανθρωπομεταφυσικών μύθων. Η τέχνη της σύνθεσης και αφήγησης του παραμυθιού ανήκει σε ειδικούς τεχνίτες του λόγου που ονομάζονται παραμυθάδες και μοιάζουν με τους αοιδούς που έψαλλαν τα έπη ή τους σύγχρονους λογοτέχνες του μυθιστορήματος.

Τα παραμύθια χωρίζονται σε περισσότερες κατηγορίες ανάλογα με το περιεχόμενό τους. Διακρίνουμε λοιπόν τις εξής κατηγορίες:

- ▶ **Τα μυθικά ή ξωτικά** παραμύθια με τους γίγαντες, τους δράκους, τις μάγισσες, τα φτερωτά όντα κ.ά.
- ▶ **Τα Διηγηματικά ή Κοσμικά** παραμύθια που έχουν θέματα προερχόμενα από την κοινωνική ζωή (ταξίδια, πολέμους, γεωργία, κυνήγι). Τα παραμύθια αυτά μοιάζουν με μυθιστορήματα και τα περισσότερα διασκευάστηκαν από μεσαιωνικούς συγγραφείς.
- ▶ **Τα Θρησκευτικά ή Συναξάρικα** παραμύθια που εμπνέονται από την Αγία Γραφή και τους βίους των Αγίων ή παρουσιάζουν σκηνές με την εμφάνιση του Χριστού και των Αποστόλων στη γη.
- ▶ **Τα Ευτράπελα ή Σατιρικά** παραμύθια που διηγούνται, με σκοπό να διακωμωδήσουν, διάφορες περι-

πέτειες των ηρώων π.χ. παθήματα κοινών ανθρώπων, ξεγελάσματα Δράκων κ.ά.

Τα Νεοελληνικά παραμύθια παρουσιάζουν ως προς τη δομή τους τα εξής κοινά στοιχεία:

- ▶ Χαρούμενες εισαγωγές (π.χ. Κόκκινη κλωστή δεμένη...), ευχάριστες παρεμβολές (π.χ. Ψέματα κι αλήθεια, έτσι είν'τα παραμύθια) και αισιόδοξους τερματισμούς (π.χ. έζησαν αυτοί καλά... ή ήμουνα κι εγώ εκεί και χάρηκα φαγοπότι)
- ▶ Κάποια λιτότητα στην αφήγηση (π.χ. Για να κοντολογούμε... Ας αφήσουμε τούτους να δούμε εκείνον...)
- ▶ Περιγραφή του χώρου και του περιβάλλοντος που μάς δίνει στοιχεία πολιτιστικά για τη ζωή των ανθρώπων και γεωγραφικά διάφορων τόπων.
- ▶ Κοινωνική οικειότητα μεταξύ βασιλιάδων και υπηκόων, αρχόντων και υπηρετών, πλούσιων και φτωχών που ο λαός τη θεωρεί πολύ φυσική. (Π.χ. Ο βασιλιάς φωνάζει από το μπαλκόνι του ένα φτωχό...)
- ▶ Διδακτική διάθεση (π.χ. Ο κακός τιμωρείται ή εξοντώνεται, ο καλός ταλαιπωρείται αλλά στο τέλος δικαιώνεται, το ψέμα ή η κλεψιά τιμωρείται κ.ά.)

Το παραμύθι ψυχαγωγεί τα παιδιά, κατά τη διάρκεια της προσχολικής κυρίως ηλικίας, ενδυναμώνει τη φαντασία τους και τα εντάσσει στο κοινωνικό σύνολο με τρόπο ευχάριστο και διδακτικό. Εμπλουτίζει την παιδική ψυχή με αισιοδοξία και πίστη, διαπλάθει χαρακτήρες και διαμορφώνει αξίες και ιδανικά που είναι απαραίτητα για τη σωστή ανάπτυξη της παιδικής προσωπικότητας. Μαθαίνει στα παιδιά την αφήγηση,

πλουτίζει την έμπνευσή τους με διάφορα θέματα και τα ενημερώνει για τις συνήθειες όχι μόνο του τόπου τους αλλά και άλλων χωρών.

Στο μνημειώδες έργο των Anti Aarne – Stith Thompson, *The types of the Folk-tale*, (α' έκδ. 1910 και β' έκδ. Ελσίνκι 1964), οι τέσσερις γενικές κατηγορίες των λαϊκών αφηγήσεων είναι:

- ▶ Παραμύθια για ζώα (Άγρια ζώα, ο άνθρωπος και τα ζώα, κ.ά.)
- ▶ Κλασικά παραμύθια (Μαγικά, διηγηματικά, θρησκευτικά)
- ▶ Αστεία και ανέκδοτα (Ανέκδοτα με λαϊκούς τύπους,
- ▶ Τυπολογικά παραμύθια (Ομάδες παραμυθιών που χρησιμοποιούν ένα συγκεκριμένο τυπικό).

Βέβαια, στις μέρες μας, η σαρωτική δύναμη της εικόνας των ΜΜΕ καθώς και η καλπάζουσα ανάπτυξη της τεχνολογίας στερεί σε μεγάλο βαθμό από τα μικρά παιδιά, ιδίως στις μεγαλουπόλεις, τη μαγεία της αφήγησης του παραμυθιού από τη γιαγιά ή τη νηπιαγωγό. Σήμερα τα νήπια μεγαλώνουν, δυστυχώς, χωρίς την αμεσότητα της μυθικής αφήγησης που καλλιεργεί τη φαντασία και αναβιώνει ηθικές αξίες και πολιτισμικά ιδεώδη. Αυτό το δυσαναπλήρωτο κενό προσπαθεί να αναπληρώσει το παιδικό θέατρο που, τουλάχιστον στην Αθήνα, με αξιόλογες παιδικές παραστάσεις εξάπτει την παιδική φαντασία και ψυχαγωγεί μικρούς και μεγάλους.

Από αυτή τη σύντομη αναφορά στην παιδαγωγική αξία του μύθου δεν θα μπορούσε να λείπει και η εξίσου ουσιαστική συνεισφορά των Καλάντων που, ως δημιουργήματα της λαϊκής φαντασίας, έθρεψαν γενιές και γενιές παιδιών και διατηρούνται μέχρι τις μέρες μας.

Τα Κάλαντα

Πήραν την ονομασία τους από τη γιορτή των «Καλενδών», (Calendae= Η πρώτη μέρα κάθε μήνα ή της νέας Σελήνης που την ανήγγειλε ο Αρχιερέας (Ποντίφηξ) από το Καπιτώλιο). Την παλαιότερη γνωστή μαρτυρία για το έθιμο των καλάντων δίνει ο Ιωάννης Τζέτζης (12^{ος} αι.), αναφερόμενος στους σύγχρονους του «μηναγύρτες» που αντιστοιχούν στους σημερινούς «καλαντιστές». Οι «καλαντιστές», όπως ξέρουμε, περιφέρονται στα σπίτια και τα καταστήματα και τραγουδούν με τη μελωδική συνοδεία διάφορων τοπικών μουσικών οργάνων το «Χριστός γεννάται» ή το «Αρχιμηνιά κι Αρχιχρονιά» ή το «Σήμερα τα Φώτα».

Πριν από πολλά χρόνια τα παιδιά με φαναράκια στα χέρια φτιαγμένα από χαρτόνι που πολλές φορές είχε ένα άνοιγμα στο επάνω μέρος σαν αστέρι και συνήθως το έφτιαχναν τα ίδια τα παιδιά, ξεκίναγαν αχάραγα για να γυρίσουν τις γειτονιές ή τις ρούγες, όπως συνήθιζαν να λένε, για να τραγουδήσουν τα Κάλαντα. Πολλά παιδιά κράταγαν ένα ραβδί για να χτυπάνε τις πόρτες- δεν υπήρχαν τότε κουδούνια ή άλλοι μηχανισμοί- καθώς και χάρτινες αυτοσχέδιες πολύχρωμες κατασκευές (εκκλησίες, караβάκια, φάτνη). Επίσης κουβαλούσαν μουσικά όργανα, όπως τύμπανα, φυσαρμόνικες και σιδερένια τρίγωνα. Στο τέλος εύχονταν «Χρόνια πολλά» και έπαιρναν φιλοδώρημα που, στις πόλεις ήταν χρήματα ενώ στα χωριά ήταν κουλούρια, σύκα, κουραμπιέδες, διάφορα άλλα γλυκά και, πολύ σπάνια, χρήματα. Απευθυνόμενα στον νοικοκύρη του έλεγαν:

*Αν έχεις γρόσια, δωσ' μας τα
Αν έχεις και παράδες
Αν έχεις και γλυκό κρασί
Βγάλε να μας κεράσεις.*

Όταν δεν τούς έδιναν τίποτα, τότε τραγουδούσαν:

*Αφέντη μου, στην κάπα σου
Χίλιες, χιλιάδες ψείρες
Άλλες γεννούν, άλλες κλωσούν
Κι άλλες αυγά μαζώνουν.*

Περιοχές της Προποντίδας

*Χριστούγεννα, Πρωτούγεννα, πρώτη
γιορτή του Χρόνου
Γροικάτε, διέστε, μάθετε τώρα Χριστός
γεννιέται
Γεννιέται κι ανατρέφεται στο μέλι και
στο γάλα.*

Θρακικά

*Χριστός γεννάται, χαρά στον κόσμο
Χαρά στον κόσμο, στα παλικάρια
Σαράντα μέρες, σαράντα νύχτες η Πα-
ναγιά μας κοιλοπονούσε.*

Ηπειρωτικά

*Κάλιντα μέλιντα ο Χριστός γεννιέται
Γεννιέται και βαφτίζεται στους ουρα-
νούς επάνω
Οι Άγγελοι όλοι χαίρονται και τα δαι-
μόνια σκάζουν.*

Ποντιακά (Κερασούντας)

*Χριστός γεννέθεν, χαρά στον κόσμο
Α, καλή ώρα, καλή στην ώρα
Α, καλόν παιδί, οψές γεννέθεν*

Κρητικά

*Κερά καμαροτράχηλη και φεγγαρομα-
γούλα
Όπου τον έχεις τον υγιό τον μοσχοκα-
νακάρη
Λούζεις τον και χτενίζεις τον και στο
σχολειό τον πέμπεις.*

Δυτική Μακεδονία

*Χριστούγεννα, Πρωτούγεννα
Τώρα Χριστός γεννιέται
Γεννιέται και βαφτίζεται
στους ουρανούς απάνου
Όλοι οι αγγέλοι χαίρουντι
Κι όλοι δοξολογούντι
Και τα δαιμόνια σκάζουνε
Και σκάζουν και πλαντάζουν
Και σίδερα ταράζουν.*

Σαμιώτικα

*Κάτου στα Ιεροσόλυμα
Στη Βηθλεέμ την πόλη
Εκεί δεντρί δεν ήτανε
Δεντρί ξεφανερώθη
Το δέντρο ήταν ο Χριστός
Τα κλώνια οι Αποστόλοι.*

Αθηναϊκά

*Καλήν εσπέραν άρχοντες
Αν είναι ορισμός σας
Χριστού την θεία Γέννηση
Να πω στο αρχοντικό σας... →*

Χριστός γεννάται...ηχεί στους ολόφωτους δρόμους αλλά όχι ως μαρτυρία Ζωής. Για τους περισσότερους ανθρώπους δεν είναι τίποτε άλλο από ένα συμπλήρωμα του εορταστικού διάκοσμου. Το τραγούδι ανεβαίνει στα χείλη μικρών και μεγάλων. Άραγε συμμετέχει στο θαύμα της Θείας Γέννησης η καρδιά; Το Άστρο της Βηθλεέμ που κάποτε φώτισε τους Μάγους για να βρουν το δρόμο να συναντήσουν τον Θεάνθρωπο και να Του προσφέρουν δώρα, άραγε φωτίζει ακόμη τις καρδιές των ανθρώπων;

Τα Κάλαντα αλλά και οι λαϊκοί μύθοι αποτελούν ένα κομμάτι της Ζωής του λαού μας που οφείλουμε να το διατηρήσουμε όσο το δυνατόν πιο ακέραιο και αλώβητο από ξενόφερτες επιρροές. Άλλωστε, όλοι χρειαζόμαστε κάποτε το παραμύθι όχι για να ξεφεύγουμε από τη σκληρότητα της Ζωής αλλά για να μπορούμε να ανασάνουμε τον αέρα της ελευθερίας μακριά από υποχρεώσεις και δεσμεύσεις. Έτσι αντιμετωπίζουμε κάθε δυσκολία και αναποδιά, γιατί μέσα από τα μάτια των παιδιών αυτός ο κόσμος ο μικρός ο μέγας, όπως θα έλεγε ο Ελύτης, είναι υπέροχος και μοναδικός. Και ας μην ξεχνάμε, ακριβώς γιατί υπάρχουν τα παιδιά, η Ζωή είναι ωραία. ■

Το παιδί στην ποίηση του Κωστή Παλαμά

Από τη **Μίνα Κόρσου-Καπέλλου**, Συντονίστρια Εκπαίδευσης-Πολιτισμού στον Σ.Ο.Ψ.

Εχουν περάσει πολλά χρόνια από εκείνο το ηλιόλουστο Κυριακάτικο πρωινό της 27ης Φεβρουαρίου του 1942, όταν ο σχεδόν εξαγνισμένος από τα πάθη της καταθλιπτικής σκλαβιάς Αθηναϊκός λαός, κυλώντας αργά σαν νερό από μύριους παραπόταμους πλημμύρισε το πρώτο νεκροταφείο για να αποχαιρετήσει με το κεφάλι ψηλά, μπροστά στα μάτια του κατακτητή, το σκήνωμα του ποιητή του.

Ο ίδιος ο Παλαμάς, νεκρολογώντας το 1924 τον Anatol France, είπε τον περίφημο και προφητικό λόγο πως *οι θάνατοι των μεγάλων ανδρών είναι θρίαμβοι των πατριδων και ζουν, όσο δεν ζουν στους ουρανούς τα ηλιοβασιλέματα*. Ο θάνατος του Παλαμά ήταν μια θαυμαστή επαλήθευση αυτού του λόγου.

Οι μελετητές του έργου του τον χαρακτηρίζουν άφθονο, σύνθετο, πολύμορφο, ανεξάντλητο. Γράφει ο Ανδρέας Καραντώνης: «Λοιπόν ο Έλληνας εκείνος που περισσότερο από κάθε άλλον κινήθηκε ελεύθερα και πλατιά στο χώρο της ποιητικής δημιουργίας ήταν ο Κ. Παλαμάς. Και σαν δημιουργός ποιήσεως και σαν κριτικό πνεύμα αντελήφθη την λογοτεχνία σαν

ένα απέραντο σύμπαν που διαρκώς μπορεί να μεγαλώνει και να αυτοαναπτύσσεται. Δεν στάθηκε ποτέ πουθενά με τρόπο που να μας λείει: «Αυτό είναι το τέλος για μένα, τώρα ησύχασα». Από το 1889 και το 1890, που βραβεύτηκε δύο φορές στον Α' ΚΑΙ Β' Φιλαδέλφειο διαγωνισμό και ειδικότερα από το 1895, όταν ολοκληρώνεται η ποιητική του φυσιογνωμία και εντάσσεται στον συμβολισμό, δεν παύει να είναι παρών για περίπου πενήντα χρόνια και να μεγαλουργεί με τις Συλλογές «Ιαμβοί και Ανάπαιστοι», «Βωμοί», «Η φλογέρα του βασιλιά»,

«Πολιτεία και μοναξιά», «Ο δωδεκάλογος του Γύφτου» κ.ά.

Ο ίδιος ο ποιητής θα μας βοηθήσει να σχηματίσουμε μια πληρέστερη αντίληψη της ποιητικής του κοσμοθεωρίας, τόσο διδακτική για τους νέους. Σ' ένα ιδιόρρυθμο πόνημά του, την «Ποιητική», γραμμένο στις 28 Μαρτίου του 1917, σε μια περίοδο από τις πιο δραματικές που έζησε το Έθνος μας, αναφέρονται διεξοδικά όλες οι εντολές που δίνει ο ποιητής στον εαυτό του. Περιληπτικά συνοψίζουμε: «Το ιδανικό που οι σκεπτικιστές θεωρούν ασύστατο όνειρο των χασομέρηδων, το ιδανικό που καθρεφτίζεται απόφιο στα μάτια των παιδιών, είναι βαθειά κρυμμένο στην ψυχή των ποιητών. Ο ποιητής δεν ζει σε ιδιαίτερο κόσμο. Είναι πολίτης του Σύμπαντος κι αντιλαμβάνεται το καιρού τα μηνύματα. Έχει πλήρη συνείδηση της Αλήθειας και τη

μεταφέρει στο έργο του. Ο Ποιητής είναι προφήτης προορισμένος να καλυτερέψει, να εξευγενίσει τους ανθρώπους. Γι' αυτό θεωρείται εχθρός της Πολιτείας και πολύ συχνά, σκληρά και άδικα πετροβολείται».¹

Το πολύμορφο ποιητικό έργο του Κ. Παλαμά περιλαμβάνει και μια συχνή αναφορά στο παιδί, αν και κανένας τόμος του Παλαμικού έργου ειδικός για παιδιά δεν έχει

ακόμη κυκλοφορήσει. Όμως σε κάθε σύνθεσή του το παιδί είναι μια ζωντανή πα-

¹ Άπαντα Κ. Παλαμά, 10, 416.

ρουσία. Ο ποιητής του «Τάφου» έγραψε ποιήματα ειδικά για παιδιά, αναφέρει η Αιμιλία Κονιδάρη στο βιβλίο της «Παλαμικοί χαιρετισμοί στο παιδί». Τα ποιήματα αυτά δεν περιλαμβάνονται στους 16 τόμους των «Απάντων» του ποιητή. Κανείς όμως δεν μπορεί να αμφισβητήσει τη ζωντανή παρουσία του παιδιού σε πολλά από τα ποιήματά του.

Η Ηλιογέννητη θα βρει καταφύγιο στα «ολάνοιχτα γλυκοξαφνιασμένα μάτια του παιδιού».²

Ο παιδικός κόσμος είναι βαθειά χαραγμένος στην ψυχή του ποιητή, αποτελεί πηγή έμπνευσης και δημιουργίας, είναι πόλος έλξης ερωτικής και ακαταμάχητης. Τα μάτια των παιδιών που με τόση αθωότητα, απορία και απλότητα ρωτούν για το μυστήριο της Ζωής, βρίσκονται σε πολλούς Παλαμικούς στίχους, Η αναφορά του τόσο στην εξωτερική εμφάνιση, όσο και στη συμπεριφορά παιδιών που συναναστράφηκε στα παιδικά του χρόνια, θα τον συνοδεύει μέχρι τα χρόνια της ωριμότητας.

Ανατρέχοντας στα πρώτα χρόνια της ζωής του, θα διαπιστώσουμε πως η παιδική ηλικία του Παλαμά, όπως και κάθε ανθρώπου άλλωστε, σφράγισε και διαμόρφωσε την μετέπειτα ποιητική του εξέλιξη. Καθώς ο ίδιος ο ποιητής αναφέρει «είμεθα εις όλην μας την ζωήν σφραγισμένοι από την βαθειά σφραγίδα της παιδικότητός μας». Αναφερόμενος στον Γρ. Ξενόπουλο θα επαναλάβει. «Τίποτε δεν μπορεί πιο άξια να πει ο ποιητής παρά ό τι κρατεί μέσα του ασφαλισμένο και αξεθύμαστο και τούτο είναι ο κόσμος που ζήσαμε στον τόπο μας, τα πρώτα μας παιδικά χρόνια».

Ο Κ. Παλαμάς γεννήθηκε στην Πάτρα το 1859. Στα πρώτα βήματα της ζωής του, μόλις επτά ετών, χάνει τους γονείς του και αναγκάζεται να περάσει τα παιδικά και εφηβικά του χρόνια στο Μεσολόγγι όπου

2 Άπαντα Κ. Παλαμά, Οι χαιρετισμοί της Ηλιογέννητης, 3,277

ζούσε ο α δ ε λ - φ ό ς τ ο υ π α - τ έ ρ α τ ο υ . Ορφανεμένος, ξεριζώνεται από τον τόπο που γεννήθηκε κι έζησε τα πρώτα αμέριμνα χρόνια.

Αξίζει να αναφερθεί πως, όταν πάτησε το πόδι του στο Μεσολόγγι, το πρώτο πράγμα που έφερε μαζί του ήταν ο «Γεροστάθης» του Λέοντος Μελά, αγαπημένο ανάγνωσμα των παιδικών χρόνων του ποιητή αλλά και πολλών άλλων παιδιών της εποχής του. Ο «Γεροστάθης» θα του κρατήσει συντροφιά για αρκετά χρόνια και θα τον συνοδεύσει στους περιπάτους του στα σοκάκια της ένδοξης πόλης, όπου υπήρχε και η «Παλαμαία Ακαδημία», την οποία ίδρυσαν οι πρόγονοί του. Η πολιορκία του Μεσολογγίου, με όλο το φωτοστέφανο του μαρτυρίου που περιβάλλει την Έξοδο, τού άφησαν ανεξάλειπτες εντυπώσεις και χαραχτηκαν βαθιά στην ψυχή του επτάχρονου παιδιού. Έτσι μπορούμε να πούμε ότι ο Παλαμάς θεωρούσε «το Μισολόγγι», όπως το έλεγε, δεύτερη πατρίδα του. Με τόση μάλιστα συγκίνηση αγάπησε τον ιερό χώρο, ώστε να δώσει στην πρώτη του ποιητική συλλογή τον τίτλο «Μεσολόγγι». Άλλωστε πολύ συχνά, στα χρόνια της ωριμότητας, αναφερόταν στην πόλη αυτή και είναι χαρακτηριστικοί οι στίχοι του από τη συλλογή «Πατρίδες»:

*Τα πρώτα μου χρόνια τ' αξέχαστα
Τα 'ζησα κοντά στ' ακρογιάλι
Στη θάλασσα εκεί τη ρηχή και την ήμερη
Στη θάλασσα εκεί την πλατιά τη μεγάλη.*

Στο Μεσολόγγι ανασαίνει τον πατριωτικό και ρομαντικό αέρα, αφού ακόμη είναι νωπές οι μνήμες από τον ηρωισμό του Λόρδου Βύρωνα και των «Ελεύθερων πολι-

ορκημένων» του Διονύσιου Σολωμού. Εκεί, στο σπίτι του αδελφού του πατέρα του Δημητρίου Παλαμά που είχε τρεις κόρες άκουσε για πρώτη φορά το τραγούδι του Σολωμού «Η φαρμακωμένη» που τραγουδούσε με την κιθάρα της η μικρότερη κόρη του θείου του κι αργότερα, «η δασκαλούλα η Πολυξένη, κορίτσι πάνω στ' άνθη της».³ Καθώς γράφει «...από παιδί άκουγα τα κατορθώματα των ηρώων του 1821 και προ πάντων τον Ύμνο του Σολωμού». Ο Χαϊδούλης, απλός γραφιάς στο Ειρηνοδικείο του Μεσολογγίου θα τον μυήσει στη Σολωμική ποίηση, πριν καλά- καλά κλείσει τα οκτώ του χρόνια. Η ρομαντική ποίηση του Λόρδου Βύρωνα θα γίνει αγαπημένη συντροφιά στις ώρες της μοναξιάς του και, καθώς γράφει, «... η «Κόρη των Αθηνών», η μούσα του τραγουδιστή του «Child Harold», αποκαταστημένη τώρα «Κυρία Μπλακ» δεχόταν στις απογευματινές της που πήγαιναν οι δικοί μου και μ' έπαιρναν κι εμένα».⁴

Ωστόσο, κανείς δεν μπορεί να αναπληρώσει το απέραντο κενό που του άφησε ο χαμός των γονιών του. Έτσι ξαφνικά σπάει στα δυο η ζωή του. Τίποτε δεν μένει ούτε από τους ανθρώπους, ούτε από το άψυχο περιβάλλον που άλλοτε τον στήριζε. Με πίκρα τραγουδά ο ποιητής την ορφάνια του. Η εικόνα της μητέρας θα γίνει λαχτάρα της γυναίκας ιδανική, νοσταλγία, έμπνευση. Του πατέρα η μορφή θα μεταμορφωθεί σε πίστη στη δύναμη και στη γνώση. Ο μικρός Παλαμάς θα γίνει ο φυσικός στόχος στα παιδικά πειράγματα των συμμαθητών του, όπως προκύπτει από τις σημειώσεις του, στα «Χρόνια μου και τα χαρτιά μου». Τα αστεία των άκαρδων συμμαθητών του που γίνονταν σε βάρος του, πολύ τον πόνεσαν. «...ασάλευτο παιδί, αμίλητο, ακοινωνήτο...τούς φοβόμουνα τους συντρόφους μου και τούς περιφρονούσα». Στις αναμνήσεις της πρώτης παιδικής ηλικίας προβάλλει ολοζωντανή η μορφή της γειτονοπούλας Φωτεινής. Μια παιδούλα πέντε χρόνων που σαν

3 Τα χρόνια μου και τα χαρτιά μου. Σελ. 86, Τόμος Β'

4 Νέα Εστία Τόμος ΛΔ', Τεύχος 307. Αθήναι, Χριστούγεννα 1943

κύριο χαρακτηριστικό της έχει το φως και ταυτίζεται με την Ηλιογέννητη και την Αγάπη. Στα «Χρόνια μου και τα χαρτιά μου» θα τής αφιερώσει δυο σελίδες και θα τελειώσει με την εξής διαπίστωση. «Αλήθεια ή ονειροφάντασμα η εικόνα της Φωτεινής με γνώρισε από τα πρώτα παιδικά μου χρόνια και με συνέδεσε με την ιδέα της αγάπης.⁵

Στα «Δεκατετράστιχα» θα αφιερώσει στη Φωτεινή δυο σονέτα. Στο πρώτο η μορφή της γειτονοπούλας μεταμορφώνεται σε μάγισσα, νονά της Σταχτοπούτας, που με το μαγικό της ραβδί θα μεταβάλει τα τρύπια ρούχα του ποιητή σε ρούχα γιορτής. Στο δεύτερο, η Φωτεινή γίνεται βρύση και με το αθάνατο νερό θα κρατήσει τον ποιητή αγέραστο.⁶

Όμως παρ' όλη την αγάπη του ποιητή προς τον ήλιο και το φως, κάτι χλωμό και σκοτεινό κρύβει η σκέψη του. Μ' αυτό το κομμάτι του εαυτού του φαίνεται πως αγάπησε τη Μαλβίνα του Γιασεμή, όταν ήταν στο Γυμνάσιο. Γράφει στα «Χρόνια μου και τα χαρτιά μου». «Ήταν ένα κορίτσι χλωμό, λυπητερό, ακοινωνητο σαν βγαλμένο από τα τραγούδια του Οσσιανού, σκοτεινιασμένο, μυστικό και τ' όνομά του ακόμη το έδειχνε μυθιστορικό κορίτσι. Ποτέ δεν τόβλεπε ο ήλιος, πάντα μισοκρυμμένο έστεκε πίσω από ένα στέρα κλεισμένο παράθυρο και για τούτο ίσα-ίσα δείχνονταν εξιδανικευμένη ζωγραφιά του πόνου, καϋμός της φαντασίας μου...».⁷

Αργότερα η μορφή της χλωμής Μαλβίνας θα σβήσει ολότελα μπροστά στο αστραφτερό πέρασμα μιας άλλης Φωτεινής, της Ευανθούλας του Αλέγγρα. Ήταν ένα κορίτσι ως χρόνων δεκαπέντε που ήταν στο κοντό του φόρεμα όλος ο ουρανός, στο καθαρό του πρόσωπο, που ήταν όλο μάτια και χαμόγελα, η «στρογγυλοφέγγαρη φωτοχυσία του ποιητή». Όλα τα κορίτσια του Μεσολογγίου εμφανίζονται στην ποίηση του Παλαμά σαν ξωτικές και

νεράιδες που τόν οδηγούν σ' ένα φως αβασίλευτο και τόν κρατούν σε μια αειφόρο νεότητα ως τα βαθειά του γεράματα.

Το 1935, σε μια συνέντευξη με τη συγγραφέα Λιλίκα Νάκου, όταν η γυναίκα του, η Μαρία Παλαμά, του είπε:

– Ξεχνάς ακόμη να πεις πως ήσουν ερωτευμένος με όλα τα κορίτσια του Μεσολογγίου.

– Ερωτευμένος; Ναι. Πάντα ήμουν.

Οι παιδικοί του φίλοι, η Φωτεινή, ο Αλέξανδρος, κι ένας συνομήλικος σύντροφος που δεν γνωρίζουμε το όνομά του, θα τον φέρουν πολύ νωρίς αντιμέτωπο με τα μεγάλα ερωτήματα της ζωής. Στο ποιητικό του έργο σημαντικό ρόλο θα παίξουν ο έρωτας, ο θάνατος, η τρέλα. Η Φωτεινή είναι το πρώτο σύμβολο της αγάπης. Ο χαμός του παιδικού του φίλου Αλέξανδρου θα αποτελέσει για τον Παλαμά την πρώτη ενσυνείδητη αντιμετώπιση του θανάτου. «Αλλά πρώτη φορά η ξαφνική εξαφάνιση από προσώπου της γης του μόνου φίλου μου μ' έκανε να αισθανθώ την τρομάρα του θανάτου».⁸

Όταν αργότερα, ώριμος πια θα χάσει το μικρό του αγόρι τον Άλκη, ο θάνατος θα του είναι τόσο οικείος, όσο και η ζωή. Όλη η πατρική αγάπη και στοργή θα απλωθεί στους στίχους της συλλογής «Τάφος»:

*Αφκιαστο κι αστόλιστο
του Χάρου δεν σε δίνω
Στάσου με τ' ανθόνερο
την όψι σου να πλύνω.*

*Το στερνό το χτένισμα
Με τα χρυσά τα χτένια
Πάρτε απ' τη μανούλα σας
Μαλλάκια μεταξύνια*

*Μήπως και του Χάροντα
Καθώς θα σε κοιτάξει
Του φανείς χαϊδέυτο
Και σε παραπετάξει*

Ο Φιλόσοφος-ποιητής Σίλλερ αναφέρει: «Μπροστά στα μάτια ενός παιδιού μάς κυριεύει το γλυκύτατο αί-

σθημα μιας περασμένης ζωής και μιας ζωής μέλλουσας». Από την παιδική αγνότητα κλείνοντας τον κύκλο της Ζωής επανερχόμαστε στην ίδια αγνότητα και αθωότητα και, σαν τα λουλούδια κλείνουμε τα πέταλα και επιστρέφουμε στη Μάνα-Γη, σε ένα παράδεισο αγνοί σαν τα λουλούδια και σαν τα παιδιά. Αυτός είναι ο προορισμός του ανθρώπου: Να επιστρέψει εκεί απ' όπου ξεκίνησε, στη μήτρα που τον γέννησε, στο χώμα που ανάσασε και σαν σπόρος να φροντίσει για τη νέα γέννα. Την ίδια σκέψη εκφράζει και ο Παλαμάς, όταν ζητάει από την ιερή Σοφία να τον ξανακάνει παιδί.⁹

*Ήμουν αθώο κι ανήξερο,
Κι ήμουν βυζασταρούδι,
Κι ήμουν λιγώτερο άνθρωπος
Και πιο πολύ λουλούδι.
Τώρα τα χρόνια πλάκωσαν
Και πέταξαν τα μύρα...
Ιερή Σοφία, δέξου με
Στου Ναού σου τη θύρα,*

*Κι ότι ήμουν πρώτα ακάτεχος,
Βόηθα να ξαναγίνω.
Τώρα εσύ πάλι κάνε με
Σαν παιδί και σαν κρίνο.*

Αντικρίζοντας το αθώο παιδικό βλέμμα, οι ποιητές αντιλαμβάνονται το μυστήριο της Ζωής, τη λαχτάρα του ιδανικού και μέσα από το έργο τους πασχίζουν, ακόμη και σε εποχές που κατακλύζονται από πλεονεξία και μέθη για υλικά αγαθά, να εκφράσουν το ιδεώδες που είναι η επιθυμία να υπάρχουν ουσιαστικές ανθρώπινες σχέσεις, να πλησιάσει, ν' αγγίξει ο ένας τον άλλο χωρίς δόλο και συμφέρον αλλά από πραγματική αγάπη, σαν την αγάπη που λάμπει στα μάτια των παιδιών. Αυτή τη γνήσια αγάπη και το άγγιγμα της ευτυχίας συναντάμε και στον «Μικρό Πρίγκηπα» του Antoine de Saint Exupery, όταν απευθύνεται στον αεροπόρο φίλο του που δεν είναι άλλος από τον ίδιο το συγγραφέα: «Όταν θα κοιτάς τον ουρανό, εγώ θα κατοικώ σ' ένα από τ' αστέρια και θα σου γελώ από εκεί ψηλά και θα

5 Απαντα Κ. Παλαμά. Τα χρόνια μου και τα χαρτιά μου 4, 298

6 Απαντα Κ. Παλαμά 7, 341, 34

7 Απαντα Κ. Παλαμά. Τα χρόνια μου και τα χαρτιά μου, Πασχαλινή ενθύμηση 4, 375

8 Απαντα Κ. Παλαμά, Οι επικήδειοι 4, 366

9 Απαντα Κ. Παλαμά, Ταμβοί και Ανάπαιστοι 1, 365.

είναι σαν να σου γελούν όλα μαζί τα αστέρια, τ' άστρα που ξέρουν αληθινά να γελούν».¹⁰

Ο Κωστής Παλαμάς, αναφερόμενος σε θέματα φιλοσοφίας και ποιητικής γραφής, τονίζει στην «Ποιητική» του: «Το ζήτημα δεν είναι να φιλοσοφήσει ο ποιητής, αλλά πώς να εκφράσει και τη φιλοσοφική του συγκίνηση σύμφωνα με την ιδιοσυγκρασία του και ύστερα πώς να υποτάξει την εκδήλωσή της στους νόμους της ποιητικής Εκφραστικής». Η φιλοσοφική συγκίνηση του Παλαμά παίρνει σάρκα και οστά και στις μακρόπνοες ποιητικές συνθέσεις, όπου η φαντασία του ποιητή τού παρέχει μια καθαρά αισθητική απόλαυση και τον οδηγεί σ' ένα κόσμο αυτεξούσιο, όπου εκτός από τον μικρόκοσμο των παιδικών χρόνων, διατυπώνονται και οι μεγάλες ιδέες του Ελληνισμού. Στο «Δωδεκάλογο του Γύφτου» και στη «Φλογέρα του βασιλιά» θα εκφράσει τη Μεγάλη Ιδέα, το όνειρο της ανασύστασης του Ελληνισμού που ως έμβρυα ζούσαν στην ψυχή του από τα παιδικά του χρόνια.- «Ό,τι δε χωράει να ζήσει στη ζωή βρίσκει τρόπο ν' απλωθεί και ν' ανθοβολήσει στην Τέχνη, όσο να γίνει αξία η ζωή να το χωρέσει ύστερα από καιρούς κι από αιώνες...».¹¹

Στον έκτο τόμο των Απάντων του Παλαμά περιλαμβάνεται η μελέτη «Βιβλία για παιδιά». Ο Παλαμάς στη μελέτη αυτή εκφράζει τη μεγάλη δύναμη που κρύβει η ψυχή κι ο νους των παιδιών που πολλές φορές είναι ικανός να μεγαλουργήσει. –«Τα παιδιά όμως είναι εκείνα που αγκαλιάζουν το καινούργιο άφοβα. Σ' αυτά ανήκει το μέλλον. Όλα τα πράγματα ο νους τα κάνει κτήμα του από τα πρώτα νιάτα. Πιστεύω πως το μυαλό του παιδιού μπορεί να χωνέψει τροφή πιο λεπτή και πιο βαθειά απ' όση συνηθίζουμε να τού προσφέρουμε. Μέσα στο μικρόκο-

σμο της ψυχής του γίνονται πράματα πιο πολλά κι από όσα φαντάζονται του κόσμου οι ψυχολόγοι. Οι πιο μεγάλοι άνθρωποι μου φαίνεται πως είν' εκείνοι που από τα πρώτα χρόνια τους τρεφόντανε με ιδέες πιο ψηλές από το παιδικάκισιο μπόι τους».¹²

Το 1903, η εφημερίδα «Ακρόπολη» δημοσίευσε στο πρωτοχρονιάτικο φύλλο της ευχές αξιόλογων πνευματικών ανθρώπων για το νέο έτος. Αναφέρει λοιπόν ο Κ. Παλαμάς την ευχή που ακολουθεί: «Τα παιδιά που θα γίνουν οι μελλοντικοί υπεύθυνοι πολίτες του τόπου μας πρέπει από τα πρώτα σχολικά χρόνια να γαλουχηθούν με τη γλώσσα του Σολωμού και του δημοτικού μας τραγουδιού αλλά και με τα διδάγματα της πολύτιμης αρχαιοελληνικής μας κληρονομιάς. Ίσως στην εποχή της ανάπτυξης της τεχνολογίας, μετά την πάροδο ενός αιώνα, τα λόγια αυτά να μοιάζουν ξεπερασμένα και παλαιολιθικά, όμως η ευχή του ποιητή που κατά βάση στηρίζεται στη σωστή και ουσιαστική παιδεία των νέων, εξακολουθεί να είναι ένα από τα πλέον βασικά και επιτακτικά αιτήματα της εποχής».¹³

Μερικά χρόνια αργότερα, το 1933, σε μια συνέντευξη του Παλαμά προς το περιοδικό «Παιδικός κόσμος», όταν του απευθύνουν την ερώτηση: «Ποια ευχή δίνετε στα παιδιά», εξωτερικεύοντας με ιδιαίτερο τρόπο την αγάπη του προς το παιδί, παίρνει ένα χαρτί

και γράφει: «Η ευχή μου είναι ν' ακολουθούν τα παιδιά την αλήθεια που αισθάνονται βαθειά μέσα στην καρδιά τους και τα άλλα όλα να τ'α θεωρούν ξένα». Η συμβουλή αυτή παραμένει, ειδικά στις μέρες μας, επίκαιρη και πολύτιμη, κι ας έχουν περάσει τόσα χρόνια.

Ο Κωστής Παλαμάς υπήρξε αναγεννητής, απόστολος νέων ιδεών, πρωτοπόρος, προφητικός και πρωτεϊκός. Στις μακρόπνοες ποιητικές του συνθέσεις όπως είναι ο Δωδεκάλογος του Γύφτου, η Φλογέρα του βασιλιά εμφανίζεται αναμορφωτής του λαού, λυρικός βάρδος και απόστολος μιας νέας γέννας. Ο Ποιητής αγωνιά για το μέλλον της φυλής του και με στίχους μορφικά άρτιους πασχίζει να αφυπνίσει σε καιρούς δύσκολους για τον Ελληνισμό τους συμπολίτες του, κυρίως όμως στοχεύει στην πνευματική και ηθική αφύπνιση της νεολαίας. Για τους νέους αγωνιά ο ποιητής, γι' αυτούς μάχεται με μόνο όπλο του τη γνήσια δημοτική γλώσσα και τη γνώση της Ιστορίας και της Παράδοσης. Αν μπορούσαν να αντιληφθούν όλοι όσοι ασχολούνται με θέματα εκπαιδευτικά και, κυρίως, οι εκάστοτε μεταρρυθμιστές της Παιδείας ότι παράλληλα με τη βαρύτητα που δίνουν στα μαθήματα πληροφορικής και τεχνολογίας που κανείς δεν αμφισβητεί τη σπουδαιότητά τους, περισσότερο ενδιαφέρον για τη Λογοτεχνία δεν θα έβλαπτε, ίσως κάτι θα μπορούσαμε να περισώσουμε από την πολιτιστική μας κληρονομιά και τη σωστή εκπαίδευση της νεολαίας μας. ■

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Λίνου Πολίτη, *Ο Παλαμάς και οι σύγχρονοί του. Τόμος 6^{ος}*. Εκδ. Γαλαξία
- Αμιλίας Κονιδάρη, *Παλαμικοί χαιρετισμοί στο παιδί*. Αθήνα 1979
- Ε. Π. Παπανούτσου, *Παλαμάς, Καβάφης, Σικελιανός*. Εκδ. Ίκαρος Γ' έκδοση 1971
- *Νέα Εστία*. *Αφιέρωμα στον Κωστή Παλαμά*. Χριστούγεννα 1943

10 Antoine de Saint Exupéry, *Le petit prince*, Ed. Gallimard, p.87

11 Άπαντα Κ. Παλαμά, *Η μεγάλη Ιδέα* 6, 285

12 Άπαντα Κ. Παλαμά 6, 554

13 Νίκου Βέη, *Παλαμικά*. Περ. «Νέα Εστία» Τόμος ΛΔ Τεύχος 397.

1η Δεκεμβρίου: Παγκόσμια Ημέρα κατά του AIDS

Acquired Immune Deficiency Syndrome

Από τη **Μαρία Γκομούζα-Μιχαήλ**,
Συντονίστρια Υγείας Σ.Ε.Ε, Ιατρό Κυτταρολόγο, Δι-
ευθύντρια του Κυτταρολογικού Τμήματος του Θρια-
σίου Νοσοκομείου Ελευσίνας

Το **AIDS** (Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσολογικής Ανεπάρκειας), είναι μια ανίατη λοιμώδης νόσος που οφείλεται στον ιό HIV (*Human Immunodeficiency Virus*), ο οποίος προσβάλλει το ανοσοποιητικό σύστημα του ανθρώπου, το σύστημα δηλαδή που είναι υπεύθυνο για την άμυνα του οργανισμού ενάντια σε λοιμώξεις, νεοπλασίες και άλλες ασθένειες. Μέχρι σήμερα δεν έχει βρεθεί φάρμακο ούτε εμβόλιο για το AIDS. Τα φάρμακα που χρησιμοποιούνται σήμερα επιτυγχάνουν καθυστέρηση στην εξέλιξη της ασθένειας, αλλά όχι πλήρη θεραπεία, δηλαδή εξάλειψη του ιού. Οι συνηθέστεροι τρόποι μετάδοσης του ιού είναι μέσω της σεξουαλικής επαφής χωρίς χρήση προφυλακτικού και μέσω χρήσης κοινών συριγγών (όπως π.χ. κατά την ενδοφλέβια χρήση ναρκωτικών ουσιών). Λόγω της παγκόσμιας εξάπλωσης της νόσου, αυτή χαρακτηρίζεται ως πανδημία. Ο αριθμός των θυμάτων από AIDS εκτιμάται από 1,9-2,4 εκ. παγκοσμίως. Στην Ελλάδα το AIDS άρχισε να γίνεται γνωστό περί τα τέλη του 1984 με μια εγκύκλιο του Υπουργείου Υγείας προς το ιατρικό προσωπικό των Νοσοκομείων. Σταδιακά άρχισαν να μεταδίδονται περισσότερες πληροφορίες και το πρώτο ιατρικό βιβλίο για το AIDS κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις «Ωκεανίδα» στα μέσα του 1985.

Επιδημιολογία

Ο πρώτος βεβαιωμένος θάνατος από AIDS σημειώθηκε το 1959 στην Αφρική (διαγνώστηκε αναδρομικά με εξέταση ιστών του θύματος), ενώ υπάρχει και ένας δεύτερος που υποστηρίζεται ότι προκλήθηκε από τη νόσο την ίδια χρονιά στην Αγγλία. Ακολούθησαν σποραδικοί θάνατοι στην Αφρική και τη Νορβηγία, όμως η μικρή συχνότητα δεν προκάλεσε ενδιαφέρον για περαιτέρω μελέτη. Γύρω στα τέλη της

δεκαετίας του '60, ο ιός πέρασε στην Αϊτή κι από εκεί στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Η πρώτη επίσημη ανακοίνωση για τη νόσο εκδόθηκε το 1981 από τις υπηρεσίες υγείας των ΗΠΑ και αφορούσε πέντε περιστατικά ομοφυλόφιλων ανδρών στο Λος Άντζελες. Λόγω του αρχικού περιορισμού της λοίμωξης στην πληθυσμιακή αυτή ομάδα, το AIDS χαρακτηρίστηκε ως περίεργη «νόσος των ομοφυλόφιλων», «καρκίνος των ομοφυλόφιλων» ή «πανούκλα των ομοφυλόφιλων», επειδή οι πρώτοι διαγνωσμένοι ασθενείς ανήκαν σε αυτή την πληθυσμιακή ομάδα. Αργότερα όμως επηρέασε και άλλες από τις λεγόμενες ομάδες *υψηλού κινδύνου*, όπως οι ναρκομανείς ή οι αιμορροφιλικόι, μολύνοντας τελικά και άτομα που δεν ανήκαν σε αυτές τις ομάδες. Σήμερα η ετεροσεξουαλική επαφή είναι ο κύριος τρόπος μετάδοσης. Μέχρι σήμερα έχουν

πεθάνει λόγω του AIDS περίπου 25 εκατομμύρια άνθρωποι, ενώ περίπου 40 επιπλέον εκατομμύρια νοσούν.

Μέχρι στιγμής έχουν αναγνωριστεί δυο είδη του ιού HIV, ο HIV-1 και ο HIV-2. Ο HIV-1 είναι αυτός που ευθύνεται για τη μεγάλη πλειοψηφία των μολύνσεων παγκόσμια (περίπου 90%), και επίσης είναι αυτός με τις περισσότερες μεταλλάξεις και υποτύπους. Ο HIV-2, που αναγνωρίστηκε το 1986 και θεωρείται προγενέστερος τύπος από τον HIV-1, εντοπίζεται σχεδόν αποκλειστικά στη Δυτική Αφρική, με λίγα περιστατικά σε χώρες που έχουν συχνή επικοινωνία με την περιοχή αυτή (όπως π.χ. η Γαλλία). Ο HIV-2 τείνει να μεταδίδεται σχετικά δυσκολότερα σε σχέση με το άλλο είδος, ενώ η εξέλιξη της νόσου στους φορείς HIV-2 είναι πιο αργή.

Στην Ελλάδα στα τέλη Οκτωβρίου του 2007 ο συνολικός αριθμός οροθετικών HIV ατόμων ήταν 8.584 από τους οποίους είχαν νοσήσει με AIDS οι 2.829, ενώ κατέληξαν στο θάνατο οι 1.552. Ο αριθμός των κρουσμάτων που δηλώνονται κάθε χρόνο κορυφώθηκε το 1996, για να ακολουθήσει πτωτική πορεία στη συνέχεια μέχρι και το 2002, οπότε και παρουσιάστηκε μικρή σταθεροποίηση με ελαφρά αυξητικές τάσεις. Έρευνες που έγιναν κατά την τριετία 2005 ως 2007 έδειξαν ρυθμό αύξησης των περιστατικών μόλυνσης από AIDS περίπου 23%. Σύμφωνα με έρευνες, η εισαγωγή του υποτύπου A του ιού του AIDS —του περισσότερο και ταχύτερα διαδεδομένου στην ελληνική επικράτεια— έφτασε στη χώρα από την Αφρική το 1978 και σήμερα όχι μόνο έχει μεταδοθεί σε διαφορετικές πληθυσμιακές ομάδες αλλά διέσχισε και τα ελληνικά σύνορα προς την Αλβανία.

Τρόποι μετάδοσης

- Με σεξουαλική επαφή με κάποιο οροθετικό άτομο χωρίς χρήση προφυλακτικού. Ο ιός βρίσκεται στο αίμα, τα σπερματικά, προσπερματικά και κολπικά υγρά και μπορεί να εισέλθει στο σώμα μέσω μικροσκοπικών ή μεγαλύτερων πληγών που προϋπάρχουν στα γεννητικά όργανα ή δημιουργούνται κατά τη διάρκεια της σεξουαλικής επαφής. Η ταυτόχρονη ύπαρξη άλλων σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων ευνοεί τη μετάδοση του ιού.
- Με τη χρήση κοινών συριγγών, κατά την ενδοφλέβια χρήση ναρκωτικών ουσιών.

- Από την μητέρα στο παιδί, ιδιαίτερα κατά τη στιγμή της γέννησης (κάθετη μετάδοση) αλλά και κατά το θηλασμό, καθώς ο ιός εντοπίζεται και στο μητρικό γάλα.

- Ο κίνδυνος μέσω μετάγγισης αίματος έχει ελαχιστοποιηθεί για τις αναπτυγμένες χώρες καθώς εφαρμόζονται έλεγχοι για την ύπαρξη του ιού HIV στα δείγματα των αιμοδοτών που μπορούν να ανιχνεύσουν τον ιό εκτός από το «παράθυρο» των πρώτων ένδεκα ημερών της μόλυνσης. Έτσι, κατά την τελευταία δεκαετία υπήρξε επιπλέον μείωση της μετάδοσης του ιού HIV και στις χώρες που εφαρμόζουν τη μέθοδο NAT, συμπληρωματικά με την ορολογική μέθοδο, ο κίνδυνος μόλυνσης χαρακτηρίζεται εξαιρετικά μικρός. Στην Ελλάδα οι καταγεγραμμένες μολύνσεις από μεταγίσεις φτάνουν 5-6% του συνόλου των μολύνσεων και λοιμώξεων (320 μολύνθηκαν με τον ιό από τους οποίους 184 νόσησαν) από το 1981, οπότε άρχισε η καταγραφή στοιχείων, περιπτώσεις που στην πλειοψηφία τους αφορούν πολυμεταγγιζόμενα άτομα. Με την εντατικοποίηση των ελέγχων του αίματος και την εφαρμογή σε ποσοστό 70% της μεθόδου NAT οι περιπτώσεις τα τελευταία χρόνια μειώθηκαν και αποτελούν 0,5-1% του συνόλου των δηλωθέντων μολύνσεων (1-3 περιστατικά το χρόνο, που κατά κύριο λόγο αφορούν μεταγίσεις που έγιναν στο εξωτερικό). Η κατάσταση δεν είναι τόσο καλή στις αναπτυσσόμενες χώρες, όπου οι υπηρεσίες υγείας είναι λιγότερο οργανωμένες και οι φορείς του ιού πολύ περισσότεροι. Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, σε παγκόσμιο επίπεδο οι μεταγίσεις ευθύνονται για το 5-10% των μολύνσεων.

Το AIDS δεν μεταδίδεται:

- Από την καθημερινή, κοινωνική επαφή, τη χειραψία, το αγκάλιασμα, το απλό φιλί, τη συνάθροιση ατόμων
- Από την τουαλέτα
- Από τον ιδρώτα ή το σάλιο
- Από ρούχα, σκεπάσματα, πιάτα, ποτήρια και μαχαίρο-πίρουννα, τηλέφωνα
- Από πισίνες ή τη θάλασσα
- Από κουνούπια ή άλλα έντομα

Taking drugs can lead to HIV/AIDS.

Think before you start.
before you shoot.
before you share.

Γεγονός πάντως είναι ότι δεν προσβάλλονται από AIDS όλοι οι φορείς του HIV, που όμως όλοι μπορούν να τον μεταδώσουν. Ο μέσος χρόνος από της προσβολής από τον ιό και της εμφάνισης του Έιτς είναι περίπου 10 χρόνια. Τελικά το προσβληθέν άτομο υποκύπτει σε διάφορες λοιμώξεις, επειδή ακριβώς η αποτυχία του ανοσοποιητικού συστήματος είναι αποτέλεσμα της σταδιακής μείωσης του αριθμού των CD4 T-λεμφοκυττάρων.

Πορεία της νόσου

Πρωτογενής λοίμωξη. Πρόκειται για το αρχικό στάδιο της νόσου που ακολουθεί τη μόλυνση από HIV και χαρακτηρίζεται από μη ειδικά κλινικά σημεία και εργαστηριακά ευρήματα ιογενούς λοίμωξης. Το στάδιο αυτό διαρκεί συνήθως 1-2 εβδομάδες. Επίσης, τις πρώτες 23 περίπου μέρες της μόλυνσης, ο ασθενής δεν αναπτύσσει αντισώματα κατά του ιού και, γι' αυτό το λόγο, η περίοδος αυτή καλείται και «σιωπηλό παράθυρο» και είναι η πιο επικίνδυνη περίοδος από την άποψη ότι ο φορέας μπορεί να μολύνει άλλους, εν αγνοία του, ακόμα και αν έχει κάνει μια τυπική εξέταση αίματος.

Φάση ασυμπτωματικής λοίμωξης. Στο στάδιο αυτό ο ασθενής είναι ασυμπτωματικός, είναι δυνατόν όμως να εμφανίζει κάποιες διαταραχές σε εργαστηριακές εξετάσεις. Παρόλο που ο ασθενής είναι ασυμπτωματικός, μπορεί να μεταδίδει τον ιό.

Φάση συμπτωματικής λοίμωξης. Στο στάδιο αυτό ξεκινούν τα πρώτα συμπτώματα της νόσου που είναι αποτέλεσμα μείωσης της κυτταρικής ανοσίας, όπως στοματική καντιντίαση, τριχωτή λευκοπλακία γλώσσας, υποτροπιάζον απλός έρπης και έρπης γεννητικών οργάνων, καθώς και εκτεταμένος έρπης ζωστήρας. Μπορεί να συνυπάρχει επίσης κεφαλαλγία, πυρετός, διάρροια, απώλεια βάρους, νυχτερινοί ιδρώτες και κυρίως λεμφαδενοπάθεια.

Φάση ανοσοκαταστολής. Η καταστροφή του ανοσοποιητικού συστήματος από τη δράση του ιού σε προχωρημένα στάδια κάνει το άτομο ευάλωτο σε ιούς, μύκητες, βακτήρια και παράσιτα που υπό άλλες συνθήκες δε θα προσέβαλαν τον άνθρωπο ή θα προκαλούσαν πολύ ήπιας μορφής νόσο (ευκαιριακές λοιμώξεις). Επίσης η έλλειψη επιτήρησης του οργανισμού από το ανοσοποιητικό του σύστημα για νεοπλασίες κάνει συχνή την εμφάνιση κάποιων μορφών καρκίνου, όπως το σάρκωμα Καρosi, το λέμφωμα, τον καρκίνο του στοματοφάρυγγος, του πρωκτού και του τραχήλου της μήτρας.

Πρόγνωση. Μέχρι σήμερα δεν έχει ανακαλυφθεί εμβόλιο, επειδή ο ιός αυτός παρουσιάζει μεγάλη ικανότητα αποφυγής του ανοσοποιητικού συστήματος. Οι έρευνες δημιουργίας ενός τέτοιου εμβολίου συνεχίζονται από πλήθος επιστημονικών εργαστηρίων. Μέχρι τελευταία έχει χρησιμοποιηθεί η αζινοθυμιδίνη (AZT) που τουλάχιστον εμποδίζει την αντιγραφή του ιού, πλην όμως παρουσιάζει πολλές παρενέργειες. Παράλληλα έχει χρησιμοποιηθεί και η ακτινοθεραπεία που επίσης δημιουργεί πολλές παρενέργειες. Το AIDS σήμερα, παρά τα ακριβά φάρμακα που είναι διαθέσιμα, παραμένει μια νόσος η οποία επιφέρει το θάνατο. Ανάλογα με το περιβάλλον και το επίπεδο των ιατρικών υπηρεσιών, αυτό το αποτέλεσμα έρχεται συντομότερα σε υπανάπτυκτες χώρες και αργότερα στον αναπτυσσόμενο κόσμο. Τα αντιρετροϊκά φάρμακα που παρέχονται για την ασθένεια παρατείνουν την ζωή των ασθενών, αλλά δε θεραπεύουν το AIDS. ■

Το χρέος του σύγχρονου ελληνισμού απέναντι στους ήρωες της 28ης Οκτωβρίου 1940

Από τη **Χριστίνα Φ. Βαμβούρη-Δημάκη,**

Β' Αντιπρόεδρος Σοροπτιμιστικού Ομίλου Καβάλας, Σχολικής Συμβούλου Φιλολόγων Ν. Δράμας

Η 28^η Οκτωβρίου είναι ημέρα μνήμης για όλους μας. Είναι ημέρα υπερηφάνειας για το θένος που επέδειξε ο ελληνισμός και ταυτόχρονα, επέτειος απόδοσης της οφειλόμενης τιμής σε όλους όσους αντιστάθηκαν στις δυνάμεις της βίας και του σκοταδισμού.

Όταν, όμως, κάποιος μιλάει για προσφορά ανθρώπων που έζησαν χρόνια πριν και έγραψαν μια σημαντική ιστορία, η δυσκολία έγκειται όχι στο τι πρέπει να πει, αλλά στο τι επιτρέπεται να παραλείψει.

Δυστυχώς, οι παραλείψεις μου θα είναι πολλές, γιατί το εγχείρημα να τονιστεί η προσφορά των αγωνιστών του 1940 στο στενό πλαίσιο λίγης ώρας, μοιάζει με προσπάθεια να μεταγγίσει κάποιος τον ωκεανό σε μια μικρή λίμνη.

28^η Οκτωβρίου 1940

28^η Οκτωβρίου 2010

Ας υψωθούν τα Έθνη στους ουρανούς για να συναντήσουν με τη σκέψη τους ηρωικούς νεκρούς που περνούν από την ιστορία και βαδίζουν προς την αιωνιότητα.

Ας αναβαπτισθούν οι λαοί, στην κολυμβήθρα της ελληνικής ιστορίας για να ενστερνιστούν τις ιδέες της προς την πατρίδα.

Η επέτειος του Όχι και της Νίκης του 1940 στα βουνά της Πίνδου και της Αλβανίας κατά της φασιστικής Ιταλίας, προσθέτει καινούριες σελίδες δόξας στην ελληνική ιστορία, με νέα μηνύματα προς τους λαούς της γης, με ανυπέροβλητα παραδείγματα αυτοθυσίας και φιλοπατρίας.

Η ιστορική μνήμη, τη μέρα αυτή, ξεπερνώντας τη διάσταση του χώρου και του χρόνου, γυρνά στο παρελθόν για να συναντηθεί με το θάνατο ελληνικό πνεύμα. Αυτό

με μια καταπληκτική σταθερότητα. Αυτό το ελληνικό πνεύμα είναι που βοήθησε τους Έλληνες να σταθούν πάνω στο ΟΧΙ, με την πίστη στην ανωτερότητα του Δικαίου και της Πατρίδας.

Τη μέρα αυτή, οι ψυχές φτερουγίζουν στον παράδεισο της ελληνικής αρετής και της ελευθερίας, ανακαλώντας στη μνήμη τη νύχτα

το πνεύμα των Ελλήνων ηρώων είναι ο αέναος φωσφορισμός της χώρας μας. Είναι το ίδιο το πνεύμα της φυλής που γιγαντώθηκε με έργα της νόησης και του λόγου, αφού θήτευσε σε σχολείο πράξεων άφθαστου μεγαλείου. Είναι το πνεύμα της φυλετικής συνέχειας που παρουσιάζεται σε όμοιες κρίσιμες περιστάσεις,

της 28^{ης} Οκτωβρίου του 1940, όταν οι Έλληνες επέστρεφαν, διά του πρωθυπουργού της χώρας, Ιωάννη Μεταξά, την ύβρη και το ιταμό τελεσίγραφο, με το οποίο ο παρανοϊκός «αφέντης» ζητούσε την υποταγή της Ελλάδας. Ήταν τη νύχτα που ο Ιταλός πρέσβης θα θυμάται για το θαύμα που συντελέστηκε

μπροστά του: Είδε τον κοντόσωμο γέρο με τα σταχτιά μάτια που είχε αντίκρου του, να μεγαλώνει, να ψηλώνει, να γκρεμίζει τη στέγη του μικρού σπιτιού της Κηφισιάς, ν' αγγίζει με το μέτωπό του τ' αστέρια και από το στόμα του να βγάζει δυο συλλαβές που αντιλάλησαν στα πέρατα του κόσμου: ΟΧΙ.

Ο νυχτερινός επισκέπτης έσπευσε αμέσως να πληροφορήσει τον «αφέντη» του πως ο δρόμος θα ήταν δύσβατος.

Η κήρυξη του πολέμου ήταν αναπόφευκτο γεγονός: «Από της έκτης πρωινής σήμερα, ο εχθρός προσβάλλει τα ημέτερα τμήματα προκαλύψεως της ελληνοαλβανικής μεθορίου. Αι ημέτεροι δυνάμεις αμύνονται του πατρίου εδάφους».

Η πατρίδα μπαίνει στον πόλεμο και αρχίζει η μάχη της Πίνδου και της Αλβανίας με απaráμιλλη ομοψυχία.

Οι σειρήνες, αντί να τρομοκρατήσουν, αντήχησαν σαν πολεμικά εμβατήρια που προκαλούσαν ενθουσιασμό για το μεγάλο ΟΧΙ που ξεκίνησε από την Κηφισιά και έγινε σάλπισμα για να αντηχήσει από άκρου σε άκρο στη δοξασμένη πατρίδα.

Η Ελλάδα ξέρει να δίνει μάχες τίμια, παλικαρίσια και περήφανα. Από την Πίνδο και την Τρεμπεσίνα πέρασε στο Καλπάκι και την Κλεισούρα. Κι άναψε το γλέντι στη Βόρειο Ήπειρο, κι ανεμίζαν τα γαλάζια χρώματα στην Κορυτσά, στο Πόγραδετς, στο Δέλβινο, στους Αγίους Σαράντα και στο Αργυρόκαστρο.

Στον αέρα αντηχούσαν τα τραγούδια της νίκης:

«Κορόιδο Μουσολίνι, κανένας δε θα μείνει».

Και πράγματι ήλθε η νίκη. Μια νίκη που λάμπρυνε τα ελληνικά όπλα. Οι αριθμοί ακόμη μια φορά ανατράπηκαν, ο φασισμός και η βία εξευτελίστηκαν.

Σ' αυτό το ασκητικό και πολυβασανισμένο έθνος δόθηκε, θεία βουλήσει, ο ρόλος να καταισχύνει τους ισχυρούς, να σταθεί βράχος ασάλευτος, πάνω στον οποίο έσπαζαν τα κύματα της βαρβαρότητας και της κτηνωδίας.

Πρώτος ο Μουσολίνι απορούσε: «Η ελληνική περίπτωση αποδεικνύει ότι οι εκπλήξεις είναι πάντοτε δυνατές».

Η Ελλάδα βρέθηκε και πάλι στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος της διεθνούς κοινής γνώμης. Οι Έλληνες στρατιώτες με τις νίκες τους υπενθύμισαν σε μια ζοφερή καμπή της ανθρώπινης ιστορίας την ύπαρξη του θείου νόμου και έστρεψαν την πορεία της ανθρωπότητας προς την κάθαρση, τη συντριβή της βίας, τη σωτηρία του πολιτισμού.

Εκδηλώσεις θαυμασμού προέρχονται από ηγέτες:

Ο πρωθυπουργός του Καναδά, Μακένζι Κίνγκ, έγραψε: «Όταν η κοιτίδα του πολιτισμού υφίσταται τέτοια επίθεση, η θέση όλων είναι στο πλευρό της».

Η τουρκική εφημερίδα *Σμεκάδ* διακήρυξε: «Ζήτω η Ελλάς».

Οι *Τάιμς* του Λονδίνου τόνισαν: «Η Ελλάδα έχει το δικαίωμα να συγχαίρει τον εαυτό της για τον αγώνα εναντίον εχθρού υπερπενταπλασίου», για να καταλήξει ο Τσώρτσιλ: «Υπάρχει ένα ηρωικό έθνος προς το οποίο οι σκέψεις στρέφονται με θαυμασμό».

Κι όταν ήλθε η υποχώρηση, μετά τον άνισο αγώνα με τις ναζιστικές δυνάμεις, όταν το σκοτάδι της τριπλής Κατοχής σκέπασε τη χώρα, το φρόνημα των Ελλήνων διατηρήθηκε υψηλό.

Το μεγάλο γεγονός του ηρωικού αγώνα κατά του Άξονα οφείλεται στην ομοψυχία των Ελλήνων. Αυτή η ομοψυχία πρέπει να υπάρχει όχι μόνον σε καιρό πολέμου, αλλά και σε καιρούς ειρηνικούς.

Ας γονατίσουμε για να προσκυνήσουμε νοερά τους ιερούς τάφους πάνω στις χιονοσκέπαστες βουνοπλαγιές, εκεί που στήθηκαν ξύλινοι Σταυροί, εκεί που από τον πάγο τα πόδια έγιναν ξύλινα κι αντί για νεκρολούλουδα, ας επαναλάβουμε τα λόγια του ποιητή:

*Σε πλάκες από μάρμαρο της Πάρου
Μεγάλη, λαξευμένη ωδή του Πινδάρου
Πρέπει σ' εσάς, αφηγητές του Χάρου
Που στις Πίνδου πάνω κάθε κόχη
Εγράψατε με το αίμα σας το ΟΧΙ.*

Ας τους διαβεβαιώσουμε πως η θυσία τους μάς καθοδηγεί, με πίστη στην Παναγία που σκέπασε όλον τον αγώνα.

Έχουμε χρέος να διατηρήσουμε την παρακαταθήκη που με θυσίες μάς κληροδότησαν, να φανούμε άξιοι της ελευθερίας που μάς χρέωσαν, μιας ελευθερίας που πραγματώνεται μέσα από το σεβασμό του άλλου.

Αθάνατη γενιά του Σαράντα, ανήπυροι του πολέμου, αγέρωχοι φαντάροι του Αλβανικού Έπους, Ελληνική λαέ που φώναξες το ΟΧΙ,

Δεχτείτε σήμερα τον άπειρο σεβασμό και την περηφάνια μας για σας. Δεχτείτε το σεβασμό μας για την πράξη σας, γιατί γνωρίζουμε ότι, όπως λέει και ο Κωνσταντίνος Καβάφης:

*Σε μερικούς ανθρώπους έρχεται μια μέρα
που πρέπει το μεγάλο Ναι ή το μεγάλο ΟΧΙ να πούνε.
Φανερώνεται αμέσως ποιος το 'χει έτοιμο μέσα του το ΝΑΙ
και λέγοντάς το πέρα πηγαίνει στην τιμή και στην πεποίθησή του.
Ο αρνηθείς δε μετανιώνει. Αν ρωτιούνταν, πάλι 'ΟΧΙ θα ξαναέλεγε.*

Δεχτείτε την πίστη μας στα ιδανικά της ελευθερίας. Συνεχιστές της πορείας σας και μεις, θα ακολουθήσουμε τα βήματα που χαραμάτε βαθιά μες στην καρδιά μας, γιατί

*Κι αν η Ελλάδα τόση δα
Στο χάρτη μια κουκίδα
Είναι η ωραιότερη στον κόσμο αυτόν πατρίδα
Πάνω σ' αυτή το δάχτυλο
Όλοι οι λαοί ακουμπάνε
Και τους παλμούς της λευτεριάς
Ακούνε να χτυπάνε*

Σήμερα, κάτω από τις σύγχρονες συνθήκες ζωής, είναι πολύ δύσκολο να γίνει κατανοητό σε βάθος το νόημα και η σημασία της τιτάνιας εκείνης προσπάθειας του έθνους μας. Κάπως οι επετειακοί εορτασμοί αποβαίνουν χρήσιμοι για τη διατήρηση της ιστορικής μνήμης.

Γονατιστοί μπροστά στην ιστορία μας, αναδιπλώ-

νουμε την ιερή μνήμη και αναβαπτίζομαστε στην εθνική μας κολυμβήθρα. Όσοι λαοί δεν έχουν μνήμη χάνονται και ξεθωριάζει η ύπαρξή τους. Όσοι διδάσκονται από την πηγή της ιστορίας τους ξαναγεννιούνται.

Με αφορμή όλα αυτά, πρέπει να καταλάβουμε πως είναι ανάγκη τα έθνη να ομονοήσουν.

Να καταργηθούν οι πόλεμοι και οι μάχες και όλα τα όπλα να γίνουν εργαλεία προόδου.

Κι όλα αυτά να φτάσουν ως τους μεγάλους της γης στους ώμους των οποίων πέφτει το βαρύ φορτίο της ευθύνης για τον κόσμο που θα παραδώσουν στις μελλοντικές γενιές, για τις οποίες ευχόμαστε να ζήσουν μακριά από πολέμους που φέρνουν το χειμώνα στις καρδιές των ανθρώπων.

Εμείς που καταβάλλουμε προσπάθειες, ας εργαστούμε πιο εντατικά για να καλυτερέσουμε τον κόσμο. Κι όταν καλυτερέσουμε τον κόσμο, ας συνεχίσουμε για να καλυτερέσουμε κι άλλο αυτόν τον καλύτερο κόσμο.

Κι αν καλυτερεύοντας τον κόσμο, συμπληρώσουμε την αλήθεια, λοιπόν, ας συμπληρώσουμε κι άλλο τη συμπληρωμένη αλήθεια.

Κι αν συμπληρώνοντας την αλήθεια, αλλάξουμε την ανθρωπότητα, ας αλλάξουμε κι άλλο την αλλαγμένη ανθρωπότητα.

Ο 21^{ος} αιώνας το απαιτεί, όπως απαιτεί το:

ΟΧΙ στον πόλεμο

ΟΧΙ στην αδικία και στο μίσος.

ΝΑΙ στη συναδέλφωση των λαών

ΝΑΙ στην ειρήνη, στη χαρά και στην αγάπη.

ΝΑΙ στη ζωή.

Οι ομοσπονδίες της Ευρώπης και της Αμερικής συνεργάζονται για να βοηθήσουν τις γυναίκες και τα κορίτσια

Η SI/E είναι στην ευχάριστη θέση να αναγγείλει μια καινούργια συνεργασία!

Η Ευρωπαϊκή Σοροπτιμιστική Ομοσπονδία (SI/E) συνεργάζεται (in partnership) με την Σοροπτιμιστική Ομοσπονδία της Αμερικής (SI/A) προκειμένου να επεκτείνει τον σκοπό και να ενδυναμώσει τα αποτε-

λέσματα των Soroptimist disaster grants (Δωρεών σε περιπτώσεις καταστροφών). Οι δωρεές αυτές (οικονομική βοήθεια) έχουν σκοπό να καλύψουν τις ειδικές ανάγκες κοριτσιών και γυναικών, κατά τη διάρκεια αλλά και μετά από καταστροφές που τυχόν συμβούν.

Το κοινό αυτό πρόγραμμα επαυξάνει την επιτυχία που κάθε Ομοσπονδία είχε με τα δικά της προγράμματα βοήθειας σε περιπτώσεις κα-

ταστροφών αλλά και με προηγούμενα κοινά προγράμματα με άλλες Οργανώσεις, τα οποία βοήθησαν στις περιπτώσεις της Κένυας, της Αϊτής και της Χιλής. Εργαζόμενες μαζί οι Ομοσπονδίες της Ευρώπης και της Αμερικής, μπορούν να αυξήσουν την ενημέρωσή μας για το πόσο δυσανάλογα υποφέρουν οι γυναίκες και τα κορίτσια από καταστροφές,

όπως επίσης και για το αποτέλεσμα των προγραμμάτων οικονομικής βοήθειας του Σοροπτιμισμού.

Οι Δωρεές αυτές σε περιπτώσεις καταστροφών (Disaster Grants), σαν κοινή πρωτοβουλία των SI/E και SI/A θα δίδονται από το Ταμείο Καταστροφών (Disaster Fund). Κάθε Ομοσπονδία θα διατηρήσει από ένα ξεχωριστό Ταμείο Καταστροφών αλλά οι αιτήσεις για δωρεές θα εξετάζονται από κοινού από τις δύο Ομοσπονδίες, θα παρακολουθούνται και ο απολογισμός τους (report) θα γίνεται επίσης από κοινού. Οι αιτήσεις για οικονομική βοήθεια και οι σχετικές δωρεές από Ομίλους της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας θα συνεχίσουν να υποβάλλονται στα Κεντρικά Γραφεία της Ομοσπονδίας μας (SI/E HQs).

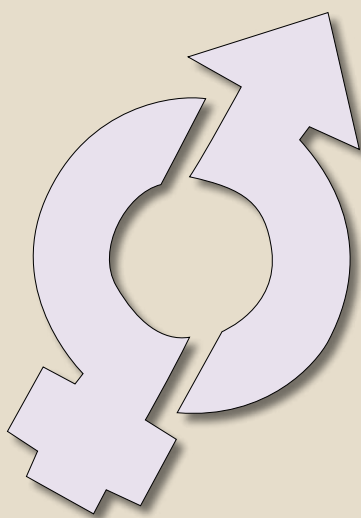
Ενώ πολλοί δωρητές είναι ήδη δεσμευμένοι να κάνουν δωρεές λόγω μιας σαρωτικής καταστροφής, ο Σοροπτιμισμός καλωσορίζει εισφορές εκ των προτέρων στο Ταμείο Καταστροφών για γυναίκες και κορίτσια, ώστε ανά πάσα στιγμή να είμαστε προετοιμασμένες να ανταποκριθούμε κατά τη διάρκεια και μετά από μια καταστροφή. Ακόμη και η μικρή εισφορά μας χρηματοδοτεί συγκεκριμένα και κατάλληλα πολιτιστικά προγράμματα, τα οποία βοηθούν στην αυτοπεποίθηση των γυναικών και στη μακροχρόνια διατήρηση των δοκιμαζόμενων κοινωνιών.

Παρακαλούμε σημειώσατε ότι αυτό δεν είναι το Soroptimist Project Matching αλλά μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο σε περιπτώσεις καταστροφών.

10 Οκτωβρίου 2010

Π. Αθανασίου, Governor 2009-2011

Λ. Κουτσελίνη, Governor 2010-2012

Νέος Νόμος για την εφαρμογή της αρχής των ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και

Η Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων ενημερώνει για την ψήφιση του νέου Νόμου «Εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης» (Ν. 3896/ΦΕΚ 207/8.12.2010) με τον οποίο **βελτιώνεται, απλουστεύεται και κωδικοποιείται** σε ένα ενιαίο και συνεκτικό

νομοθετικό κείμενο **η ισχύουσα μέχρι τώρα νομοθεσία**, σύμφωνα με το πνεύμα και τις διατάξεις της Οδηγίας 2006/54/ΕΚ. Μεταξύ άλλων στο Νόμο περιλαμβάνονται τα εξής:

1. Νομικά πρόσωπα και Ενώσεις προσώπων μπορούν, με τη συναίνεση του θύματος της διάκρισης, να ασκούν στο όνομά του προσφυγή ή να παρεμβαίνουν προς υπεράσπισή του ενώπι-

Μέτρα για την προστασία της μητρότητας

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (Επιτροπή Ανθρ. Δικαιωμάτων) ψήφισε σε πρώτη ανάγνωση την πρόταση της ελάχιστης γονικής άδειας στις 20 εβδομάδες (αντί των 14 που ισχύουν σήμερα και 18 που πρότεινε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή). Εγκρίθηκε επίσης η παροχή άδειας διαρκείας τουλάχιστον δύο εβδομάδων και στον πατέρα. Βεβαίως και στις δύο περιπτώσεις, η άδεια είναι μετ'αποδοχών. Η εισηγήτρια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κ. Edite Estrela (σοσιαλιστ. Πορτογαλία), σημείωσε, ότι η γέννα δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται σαν νόσημα ή σαν κοινωνικό βάρος. Αποτελεί επένδυση στο μέλλον μας. Η πρόταση θα πρέπει τώρα να εγκριθεί και από τις κυβερνήσεις στο Συμβούλιο των Υπουργών.

Στο σημείο αυτό θα επιθυμούσα να κάνω κάποια σχόλια, γιατί σε όλα τα θέματα υπάρχει πάντα και δεύτερη ανάγνωση.

Στην Ελλάδα η άδεια μητρότητας είναι 18 μήνες. Είναι μία σημαντική κατάκτηση του γυναικείου κινήματος, η οποία έγινε σε εποχές που οι κοινωνικές δομές στήριξης ήταν ελάχιστες και γινόταν προσπάθεια να αναπτυ-

χθούν, ώστε η εργαζόμενη μητέρα να έχει μία υπεύθυνη και κυρίως σταθερή βοήθεια στην προσπάθειά της να δημιουργήσει οικογένεια και καριέρα, ανταποκρινόμενη στους πολλαπλούς ρόλους που οι συνθήκες επιβάλλουν.

Αρχικά το μέτρο εφαρμόστηκε στον δημόσιο τομέα και κατόπιν στον ιδιωτικό. Σιγά-σιγά άρχισε να δημιουργείται ένα αρνητικό κλίμα για την πρόσληψη γυναικών στον ιδιωτικό τομέα παράλληλα με την αύξηση πίεσης προς τα γνωστά κέντρα πολιτικής επιρροής για πρόσληψη στον δημόσιο τομέα, μια και η νομοθεσία ήταν άμεσα εφαρμόσιμη και η πρόσληψη χωρίς πρόσθετους όρους ή έμμεσες διακρίσεις.

Η παρούσα οικονομική συγκυρία δεν είναι ευνοϊκή για πρόσθετα μέτρα προστασίας, γιατί η θέση των γυναι-

κών στην αγορά εργασίας είναι ήδη προβληματική, όπως παρατηρούμε σε όλους τους δείκτες που δίνονται στη δημοσιότητα. Η γονική άδεια των 20 μηνών ήταν πρόταση των Δανών και Σουηδών, των οποίων οι χώρες έχουν ξεπεράσει τις έμμεσες διακρίσεις και οι οικονομίες τους δεν αντιμετωπίζουν τα προβλήματα που έχουν οι νότες ευρωπαϊκές χώρες. Την θέση αυτή υποστηρίζουν και οι Βρετανοί, που έχουν ήδη εξαγγείλει μέτρα περιορισμού του κοινωνικού κράτους.

Είμαστε σαφώς εναντίον του περιορισμού του κοινωνικού κράτους κάτω από ένα κοινά αποδεκτό όριο. Πρέπει, όμως, να μεριμνήσουμε για την προώθηση των γυναικών στην αγορά εργασίας με τους όρους που επιβάλλουν οι καιροί, μέχρι να ξεπεραστεί η κρίση, οπότε και τα στερεότυπα θα έχουν αλλάξει, γιατί οι δύσκολες περιστάσεις αλλάζουν αντιλήψεις και συμπεριφορές, όταν επέλθει κοινωνική ηρεμία,, ισορροπία και βιώσιμη ανάπτυξη. ■

Λίλιαν Ζέλλου
Πρόεδρος ΣΕΕ

Ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης απασχόλησης

ον των αρμόδιων δικαστικών ή διοικητικών αρχών.

2. Αναδιατυπώνεται ο ορισμός της έμμεσης διάκρισης, της **σεξουαλικής παρενόχλησης** στους χώρους εργασίας και της **αντιστροφής του βάρους απόδειξης** που πλέον εφαρμόζεται

και στις περιπτώσεις άνισης **μεταχείρισης** λόγω φύλου.

3. Ο Συνήγορος του Πολίτη, ως ανεξάρτητη αρχή, για την παρακολούθηση και προώθηση της εφαρμογής της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών

και γυναικών σε θέματα απασχόλησης και εργασίας, αποκτά **διευρυμένη αποστολή** και επιλαμβάνεται **υποθέσεων που εκκρεμούν ενώπιον δικαστηρίων ή δικαστικών αρχών μέχρι την πρώτη συζήτηση στο ακροατήριο.** ■

Εορτασμός Παγκόσμιας Ημέρας Σοροπτιμισμού

10/12/2010

*Ημέρα των
Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.
Ημέρα του
Παγκόσμιου Σοροπτιμισμού.*

Ανθρώπινα Δικαιώματα λοιπόν. Δύο λέξεις με τόση σημασία, με τόσο περιεχόμενο, με τόσο βάθος.

Τις επικαλούμεθα, όπου δει. Όποτε και όπως μάς βολεύουν. Όχι με την πραγματική τους σημασία. Όχι με την έννοια που έχουν. Δηλαδή το δικαίωμα της Ελευθερίας, της Ισότητας, της Ιδιοκτησίας, της Εργασίας, της σωματικής Προστασίας κλπ.

Ανθρώπινα Δικαιώματα!

Η περιφρόνηση της ελευθερίας, της αξιοπρέπειας, της αυτοδιάθεσης του ατόμου.

Ανθρώπινα Δικαιώματα!

Η προστασία των ατόμων και ιδιαίτερα της γυναίκας για την μη παραβίαση της συνταγματικής αρχής της Ισότητας των δύο φύλων. Η προστασία της σωματικής αλλά και ψυχικής υγείας.

«Η πραγματική πηγή των Δικαιωμάτων είναι το καθήκον. Αν όλοι εκπληρώνουμε τα καθήκοντά μας, θα είναι εύκολο να επιτύχουμε το σεβασμό των Δικαιωμάτων μας» λέει ο Γκάντι.

Αλλά την ανάλυση των ανωτέρω θα επιμεληθεί να αναπτύξει ο εξαιρετος ομιλητής μας, ο οποίος θα επικεντρωθεί στην εμπορία των Ανθρώπων και ειδικότερα των Γυναικών και κοριτσιών (trafficking).

Δέσποινα Βλαχοπούλου

Στις 10 Δεκεμβρίου η Οργάνωσή μας εορτάζει διπλά. Τόσο την παγκόσμια ημέρα των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, όσο και την παγκόσμια Ημέρα του Σοροπτιμισμού. Η επιλογή αυτής της ημερομηνίας από την Οργάνωσή μας δεν έγινε τυχαία. Η υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτελούσε και αποτελεί τον βασικότερο από τους στόχους της Οργάνωσής μας. Πολύς μόχθος έχει καταβληθεί, πολλοί οικονομικοί πόροι έχουν διατεθεί, πολλά χιλιόμετρα έχουν διανυθεί σε όλο τον πλανήτη, πολλά απελπισμένα βλέμματα έχουν συναντηθεί με τα βλέμματα των σοροπτιμιστριών σε όλες τις Ηπείρους.

Χρειάστηκε μια Διεθνής Διάσκεψη του ΟΗΕ το 1993 στην Βιέννη, για να αποφασίσει η ανθρωπότητα ότι τα δικαιώματα των γυναικών είναι ανθρώπινα δικαιώματα. Εμείς το γνωρίζαμε πάρα πολλά χρόνια πριν και δουλεύαμε άοκνα για την υπεράσπισή τους. Η CEDAW ήταν, απλά, η επιβεβαίωση. Η Οργάνωσή μας στο Πεκίνο το 1995, έδωσε μάχη στα χαρακώματα για την ψήφιση της

πλατφόρμας δράσης. Όσοι από μας την έχουν διαβάσει αυτούσια έχουν εκπλαγεί με την πληθώρα των αγκυλών και παρενθέσεων με τις προσθήκες διαφόρων χωρών, προκειμένου να επιτευχθεί η πολυπόθητη συμφωνία.

Δεν ήταν, λοιπόν, δυνατόν να μη διοργανώσουμε μία δημόσια συζήτηση με θέμα την σοβαρότερη μορφή παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, που είναι η εμπορία ανθρώπων, η διακίνηση, το trafficking, όπως είναι περισσότερο γνωστό. Έχουμε ασχοληθεί αρκετές φορές με το σοβαρό αυτό ζήτημα στο παρελθόν και έχουμε αναλάβει ιδιαίτερα επιτυχημένες πρωτοβουλίες, που απέσπασαν πολύ θετικά σχόλια.

Έτσι λοιπόν, θα ήταν λιποταξία και περιφρόνηση προς τις αρχές μας να αναβάλλουμε, ουσιαστικά να ματαιώσουμε την «εκδήλωση τιμής και σεβασμού προς τις σκαπανείς της προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων», όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο Διεθνής Σοροπτιμισμός, αφιερώνοντας σ' αυτές τον εορτασμό της 10-12-2010, επειδή απεργούσαν τα δημόσια μέσα μεταφοράς.

και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Όπως όλοι γνωρίζουμε, η εμπορία είναι η πιο άγρια μορφή βίας. Άνθρωποι ανυποψίαστοι, δυστυχισμένοι, πεινασμένοι, γυναίκες, παιδιά και άντρες, ανεξάρτητα από φύλο και φυλή, είναι το αντικείμενο αυτής της βάρβαρης συναλλαγής.

Η παγκόσμια έννομη τάξη αγωνίζεται για να ελέγξει την κατάσταση αλλά αγωνίζεται με πολύ πιο λίγα και αναποτελεσματικά μέσα, έναντι της εξαιρετικά οργανωμένης διεθνούς παρανομίας.

Την 21η Οκτωβρίου 2010 εκδόθηκε η πρώτη παγκόσμια έκθεση του ΟΗΕ για την εμπορία Ανθρώπων. Δεν μας εξέπληξε η έκθεση, εγγράφοντας με το μεγαλύτερο ποσοστό (79%) την σεξουαλική εκμετάλλευση, με θύματα κυρίως τις γυναίκες και τα παιδιά.

Αύξηση εμφανίζει (18%) η καταναγκαστική εργασία καταγράφοντας ως θύματα τα παιδιά με ποσοστό 20%, σε παγκόσμιο επίπεδο. Στο σημείο αυτό, επισημαίνουμε ότι ο Νόμος 3064/2002 έχει ξεπεραστεί από τις εξελίξεις στο ζήτημα της εμπορίας ανθρώπων και πρέπει να αναθεωρηθεί καλύπτοντας τα νέα δεδομένα.

Θεωρούμε επωφελές να ανακεφαλαιώσουμε συνοπτικά το νομικό πλαίσιο προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου για δύο λόγους. Πρώτον, για να γίνει μία φορά ακόμη γνωστό, ότι η διεθνής κοινότητα είναι ενήμερη, δεν αδιαφορεί και λαμβάνει μέτρα, και δεύτερον για να καταδειχθεί το μέγεθος της βαρβαρότητας των διακινήτων, που μπροστά στο οικονομικό όφελος, δεν υπολογίζουν τίποτε.

1) Ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων του Ανθρώπου απαγορεύει την εμπορία ανθρώπων, (άρθρ. 5 παρ. 3).

2) Η Υπουργική Διακήρυξη της Χάγης του 1997, με το ίδιο περιεχόμενο.

3) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στο Tempere το 1999, έκανε έκκληση για δράση κατά της εμπορίας ανθρώπων, καθώς και κατά της σεξουαλικής εκμετάλλευσης.

4) Η Σύσταση 11/2000 της ΕΕ για την λήψη μέτρων κατά της διακίνησης.

5) Το Πρωτόκολλο του Παλέρμο το 2002. Είναι το «εργαλείο» που αναπτύσσει σφαιρική προσέγγιση

και πραγματεύεται τον ποινικό χαρακτήρα, την αρωγή στα θύματα και την πρόληψη του φαινομένου. Το Πρωτόκολλο υπογράφηκε το 2002 και κυρώθηκε από την χώρα μας, το Σεπτέμβριο του 2010. Είναι νόμος πλέον του κράτους, ύστερα από 8 χρόνια, είναι ο Νόμος 3875/2010.

Ουσιαστικά είναι 3 πρωτόκολλα.

- Με το πρώτο, εμποδίζεται, καταστέλλεται και τιμωρείται η διακίνηση προσώπων και ειδικά των γυναικών και παιδιών.

- Με το δεύτερο, απαγορεύεται η διακίνηση μεταναστών, μέσω ξηράς, θαλάσσης και αέρος.

- Με το τρίτο, απαγορεύεται κάθε μορφή εμπορίας ανθρώπων (όργανα).

Ακόμη στην χώρα μας δεν έχει επικυρωθεί η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την δράση κατά της διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων. Η Σύμβαση έχει υπογραφεί το 2005.

■
Λίλιαν Ζέλλου

Εμπορία Ανθρώπων

Από τον κ. **Δανιήλ Εσδρά**, Πρόεδρο του ελληνικού τμήματος του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης

Η διακίνηση (εμπορία) ανθρώπων μάς απασχολεί πολλά χρόνια. Όταν λέμε μάς απασχολεί, εννοούμε την Ευρώπη, γιατί σε άλλες ηπείρους τα πράγματα είναι διαφορετικά. Η δεκαετία του 1990 ήταν η εποχή που, όταν μιλούσαμε για trafficking αναφερόμασταν, κατά κύριο λόγο στην διακίνηση γυναικών και παιδιών, με σκοπό την σεξουαλική εκμετάλλευση.

Είχαμε εξετάσει τότε το φαινόμενο και είχαμε κάνει και προτάσεις σε όλα τα επίπεδα για την πρόληψη, την αντιμετώπιση και για τις διακρατικές συμφωνίες, οι οποίες, κατά τη γνώμη μας, ήταν απαραίτητες για τον πλήρη συντονισμό των εμπλεκόμενων, ώστε να επιτευχθεί κάποια στιγμή η εξάρθρωση των κυκλωμάτων των δουλεμπόρων. Επίσης ζητούσαμε ειδικές πολιτικές για τα θύματα, αλλά και για τους χρήστες των «υπηρεσιών» των θυμάτων της διακίνησης.

Μετά από συζητήσεις ετών ελήφθησαν νομοθετικά μέτρα προς την σωστή κατεύθυνση, όμως τα κυκλώματα των διακινητών ήταν και είναι πολύ πιο ευέλικτα από τις κυβερνήσεις.

Πως διαμορφώνεται η κατάσταση σήμερα;

Τα πράγματα είναι πολύ χειρότερα. Τώρα πλέον μιλάμε για καθαρή και απροκάλυπτη αγοραπωλησία ανθρώπων, για λόγους κέρδους. Έτσι, έχουμε φτάσει στο σημείο, ώστε κάθε ένας από μας, να είναι, εν δυνάμει, θύμα. Η αγορά ανθρώπων, είναι η σύγχρονη μορφή σκλαβιάς. Οι άνθρωποι γίνονται

εμπορεύματα, αντικείμενα απίθανων συναλλαγών, γιατί η καλή οικονομική απόδοση για τον εγκληματία – διακινητή είναι σοβαρότατο κίνητρο.

Η φτώχεια μαστίζει τον πλανήτη και ιδιαίτερα την Ασία και την Αφρική. Η απόλυτη φτώχεια που βιώνεται από εκατοντάδες εκατομμύρια συνανθρώπους μας, η απόλυτη εξαθλίωση που ξεπερνά κάθε όριο φαντασίας, δεν είναι καλοί σύμβουλοι. Το δέλεαρ μιάς δουλειάς έστω στην άλλη άκρη του κόσμου, που εξασφαλίζει τροφή και στέγη, ακούγεται σαν λύση ευλογίας και σωτηρίας. Οι γονείς για 5 δολάρια ή άλλο εξίσου ευτελές ποσό που στα μάτια των εξαθλιωμένων ανθρώπων φαντάζει σαν περιουσία, δίνουν τα παιδιά τους με την σκέψη του διπλού οφέλους «Εμείς παίρνουμε πολύτιμο χρήμα για την επιβίωση μας και τα παιδιά σώζονται από την πείνα και τις αρρώστιες». Από το σημείο αυτό, ξεκινά ο εφιάλης για το αντικείμενο της αγοραπωλησίας.

Αγοράζονται παιδιά 5-7 ετών για να χρησιμοποιηθούν ως αναβάτες, λόγω μικρού βάρους, σε καμηλοδρομίες. Τα περισσότερα πέφτουν και ποδοπατούνται από τις καμήλες. (Σαουδική Αραβία)

Οι ψαράδες στην Γκάνα νοικιάζουν παιδιά για να βουτάνε και να ξεμπλέκουν τα δίχτυα που πιάνονται στα βράχια. Τα περισσότερα παιδιά μπλέκονται σ' αυτά και πνίγονται.

Στα Εμιράτα δουλεύουν σαν υπηρέτες εξαιρετικά απαιτητικών αφεντικών κλπ. Εννοείται ότι τα χρήματα τα καρπούνται οι διακινητές.

Παιδιά, νέοι και γυναίκες πωλούνται και ενοικιάζονται για παροχή εργασίας στην κατασκευή, συγκομιδή, φασσόν και λοιπές εργασίες.

Είναι γνωστό στις παγκόσμιες δικτικές αρχές, ότι στα διεθνή ύδατα, εκεί που καμία χώρα δεν έχει δικαιοδοσία, μέσα σε καράβια εργάζονται άνθρωποι όλων των ηλικιών ράβοντας και γαζώνοντας μέρα-νύχτα, μέχρι τελικής πτώσεως για να παράγονται φτηνά καταναλωτικά προϊόντα. Είναι γνωστές οι εταιρίες αυ-

Διαπράττουμε έγκλημα αγοράζοντας προϊόντα σκλαβιάς. Τα περισσότερα προϊόντα που πωλούνται στα πεζοδρόμια της Αθήνας ανήκουν σ'αυτή την κατηγορία. Δεν πρέπει να τα αγοράζουμε!

τές έχουν καταστήματα και μάλιστα πολλά και στην Αθήνα. Διαπράττουμε έγκλημα αγοράζοντας προϊόντα σκλαβιάς. Τα περισσότερα προϊόντα που πωλούνται στα πεζοδρόμια της Αθήνας ανήκουν σ'αυτή την κατηγορία. Δεν πρέπει να τα αγοράζουμε.

Άλλη μορφή δουλεμπορίου, εξίσου φρικτή είναι το εμπόριο ωαρίων. Νέες κοπέλες, φτωχίες και στα όρια της εξαθλίωσης, εξαπατώνται με προσφορά εργασίας σε άλλες χώρες και καταλήγουν φυλακισμένες, να υποβάλλονται σε φαρμακευτική αγωγή για να παράγουν 20-25 ωάρια μηνιαίως, τα οποία διατίθενται στο εμπόριο. 9 στις 10 από αυτές σε σύντομο χρονικό διάστημα εμφανίζουν καρκίνο.

Βεβαίως, διακεκριμένη θέση στη δουλεμπορία έχει και η εμπορία οργάνων. Είναι απίστευτη η ζήτηση, ειδικά στις δύσκολες περιπτώσεις, όπως ήπαρ ή καρδιά που είναι ζωτικά όργανα και χωρίς αυτά δεν υπάρχει ζωή. Καταλαβαίνει ο καθένας μας με ποιο τρόπο οι διακινητές βρίσκουν τα όργανα. Στις περιπτώσεις των νεφρών, που μπορεί κανείς να ζησει με ένα νεφρό, μπορούμε να πούμε, ότι όλοι μας είμαστε εν δυνάμει θύματα των διακινητών. Είναι ζήτημα ποσού χρημάτων και έκτακτων αναγκών.

Αν π.χ. αν υπάρχει μια μεγάλη οικονομική ανάγκη στις οικογένειές μας και μάς προσφέρουν ένα υπέρογο ποσόν που μάς εξασφαλίζει πλουσιοπάροχη ζωή, ειδικά σε περιόδους μεγάλης οικονομικής κρίσης, τότε όλοι μας μπορεί να γίνουμε μέρος του συστήματος.

Υπάρχουν κυκλώματα από την Βουλγαρία που εισάγουν έγκυες γυναίκες, για να γεννήσουν παιδιά στην Ελλάδα, τα οποία στη συνέχεια προωθούν σε κυκλώματα παράνομων υιοθεσιών.

Πριν από λίγα χρόνια, είχε απασχολήσει τον τύπο η επιχείρηση «συγκομιδή φράουλας στην Μανωλάδα». Αλυσσοδεμένοι αλλοδαποί δούλευαν στα χωράφια από τα χαράματα έως τη νύχτα μαζεύοντας φράουλες (υπάρχει φωτογραφικό υλικό

στα χέρια των αρμοδίων). Η υπόθεση διέρρευσε στον τύπο, πήγε επί τόπου η τότε Υπουργός Εργασίας έγιναν ανακρίσεις και προσαγωγές και το θέμα έκλεισε και οι εργάτες επαναπροωθήθηκαν στις χώρες τους.

Τι μπορεί να γίνει;

Κατ' αρχήν πρέπει να υπάρξει για όλα τα επίπεδα της κοινωνίας πολιτική σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και πρέπει να ξεκινά από την μικρή ηλικία στα σχολεία. Οποσδήποτε πρέπει να υπάρξει αξιόπιστο και αποτελεσματικό νομοθετικό πλαίσιο τιμωρίας τόσο των διακινητών, όσο και αυτών που κάνουν χρήση των «υπηρεσιών» και των προϊόντων δουλεμπορίας. Πρέπει το ζήτημα να διατηρείται στην επικαιρότητα, ώστε με την στοχοποίηση των δραστών και με τους κατάλληλους χειρισμούς να δημιουργούνται στην κοινωνία εσωτερικοί ανασταλτικοί μηχανισμοί, στο μέτρο του δυνατού. ■

***

Ευχαριστούμε θερμά τον κ. Εσδρά τόσο για την παρουσίαση του σοβαρού αυτού θέματος, όσο και για την δουλειά που γίνεται από τον ΔΟΜ, κάτω από δύσκολες συνθήκες. Ο διάλογος που ακολούθησε την προβολή, κατέδειξε τον βαθμό του ενδιαφέροντος των μελών της Οργάνωσης, που είχαν την ευκαιρία, 10 χρόνια μετά την πρώτη προσέγγιση του θέματος, πάλι με τον κ. Εσδρά και τον κ. Γρ. Λάζο, να ενημερωθούν για τις εξελίξεις. Όσα ακούστηκαν μάς ανησύχησαν, προσέβαλαν την ευαισθησία μας και την αντίληψη που έχουμε για την ύπαρξη κράτους δικαίου σε παγκόσμιο επίπεδο, σαν διεθνής Οργάνωση που είμαστε.

Τέλος, πρέπει όλοι μας να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί σε εποχές μεγάλης οικονομικής και ηθικής κρίσης, ώστε να μην χάσουμε την ανθρωπιά μας, γιατί, τελικά, η ζούγκλα μπορεί να είμαστε εμείς.

25 Νοεμβρίου Παγκόσμια Ημέρα κατά της Βίας

Το θέμα αυτής της χρονιάς για την Διεθνή ημέρα για τον τερματισμό της βίας κατά των γυναικών είναι Commit, Act, Demand. Δέσμευση- Δράση- Απαίτηση.

Μπορούμε να τερματίσουμε την βία κατά των γυναικών.

Σύμφωνα με τις υπάρχουσες πληροφορίες περίπου το 70% των γυναικών κάποια στιγμή στη ζωή τους, βιώνουν σκληρές κακοποίησης.

800.000 άτομα διακινούνται για σεξουαλική εκμετάλλευση κάθε χρόνο. Από αυτά το 80% είναι γυναίκες. Επίσης εκτιμάται ότι 100-140 εκατομμύρια κορίτσια έχουν υποστεί ακρωτηριασμό των γεννητικών οργάνων και 3.000.000 από αυτά, μόνον στην Αφρική, διατρέχουν τον κίνδυνο να πεθάνουν.

Μία στις τέσσερις γυναίκες αντιμετωπίζει βίαιη συμπεριφορά κατά την διάρκεια της εγκυμοσύνης και έχει αναφερθεί ότι το 53% των γυναικών έχουν κακοποιηθεί από τον ερωτικό σύντροφο τους με γροθιές και κλωτσιές στην κοιλιά.

Αυτές οι συμπεριφορές πρέπει να εκλείψουν. Γι' αυτό τον λόγο έχει δημιουργηθεί μία παγκόσμια κίνηση από διάφορες ομάδες για να καταγγέλλουν την βία εναντίον του φύλου για 16 συνεχείς ημέρες, από 25 Νοεμβρίου μέχρι 10 Δεκεμβρίου, που είναι η Παγκόσμια Ημέρα για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. ■

› ΟΜΙΛΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ

Ενδοοικογενειακή Βία

Ο Όμιλος Καβάλας ανταποκρινόμενος στην σύσταση του ΟΗΕ, της εκπροσώπου της Ευρωπαϊκής Σοροπτιμιστικής Ομοσπονδίας SIE στο Ευρωπαϊκό Lobby Γυναικών κ. Bea Rabe και της Προέδρου ΣΕΕ κ. Α. Ζέλλου, για την δια-

τήρηση στην επικαιρότητα του εξαιρετικά σοβαρού ζητήματος της βίας κατά των γυναικών από την 25η Νοεμβρίου (παγκόσμια Ημέρα καταπολέμησης της βίας κατά των γυναικών) έως την 10η Δεκεμβρίου (παγκόσμια ημέρα για τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και παγκόσμια ημέρα του Σοροπτιμισμού), διοργάνωσε ειδική εκδήλωση. Παρέστησαν οι Πρόεδροι των Ομίλων Δράμας και Ξάνθης, αξιωματούχοι και των τριών Ομίλων (Καβάλας, Δράμας και Ξάνθης), καθώς και πυκνό ακροατήριο.

Η πρόεδρος του Ομίλου κ. Μαρία Οικονομίδου, έκανε την εισήγηση στο θέμα τονίζοντας την σοβαρότητα και την έκτασή του, ζητώντας την ευαισθητοποίηση του κοινού και την συστράτευσή του για μία κοινωνία χωρίς βία, για οικογενειακή θαλπωρή και γαλήνη. Την συζήτηση συντόνισε με γνώση και άψογο επαγγελματισμό η δικηγόρος κ. Ευαγγελία Οικονομίδου, συντονίστρια του τομέα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Ομίλου.

Ο λόγος δόθηκε στην Πρόεδρο της ΣΕΕ Λίλιαν Ζέλλου και, εν συνεχεία, ο δικηγόρος κ. Κων/νος Γκρόζος ανέλυσε και σχολίασε το περιεχόμενο του Νόμου 3500/2006.

Η κ. Ζέλλου άρχισε την ομιλία της ως εξής:

«Κυρία Πρόεδρε, σάς ευχαριστώ για την πρόσκληση και σάς συγχαίρω για την πρωτοβουλία να διοργανώσετε την σημερινή εκδήλωση.

Θεωρώ ότι ο Νόμος 3500/2006 είναι ένα σημαντικό βήμα για την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας, για πολλούς λόγους.

Εισάγεται ο νέος θεσμός της ποινικής διαμεσολάβησης. Είχαμε, σαν Οργάνωση, τις επιφυλάξεις μας για την προοπτική της εφαρμογής του, γιατί είναι έξω και πέρα από την νοοτροπία των Ελλήνων. Αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι διαφωνούμε με την φιλοσοφία και την αναγκαιότητα του θεσμού. Για όλα υπάρχει η πρώτη φορά, όπως υπάρχει πάντα και η προοπτική της τροποποίησης και βελτίωσης του Νόμου στο κεφάλαιο αυτό. Εμείς πιστεύουμε ότι είναι καιρός να θεσμοθετηθεί και το Οικογενειακό Δικαστήριο. Είναι, πλέον, ώριμες οι συνθήκες.

Επίσης, συμφωνούμε με το σύνολο των ρυθμίσεων και ειδικότερα με την δίωξη των συννοικούντων προσώπων, την παρά-

ταση του χρόνου παραγραφής των αδικημάτων που εμπíπτουν στις διατάξεις του Νόμου, την απομάκρυνση από την οικία του ασκούντος τη βία κλπ., όπως θα μας αναλύσει ο ειδικός. Θα θέλαμε να τονίσουμε ότι η άσκηση ενδοοικογενειακής βίας, δυστυχώς, απαντάται σε όλες τις κοινωνικές τάξεις, ανεξάρτητα από την παιδεία και το οικονομικό status των δραστών. Η συμπεριφορά αυτή οφείλεται στις καταβολές, στον ψυχισμό και σε πολλούς ειδικότερους παράγοντες, όπως αυξημένη νευρική δραστηριότητα, επιθετικότητα λόγω εθισμού σε καταστάσεις βίας και άλλα.

Επισημαίνουμε ότι έχει ήδη συσταθεί νομοπαρασκευαστική επιτροπή, η οποία εργάζεται για την τροποποίηση του νόμου, συνεκτιμώντας την εμπειρία καθώς και τα αποτελέσματα από την εφαρμογή του μέχρι σήμερα».

Την 24η Νοεμβρίου, η Οργάνωσή μας κλήθηκε για πρώτη φορά με πρωτοβουλία της τώως Γενικής Γραμματέως Ισότητας και νυν Βουλευτού Επικρατείας κ. Ευγενίας Τσουμάνη, η οποία γνωρίζοντας το έργο της Οργάνωσής μας και έχοντας συμμετάσχει ως βασική ομιλήτρια σε εκδηλώσεις μας, έκρινε ότι η συμμετοχή μας θα συμβάλει στο έργο της Επιτροπής. Το θέμα της συνεδρίασης ήταν η καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών. Κατέθεσα τις απόψεις της Οργάνωσής μας, όπως έχουν διαμορφωθεί σε διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο και τόνισα ότι είναι ανάγκη οι νόμοι να εφαρμόζονται, όχι μόνον να ψηφίζονται για να βγαίνουν από την ευθύνη, να διατηρηθούν οι υποστηρικτικές κοινωνικές δομές, παρά την οικονομική κρίση και να λειτουργήσουν, επί τέλους, οι ελεγκτικοί μηχανισμοί. ■

Ο ΝΟΜΟΣ 3500/2006 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ

Από τον κ. **Κωνσταντίνο Σ. Γκρόζο**, Δικηγόρο Καβάλας, ΜΔΕ Ποινικών και Εγκληματολογικών Επιστημών Νομικής Σχολής ΑΠΘ

Το φαινόμενο της βίας μέσα στην οικογένεια, βίας στρεφόμενης κατά κύριο λόγο εις βάρος των γυναικών αλλά και εις βάρος παιδιών, υπερηλίκων ή ανημπόρων προσώπων, είναι γνωστό. Φαινόμενο υπαρκτό μεν αλλά σχεδόν ποτέ καταγγελλόμενο από τα υφιστάμενα την βία πρόσωπα, παραμένει ουσιαστικά εκτός του ποινικού ελέγχου της Πολιτείας, αφού τα όσα συμβαίνουν εντός των τειχών της οικογένειας τις περισσότερες φορές αποσιωπούνται εξαιτίας και της παραδοσιακής αντίληψης ότι λαμβάνουν χώρα σε ένα πλαίσιο ιδιωτικότητας και συνεπώς δεν θα μπορούσαν να ενδιαφέρουν άμεσα τη δράση και την παρέμβαση του κράτους.

Είναι ιδιαίτερα δυσχερής η επισήμανση και η καταγραφή της ενδοοικογενειακής βίας, αλλά πλέον αναγνωρίζεται πως το φαινόμενο δεν αποτελεί και δεν μπορεί να αποτελεί απλή ιδιωτι-

κή υπόθεση αλλά, αντίθετα, σοβαρή κοινωνική παθογένεια που παραβιάζει ατομικές ελευθερίες, κυρίως των γυναικών, οι οποίες και πλήττονται σε μεγάλο βαθμό από το φαινόμενο. Προς την κατεύθυνση αυτή λειτουργεί και η επισήμανση πως στον νόμο για την ενδοοικογενειακή βία (ν. 3500/2006) δεν εντάχθηκαν όλες – ακόμη και οι απλούστερες – συμπεριφορές (π.χ. η λεγόμενη «λεκτική βία», ή ασήμαντες ή πολύ ελαφρότερες σωματικές βλάβες) για τις οποίες συνεχίζουν να ισχύουν οι κοινές διατάξεις. Ο νόμος αυτός προβλέπει και τυποποιεί τις σοβαρότερες και απεχθέστερες αξιόποινες πράξεις αναγνωρίζοντας ακριβώς ότι σε εκείνες τις περιπτώσεις το φαινόμενο της ενδοοικογενειακής βίας πύει πλέον να αφορά αποκλειστικά τον χώρο της συγκεκριμένης κάθε φορά οικογένειας, αλλά αποκτά απαξία που ενδιαφέρει – και πρέπει να ενδιαφέρει – την Πολιτεία. ➔

Το φαινόμενο εξάλλου είναι διεθνές και διεθνής είναι και η επιλογή προς αποτελεσματική αντιμετώπισή του. Ενδεικτικά αναφέρεται η Απόφαση 58/147 «Εξάλειψη της ενδοοικογενειακής βίας κατά των γυναικών» της 19^{ης} Φεβρουαρίου 2004 της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ η οποία προσκαλεί τα Κράτη – Μέλη να υιοθετήσουν, να ενισχύσουν και να εφαρμόσουν νομοθεσία που να απαγορεύει την ενδοοικογενειακή βία να περιγράφει τιμωρητικά μέτρα, να καθιδρύει κατάλληλη νομική προστασία ενάντια στην ενδοοικογενειακή βία και περιοδικώς να επιθεωρεί, να αξιολογεί και να αναθεωρεί αυτούς τους νόμους και τις ρυθμίσεις, προκειμένου να διασφαλίζει την αποτελεσματικότητά τους για την εξάλειψη της ενδοοικογενειακής βίας.

Βασική επιλογή του νόμου είναι η αυστηρότερη τιμώρηση των αδικημάτων ενδοοικογενειακής βίας σε σύγκριση με τις ποινές που προβλέπονται από τις κοινές διατάξεις του Ποινικού Κώδικα.

Περαιτέρω, επισημαίνεται η επιλογή για αυτεπάγγελτη και όχι κατ' έγκληση δίωξη των αδικημάτων, έτσι ώστε να είναι αφενός ευχερέστερη η παρέμβαση της Πολιτείας σε περιπτώσεις ενδοοικογενειακής βίας, αφετέρου να μην υπάρχει η δυνατότητα να ανακαλείται η έγκληση που υπέβαλε το θύμα μετά από τυχόν άσκηση πίεσης του δράστη σε βάρος του.

Εισάγονται καινοτομίες, όπως το ειδικό αδίκημα παρακώλυσης της δικαιοσύνης. Όποιος σε υπόθεση ενδοοικογενειακής βίας απειλεί μάρτυρα ή μέλος της οικογένειάς του ή ασκεί βία εναντίον του ή τον δωροδοκεί, με σκοπό την παρακώλυση απονομής της δικαιοσύνης, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών

μητών μέχρι τριών ετών.

Βασική θετική επιλογή είναι η τιμώρηση πλέον και μετά από πολύχρονη καθυστέρηση του συζυγικού βιασμού, επιλογή που αντιστοιχεί στις σύγχρονες αντιλήψεις περί προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και εντός του γάμου.

Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στον ρόλο των εκπαιδευτικών. Οι εκπαιδευτικοί, όταν πληροφορούνται ή διαπιστώνουν ότι διαπράττεται έγκλημα ενδοοικογενειακής βίας σε βάρος μαθητή, οφείλουν να ενημερώνουν τον διευθυντή της σχολικής μονάδας, ο οποίος ακολούθως ανακοινώνει την αξιόποινη πράξη στον αρμόδιο εισαγγελέα ή στην πλησιέστερη αστυνομική αρχή.

Αναφορικά με το ζήτημα της παραγραφής, λόγω της δεδομένης αδυναμίας των ανηλίκων να καταγγείλουν εγκαίρως τις πράξεις ενδοοικογενειακής βίας που τελούνται σε βάρος τους, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα την παραγραφή των αδικημάτων, με το άρθρο 16 του νόμου εισάγεται ρύθμιση με την οποία, αν ο παθών είναι ανήλικος, η παραγραφή των σχετικών εγκλημάτων (άρθρα 6, 7 και 9 του νόμου) αρχίζει από την ημέρα ενηλικίωσής του.

Με τα άρθρα 11, 12 και 13 του νόμου θεσπίζεται ο *θεσμός της ποινικής διαμεσολαβήσεως*. Πρόκειται για νέο θεσμό, ο οποίος θεσμοθετείται σε συμμόρφωση της χώρας μας προς την απόφαση – πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 15.3.2001, σχετικά με το καθεστώς των θυμάτων σε ποινικές διαδικασίες, το άρθρο 10 της οποίας επιβάλλει στα κράτη – μέλη την προώθηση της διαμεσολαβήσεως σε ποινικές υποθέσεις το αργότερο μέχρι την 22.3.2006.

Ο θεσμός αυτός εφαρμόζεται μόνον στα πλημμελήματα ενδοοικογενειακής βίας και όχι στα κακούργηματα, ενώ η διαδικασία αυτή δεν εφαρμόζεται εάν ο φερόμενος ως δράστης της πράξεως της ενδοοικογενειακής βίας είναι επίτροπος, δικαστικός συμπαραστάτης ή ανάδοχος γονέας του ανηλίκου παθόντα.

Αφετηρία της διαδικασίας της ποινικής διαμεσολαβήσεως είναι είτε η έναρξη της προκαταρκτικής εξέτασεως μετά από έγκληση του παθόντα ή καταγγελία τρίτου, είτε η κίνηση της διαδικασίας του αυτοφώρου. Πρώτη ενέργεια του Εισαγγελέα είναι η διερεύνηση της δυνατότητας ποινικής διαμεσολαβήσεως. Αρχικά πρέπει να εξασφαλισθεί ότι ποινική διαδικασία θα ακολουθείται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Αν επέλθει συμφωνία, ο εισαγγελέας με διάταξή του εναντίον της οποίας δεν χωρεί προσφυγή, θέτει τη δι-

κογραφία σε ειδικό αρχείο της εισαγγελίας. Η διάταξη αυτή καταχωρίζεται σε ειδική μερίδα στο δελτίο ποινικού μητρώου και τηρείται για χρονικό διάστημα ίσο προς τον οριζόμενο από τον νόμο, χρόνο παραγραφής του οικείου εγκλήματος. Εάν ο ενδιαφερόμενος συμμορφωθεί προς το αποτέλεσμα της διαμεσολαβήσεως, εξαλείφεται η ποινική αξίωση της πολιτείας για τη φερόμενη ως τελεσθείσα αξιόποινη πράξη, ενώ μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας ποινικής διαμεσολαβήσεως αναστέλλεται η παραγραφή της πράξης.

Βασικό πρόσωπο το οποίο «ελέγχει» τη διαδικασία της διαμεσολαβήσεως είναι ο Εισαγγελέας. Εκείνος, εφόσον η υπόθεση ευρίσκεται στο στάδιο της προκαταρκτικής εξετάσεως, καλεί τον κατηγορούμενο προκειμένου να δηλώσει εάν επιθυμεί ή όχι την διενέργειά της ως άνω διαδικασίας, και εφόσον ο κατηγορούμενος δηλώσει πως επιθυμεί τη διαμεσολάβηση, ο εισαγγελέας καλεί πλέον και το θύμα προκειμένου και αυτό να δηλώσει εάν επιθυμεί τη διαμεσολάβηση ή όχι. Και τα δύο πρόσωπα (κατηγορούμενος και θύμα) θα πρέπει να συναινούν προς τη διενέργεια της διαμεσολαβήσεως. Άρνηση του οποιουδήποτε από τα δύο μέρη προκαλεί συνέχιση της ποινικής διαδικασίας κατά τον ΚΠΔ.

Βασική καταρχάς προϋπόθεση για την έναρξη της ως άνω διαδικασίας αποτελεί να υποσχεθεί ο δράστης πως δεν θα τελέσει στο μέλλον οποιαδήποτε πράξη ενδοοικογενειακής βίας και ότι, σε περίπτωση συνόικησης, δέχεται να μείνει εκτός οικογενειακής κατοικίας για εύλογο χρονικό διάστημα. Απαιτείται, σωρευτικά, επίσης, να άρει ή να αποκαταστήσει, εφόσον είναι δυνατόν, αμέσως τις συνέπειες που προκλήθηκαν από την πράξη και να καταβάλει εύλογη χρηματική ικανοποίηση στον παθόντα.

Τέλος, επίσης σωρευτικά, απαιτείται μία ακόμη προϋπόθεση, η οποία φαίνεται να δημιουργεί ορισμένα ζητήματα. Απαιτείται να παρακολουθήσει ο δράστης ειδικό συμβουλευτικό – θεραπευτικό πρόγραμμα για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας σε δημόσιο φορέα, σε όποιον τόπο και για όσον χρόνο κρίνεται τούτο αναγκαίο από τους αρμόδιους θεραπευτές. Το βασικό πρόβλημα εδώ είναι πως παρόμοια θεραπευτικά κέντρα δεν υφίστανται, του-

λάχιστον σε όλη την επικράτεια, οπότε δημιουργείται αμφιβολία τι θα συμβεί στην περίπτωση που ο δράστης επιθυμεί μεν να ακολουθήσει τη διαδικασία της ποινικής διαμεσολάβησης, πληροί τις άλλες δύο προϋποθέσεις (υπόσχεση μη τελέσεως στο μέλλον άλλης πράξης ενδοοικογενειακής βίας – αποκαταστάσεως με χρηματική ικανοποίηση του παθόντα), δεν υφίσταται όμως το ειδικό συμβουλευτικό – θεραπευτικό κέντρο, στα πλαίσια του οποίου να μπορεί να παρακολουθήσει τα σχετικά προγράμματα.

Ενδεχομένως, λύση στο πρόβλημα θα μπορούσε να αποτελέσει και η «επιστράτευση» ήδη υπάρχοντων φορέων με παρόμοιο σκοπό και δράση, όπως για παράδειγμα, οι κοινωνικές υπηρεσίες των Νοσοκομείων και των Νομαρχιών.

Ο θεσμός της ποινικής διαμεσολαβήσεως θεωρείται θεσμός πρωτοποριακός, ιδίως αναφορικά με το αίτημα για άμεση ικανοποίηση του θύματος, επιτάχυνση της απονομής ποινικής δικαιοσύνης και την προώθηση θεσμικών διαλογικών δομών στην έννομη τάξη μας. Παρέχει δε την ευκαιρία στα μέλη της οικογένειας που αντιμετώπισαν το φαινόμενο της ενδοοικογενειακής βίας (τόσο το θύμα όσο και τον δράστη) να διευθετήσουν τις ανακύψασες διαφορές με τρόπο δημιουργικό, και όχι αποκλειστικά μέσα από την τιμωρητική λειτουργία της ποινικής αξίωσης της Πολιτείας, και να επιτύχουν αρμονική συμβίωση στο μέλλον, η οποία δεν θα σκιάζεται από την επιβολή ποινής. ■

Γιατί κάποια παιδιά είναι επιθετικά

Πόσο επηρεάζουν τα βίαια τηλεοπτικά παιχνίδια την παιδική επιθετικότητα

Της Άνας Βασιλάκη, BSc. MSc. Health Psychology

Η επιθετικότητα στην παιδική και εφηβική ηλικία ως εκδήλωση της ανθρώπινης συμπεριφοράς αποτελεί ένα διαχρονικό παγκόσμιο κοινωνικό φαινόμενο. Ο όρος «επιθετικότητα» συχνά παρερμηνεύεται και προκαλεί σύγχυση διότι περιλαμβάνει ένα ευρύτατο πλαίσιο συμπεριφορών και ποικίλων εκδηλώσεων. Εξαρτάται

από παράγοντες όπως η ηλικία του παιδιού, το κίνητρο και ο σκοπός που επιδιώκει. Η επιθετικότητα ως συμπεριφορά χαρακτηρίζεται από επιθετική διάθεση και αποσκοπεί σε ενέργειες που προκαλούν σωματικό πόνο, τραύμα και άγχος, τόσο στο στενό περιβάλλον (οικογενειακά πρόσωπα, φίλοι), όσο και στο ίδιο το παιδί. Αναμφισβήτητα η έκφραση θυμού και οργής αποτελούν συμπεριφορές που συνοδεύουν το παιδί στη διαδικασία ανάπτυξής του.

Τα «επιθετικά» παιδιά παρουσιάζουν συμπεριφορές όπως ανυπακοή, αρνητισμό, αντιδραστικότητα, προκλητικότητα αλλά και αδιαφορία ως προς το οικογενειακό και σχολικό πλαίσιο και το φιλικό – συνομήλικο περιβάλλον.

Οι προαναφερθείσες αρνητικές συμπεριφορές δημιουργούν προβλήματα στο δίκτυο σχέσεων του παιδιού είτε στο σπίτι, είτε στο σχολείο αλλά και στο ίδιο το άτομο, διότι δεν γνωρίζει τις κοινωνικά αποδεκτές συμπεριφορές που θα το ενισχύσουν στην ομαλή ανάπτυξη και ένταξη του στο κοινωνικό περιβάλλον. Έρευνες υποστηρίζουν ότι ενήλικες που διέπραξαν εγκληματικές ενέργειες συχνά είχαν εμφανίσει επιθετική παραβατική συμπεριφορά σε νεαρή ηλικία.

ΕΚΦΡΑΣΗ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΑ ΠΡΩΤΑ ΧΡΟΝΙΑ

Ο θυμός εκφράζεται από τους πρώτους μήνες της ζωής του βρέφους και σχετίζεται με την άμεση ικανοποίηση των αναγκών του. Παίρνει μορφή μέσα από το κλάμα και τις φωνές. Στα μικρά παιδιά οι εκδηλώσεις θυμού χαρακτηρίζονται από αυτοκαταστροφικές συμπεριφορές, το έντονο χοροπηδητό, το κράτημα της αναπνοής, το ξεφωνητό, τα χτυπήματα στο πάτωμα, το κοκάλωμα του σώματος. Μετέπειτα εμφανίζεται η εχθρική εκδικητική συμπεριφορά που

αποσκοπεί να προκαλέσει πόνο ή βλάβη σε κάποιο άλλο πρόσωπο. Η συμπεριφορά αυτή συχνά περιλαμβάνει το πέταγμα αντικειμένων, τα τσιμπήματα, τα δαγκώματα, τα χτυπήματα, τους διαπληκτισμούς,

τις βρισιές, όταν δεν ικανοποιούνται οι επιθυμίες του παιδιού.

Κατά το δεύτερο και τρίτο έτος της ηλικίας είναι πιθανό η επιθετικότητα να στραφεί προς τους γονείς ενώ από το τέταρτο έτος προς το σχολικό περιβάλλον (δασκάλους, συμμαθητές)

ΕΠΙΘΕΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

Η επιθετική συμπεριφορά του παιδιού στο σπίτι σχετίζεται με τις γονεϊκές φιγούρες και οφείλεται στις εξής συμπεριφορές.

- Καθημερινές συγκρούσεις (άρνηση για διάβασμα, για φαγητό, για προσωπική υγιεινή)
- Συγκρούσεις σχετιζόμενες με περιορισμούς, (Υπερβολικές στερήσεις και απαγορεύσεις, τα συνεχή «μη» και «όχι» είναι πιθανό να προκαλέσουν αναστάτωση.)
- Συγκρούσεις στις διαπροσωπικές σχέσεις γονέων- παιδιών (παιδιά που είναι «ατίθασα-ζωηρά» εξ ιδιοσυγκρασίας)
- Κριτική συμπεριφορά ως προς τις επιδόσεις των παιδιών (παραμέληση, απόρριψη)
- Επιβολή σωματικής τιμωρίας. (Μέσω μίμησης προτύπου μαθαίνουν τα παιδιά σαν τρόπο επίλυσης των προβλημάτων τη βία)
- Οποιαδήποτε μορφή κακοποίησης.

ΕΠΙΘΕΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Η επιθετική συμπεριφορά στο σχολείο σχετίζεται με τους ακόλουθους παράγοντες:

- Αλληλεπίδραση παιδιών. (Κάποιο παιδί μπορεί να δικαιολογεί την επιθετικότητά του, διότι δέχεται κοροϊδία από τα υπόλοιπα παιδιά)
- Αρνητικά συναισθήματα (άγχος, πίεση, ανησυχία) που βιώνουν τα παιδιά σε σχέση με το πρόγραμμα και τον τρόπο λειτουργίας του σχολείου.
- Διαπαιδαγώγηση του παιδιού από το σπίτι. (Η επιθετική συμπεριφορά υποστηρίζεται από τους γονείς σαν μέθοδος αντιμετώπισης των συγκρούσεων στο σχολείο)
- Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. (προβολή αρνητικών κοινωνικών προτύπων)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Αντιμετώπιση και αντίληψη της έννοιας της επιθετικότητας ως φυσιολογικού μέρους της διαδικασίας κοινωνικοποίησης του παιδιού.

- Αποφυγή της σωματικής τιμωρίας και ενθάρρυνση του διαλόγου για κατανόηση των συνεπειών των πράξεων του παιδιού.
- Έλεγχος των προγραμμάτων της τηλεόρασης που παρακολουθούν τα μικρά παιδιά.
- Προσπάθεια για διατήρηση κλίματος ισορροπίας, δημοκρατίας και ασφάλειας μέσα στην οικογένεια.

Σε περίπτωση που η βίαιη συμπεριφορά του παιδιού παραβιάζει τους κοινωνικούς κανόνες που αντιστοιχούν σε κάθε ηλικιακό στάδιο, είναι πιο σοβαρή από τις συνήθεις αταξίες των παιδιών ανά ηλικία και επαναλαμβάνεται για μεγάλο χρονικό διάστημα, είναι πιθανό να σχετίζεται με διαταραχή συμπεριφοράς. Για την αντιμετώπιση των διαταραχών συμπεριφοράς απαιτείται θεραπευτική προσέγγιση από ειδικό ως προς το παιδί,

τους γονείς και συχνά το σχολικό πλαίσιο.

ΟΙ ΑΙΤΙΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΘΕΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

Ενα από τα μεγαλύτερα θέματα που έχουν συζητηθεί στον τομέα επαγγελματιών ψυχικής υγείας και όχι μόνο, είναι τα αίτια που προκαλούν την επιθετική συμπεριφορά.

Οι επικρατέστερες θεωρίες που έχουν διατυπωθεί μέχρι σήμερα είναι οι ακόλουθες:

1) Η παιδική επιθετικότητα ως εγγενής βιολογική ορμή (Freud, Lorens). Σύμφωνα με αυτή τη θεωρία, η επιθετική συμπεριφορά είναι ο τρόπος που το παιδί αντιμετωπίζει τον κίνδυνο και κατ'επέκταση ενεργεί με στόχο την επιβίωσή του.

2) Η παιδική επιθετικότητα ως προϊόν μάθησης (Bandura, Walters). Σύμφωνα με αυτή τη θεωρία, το παιδί παρατηρεί την επιθετική συμπεριφορά των γύρω του (γονείς, εκπαιδευτικοί, φίλοι) και στη συνέχεια μιμείται τη συγκεκριμένη συμπεριφορά (μίμηση προτύπου). Σημαντικός επιπρόσθετος παράγοντας σε αυτή τη θεωρία είναι η τηλεόραση. Η τηλεόραση αποτελεί ένα μέσο που προσφέρει χιλιάδες σκηνές βίας στα παιδιά και στους εφήβους. Στα παιδιά ηλικίας κάτω των οκτώ ετών, η παρακολούθηση εικόνων επιθετικότητας είναι εξαιρετικά ζημιογόνα. Τα παιδιά είναι ευάλωτοι θεατές και δεν μπορούν να διακρίνουν τη διαφορά μεταξύ της εικόνας και της πραγματικότητας, θεωρώντας τις

βίαιες πράξεις αληθινές με κίνδυνο ψυχολογικού τραύματος. Επίσης, η τηλεόραση δεν δείχνει τις συνέπειες των βίαιων πράξεων (ταινίες cartoon, παιχνίδια video) και με τον τρόπο αυτό δημιουργείται στο παιδί η εντύπωση ότι η βία είναι πράξη ατιμώρητη, χωρίς επιπτώσεις. Σημαντικές έρευνες έχουν οδηγήσει στα συμπεράσματα ότι η τηλεοπτική βία είναι υπεύθυνη για τα εξής:

- Α) Εκμάθηση επιθετικής νοοτροπίας και συμπεριφοράς.
- Β) Απευαισθητοποίηση στις βίαιες πράξεις και συμπεριφορές.
- Γ) Ανάπτυξη φόβου για τον κόσμο γύρω τους.

3) Η παιδική επιθετικότητα ως προϊόν αλληλεπίδρασης των παραγόντων του περιβάλλοντος και των προσωπικών χαρακτηριστικών του παιδιού-εφήβου (Χρηστάκης). Σύμφωνα με αυτή τη θεωρία, κάποια παιδιά είναι πιθανό, λόγω χαρακτήρα, να έχουν τάση επιθετικής συμπεριφοράς. Οι παράγοντες που επιδρούν γύρω τους (οικογένεια, φίλοι, συμμαθητές) μπορούν με τη δική τους συμπεριφορά αντίστοιχα να προτρέπουν ή να αποδοκιμάζουν την επιθετικότητα. ■

10 σημεία για τα 10 χρόνια εφαρμογής της υπ' αριθμ. 1325/2000 απόφασης του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ από την Ευρώπη

Ακολουθούν 10 εισηγήσεις της κοινωνίας των πολιτών για την περαιτέρω υλοποίηση της απόφασης 1325 του Συμβουλίου Ασφαλείας και έχει σχέση με τις ενδοευρωπαϊκές συμφωνίες με τον μηχανισμό Γυναίκες-Ειρήνη και Ασφάλεια Women Peace and Security (WPS).

- 01 Να δοθεί προτεραιότητα στην αξιοποίηση και ενδυνάμωση της συμμετοχής των γυναικών σε θέματα ειρήνης και ασφάλειας
- 02 Να συμπεριλάβει μία δέσμη ελάχιστων στόχων στα σχέδια και τις στρατηγικές WPS
- 03 Να εμπλακούν οι οργανώσεις των πολιτών στην ανάπτυξη, στην υλοποίηση των δράσεων και στην αξιολόγηση των WPS
- 04 Να συμπεριληφθούν ουσιαστικοί δείκτες παρακολούθησης και αξιολόγησης M&E (monitoring and evaluation) των μηχανισμών των προγραμμάτων δράσης και στρατηγικής των WPS
- 05 Να διατεθούν ειδικοί ανθρωπίνι και υλικό πόροι στις WPS
- 06 Να τεθούν επικεφαλής εκπρόσωποι υψηλού επιπέδου
- 07 Να διασφαλισθεί ότι η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικών Δράσεων θα συνεισφέρει στην περαιτέρω υλοποίηση της απόφασης 1325 του Συμβουλίου Ασφαλείας και των συνδεδεμένων με αυτή αποφάσεων και δράσεων, ευθυγραμμιζόμενη με τις συμφωνίες WPS
- 08 Να ενδυναμωθούν οι ειδικές δυνάμεις της ΕΕ στις WPS για περαιτέρω συντονισμό και πραγμάτωση των στόχων.
- 09 Να εξασφαλισθεί η υλοποίηση των συμφωνιών των WPS στις αποστολές κοινής πολιτικής για την ασφάλεια και την άμυνα.
- 10 Να προετοιμασθεί η ετήσια αναφορά για την, εκ μέρους των Ευρωπαίων, υλοποίηση των συμφωνιών των μηχανισμών WPS.

Οι ένοπλες συγκρούσεις έχουν ως θύματα, κατά κύριο λόγο, τις γυναίκες και τα παιδιά. Ο ΟΗΕ, ύστερα από δεκαετίες πύσεων και μελέτης των γεγονότων εξέδωσε σειρά αποφάσεων για την ένταξη του φύλου στις πολιτικές για τις ειρηνευτικές διαπραγματεύσεις κατά την διάρκεια και μετά την λήξη των πολεμικών συγκρούσεων.

1) Απόφαση 1325/2000

2) Απόφαση 1820/2008

3) Απόφαση 1888/2009

Ενισχύει την απόφαση 1820/2008 με τον ορισμό ηγεσίας με ειδική αποστολή και με την δημιουργία αποτελεσματικών υποστηρικτικών μηχανισμών

4) Απόφαση 1889/2009

Αναφέρεται στα εμπόδια για την γυναικεία συμμετοχή στις ειρηνευτικές διαδικασίες και λει-

τουργεί ενισχυτικά προς την απόφαση 1325/2000.

Στατιστικά στοιχεία

Η συμμετοχή των γυναικών στις ειρηνευτικές διαπραγματεύσεις είναι περιστασιακή. Ήταν μόλις 8% στις 11 ειρηνευτικές πληροφορίες.

■ Λιγότερες από 3% των υπογραφών σε ειρηνευτικές συμφωνίες αναφέρονται σε γυναίκες.

■ 250.000-500.000 γυναίκες και κορίτσια έχουν βιασθεί κατά την διάρκεια της γενοκτονίας στην Ρουάντα το 1994.

■ 20.000-50.000 γυναίκες και κυρίες κορίτσια έχουν βιασθεί κατά την διάρκεια του πολέμου στην Βοσνία-Ερζεγοβίνη, στις αρχές του 1990.

■ 50.000-64.000 εκτοπίσεις γυναικών έχουν καταγραφεί στην Σιέρα-Λεόνε και έχουν υποστεί σεξουαλική κακοποίηση από τους αντιπάλους.

■ Σαράντα γυναίκες και κορίτσια βιάζονται καθημερινά στην επαρ-

χία του Νότιου Κίβου της Δημοκρατίας του Κογκό. Εκτιμάται ότι περισσότερες από 200.000 γυναί-

κες και παιδιά έχουν βιασθεί κατά την δεκαετία των ενόπλων συγκρούσεων σ' αυτή τη χώρα.

■ Έχουν γίνει 300 ειρηνευτικές συμφωνίες για 45 ένοπλες συγκρούσεις μέσα σε 20 χρόνια από την λήξη του Ψυχρού Πολέμου.

■ Δεκαοκτώ από αυτές αφορούν την σεξουαλική βία.

■ Δέκα ένοπλες συγκρούσεις (Μπουρούντι, Κογκό, Σουδάν/Όρν Νούμπα, Σουδάν/Νταρφούρ, Φιλιππίνες, Νεπάλ, Ουγκάντα, Γουατεμάλα και στην νοτιοανατολική επαρχία του Μεξικού Τσιάπας).

■ Οι γυναίκες έχουν νόμιμο δικαίωμα προστασίας από την σεξουαλική κακοποίηση ακόμη και κατά την διάρκεια του πολέμου και τα θύματα έχουν το δικαίωμα αποκατάστασης. Η χορήγηση αμνηστίας για την άσκηση σεξουαλικής βίας, ως διεθνές έγκλημα, υπόκειται σύμφωνα με το άρθρο 7 της Women Peace and Security (CEDAW) και της Σύμβασης της Ρώμης στους διεθνείς νόμους.

■ Στα διεθνή ποινικά δικαστήρια εις βάρος της πρώην Γιουγκοσλαβίας, εξεδόθησαν δεκαοκτώ καταδικαστικές αποφάσεις για άσκηση σεξουαλικής βίας.

■ Ο αριθμός των καταδικαστικών αποφάσεων είναι μικρότερος σε άλλες περιπτώσεις, όπως οκτώ για την Ρουάντα και έξι για την Σιέρα Λεόνε.

Λ.Ζ.

Νέα από τον Ευρωπαϊκό & Διεθνή χώρο

Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δέχτηκε ευμενώς την απονομή του Βραβείου Νόμπελ Ειρήνης 2010 στον Κινέζο αντικαθεστωτικό Liu Xiaobo, καλώντας την Κίνα να προχωρήσει στην αποφυλάκισή του, καθώς και άλλων πολιτικών κρατουμένων.

Το βραβείο Ζαχάρωφ, για την ελευθερία του πνεύματος που έχει θεσπίσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, απονεμήθηκε στον Κουβανό Guillermo Farinas. Ο 48χρονος Κουβανός είναι ψυχολόγος και δημοσιογράφος του διαδικτύου, διευθύνει το παράνομο πρακτορείο ειδήσεων Cubanacan Press και είναι μέλος της επίσης παράνομης «Δημοκρατικής Ένωσης Κούβας».

Ο Farinas έχει οδηγηθεί 23 φορές σε απεργία πείνας και είναι ο τρίτος αντικαθεστωτικός που κερδίζει το βραβείο, το οποίο θεσμοθετήθηκε το 1988.

Η ελληνική παρουσία στον ευρωπαϊκό χώρο

Οκ. Νικηφόρος Διαμαντούρος επανεξελέγη στη θέση του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή τον Ιανουάριο του 2010 και στις 25/10/10, ανέλαβε επίσημα τα καθήκοντά του. Η θητεία του διαρκεί μέχρι το τέλος του 2014.

Στην ίδια τελετή, ανέλαβε τα καθήκοντα του ο νέος Έλληνας Δι-

καστής στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ. Δημήτρης Γκρατσίας, ο οποίος θα υπηρετήσει μέχρι τον Αύγουστο του 2016.

Γυναίκες στην εξουσία

Πρώτη Γυναίκα Πρόεδρος της Βραζιλίας η κ. Ντίλμα Ρούσεφ.

Διάδοχος του προέδρου Λούις Ινάσιο Λούλα Ντα Σίλβα, είναι η Ντίλμα Ρούσεφ, η οποία εξελέγη πρόεδρος της Βραζιλίας, λαμβάνοντας στον β' γύρο των προεδρικών εκλογών ποσοστό περίπου 56%, όπως ανακοίνωσε η εφορευτική επιτροπή, ενώ ο αντίπαλος της Ρούσεφ, Ζοζέ Σέρα, πρώην Κυβερνήτης του Σάο Πάολο, έλαβε ποσοστό 46%.

Απασχόληση

Ο Διευθυντής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου δήλωσε ότι, λόγω της οικονομικής κρίσης χάθηκαν ήδη 30.000.000 θέσεις εργασίας και οι προβλέψεις για τα επόμενα χρόνια είναι 400.000.000. θέσεις. Ο κ. Στρός Καν υπογράμμισε, πως μέσα στα πλαίσια της νέας παγκοσμιοποίησης, προτεραιότητα θα πρέπει να είναι η απασχόληση.

Δικαίωση 19 Ελληνοκυπρίων

Την κατ'αβολή συνολικά, πάνω από 15.000.000 ευρώ για υλική και ηθική

βλάβη σε οικογένειες ελληνοκυπρίων που στερήθηκαν τις περιουσίες τους μετά την κατοχή της βόρειας Κύπρου επεδίκασε το ΕΔΑΔ. Οι δικαστές του Στρασβούργου έκριναν ότι υπήρξε παραβίαση της προστασίας της ιδιοκτησίας σε βάρος των 19 εναγόντων. Σε 11 από τις υποθέσεις αυτές οι δικαστές έκριναν επίσης ότι υπήρξε παραβίαση της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής.

Αυξάνονται οι φτωχοί στην Βοσνία

Αύξηση 20% καταγράφηκε στον αριθμό των πολιτών που βρίσκονται στα όρια της φτώχειας στην Βοσνία-Ερζεγοβίνη το 2010 έναντι του 2009, σύμφωνα με έκθεση της παγκόσμιας τράπεζας.

Σύμφωνα με στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, είναι μεγάλος ο αριθμός των πολιτών που υποχρεώνονται ν' ανταπεξέλθουν στις βασικές καθημερινές ανάγκες, έχοντας στη διάθεση τους μόλις 1,5 ευρώ.

Εδώ θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η Σοροπτιμιστική Ομοσπονδία της Ευρώπης σε συνεργασία με την οργάνωση Women for Women, χρηματοδότησε τον μηχανισμό χορήγησης μικροδανείων στις γυναίκες της Βοσνίας - Ερζεγοβίνης, αμέσως μετά τον πόλεμο της Γιουγκοσλαβίας, σαν συμβολή στις προσπάθειες για ανασυγκρότηση της οικονομίας της χώρας, μέσω και της γυναικείας επιχειρηματικότητας του πρωτοβάθμιου και δευτεροβάθμιου παραγωγικού τομέα.

Την προσπάθεια αυτή στήριξαν και 4 Σοροπτιμίστριες από την Ελλάδα. ■

Πρωτιά στην Ισλανδία για την ισότητα των φύλων

Η Ισλανδία αναδεικνύεται η πρώτη χώρα που έχει προχωρήσει στην επίτευξη της ισότητας των δύο φύλων, σύμφωνα με την ετήσια έκθεση του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ.

Ακολουθούν, η Φινλανδία, η Σουηδία και η Νορβηγία. Οι ΗΠΑ βρίσκονται σχετικά χαμηλά στην λίστα (31^η θέση). Δυστυχώς η Κύπρος και η Ελλάδα βρίσκονται στην 80^η και 85^η αντίστοιχα και μαζί με την Μάλτα κατατάσσονται τελευταίες στον τομέα της ισότητας των δύο φύλων, μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εκμάθηση ξένων γλωσσών στη 2βάθμια Εκπαίδευση

Από την Eurostat μαθαίνουμε ότι ύστερα από έρευνα, προκύπτει ότι το 91,8% των Ελλήνων μαθητών μαθαίνει μέχρι το Γυμνάσιο μια ξένη γλώσσα, το 6,9% μαθαίνει δύο γλώσσες και το 1,4 καμία.

Ο μέσος όρος των κρατών-μελών της ΕΕ δείχνει πως το 33% των μαθητών διδάσκεται μια ξένη γλώσσα, το 60% δύο ή περισσότερες και το 6% καμία.

Νέα από την Γαλλία

Ομόφωνα ψήφισε η Γερουσία της Γαλλίας τον νόμο για την απαγόρευση της μπούργκας. Υπέρ 246, Κατά 1.

Η απαγόρευση αφορά, όχι μόνον

τους κατοίκους της χώρας, αλλά και τους επισκέπτες. Το πρόστιμο για την κάλυψη του προσώπου φθάνει τα 150 ευρώ, ενώ μπορεί να επιβληθούν και ποινές που να αφορούν και την υπηκοότητα της γυναίκας.

Πολύ βαριά πρόστιμα, μέχρι 30.000 ευρώ επιβάλλονται στους άνδρες που εξαναγκάζουν τις γυναίκες, να καλύπτουν τα πρόσωπά τους.

Η Ελλάδα κύρωσε το πρωτόκολλο του Παλέρμo

Το πρωτόκολλο για την πρόληψη, καταστολή και τιμωρία

της παράνομης διακίνησης προσώπων και ιδιαίτερα των γυναικών και παιδιών που υπεγράφη στο Παλέρμo, επικύρωσε η χώρα μας μετά από 10 ολόκληρα χρόνια. Υπεγράφη το 2000.

Υπενθυμίζουμε ότι το πρωτόκολλο είναι συμπληρωματικό της σύμβασης του ΟΗΕ για την αντιμετώπιση του διεθνικού οργανωμένου εγκλήματος (trafficking).

Ορίζει τι είναι παράνομη διακίνηση, καλεί τα κράτη-μέλη της Σύμβασης και του Πρωτοκόλλου να πατάξουν τη διαφθορά των υπευθύνων οργάνων για την καταπολέμηση του φαινομένου, να συνεργαστούν μεταξύ τους για την καταστολή του και να θεσπίσουν νόμους για την προστασία και αρωγή των θυμάτων.

ΟΗΕ Υπηρεσία UNWomen

Η νέα υπηρεσία του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των γυναικών ξεκινά τις εργασίες της την 1η Ιανουαρίου 2011.

Η νέα υπηρεσία θα συνενώσει τα εξής τμήματα του ΟΗΕ.

Τον τομέα για την πρόοδο των γυναικών (DAW), το Διεθνές Ερευνητικό και εκπαιδευτικό Ινστιτούτο για την πρόοδο των γυναικών (INSTRAW), το Γραφείο του Ειδικού Συμβούλου για τα φυλετικά θέματα και την πρόοδο των γυναικών (OSAGI) και το

Ταμείο για τις γυναίκες (UNIFEM).

Η καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών θα είναι η πρώτη προτεραιότητα της νέας Υπηρεσίας του ΟΗΕ UNWomen με επικεφαλής την πρώ-

ην Πρόεδρο της Χιλής Μισέλ Μπασελέτ.

Η κ. Μπασελέτ (θύμα πολιτικής βίας και η ίδια) έχει τιμηθεί με το «βραβείο θάρρους» και θεωρεί άκρως επείγουσα προτεραιότητα την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών, η οποία υπάρχει στις αναπτυσσόμενες χώρες και περιλαμβάνει όλες τις μορφές βίας, από την ενδοοικογενειακή μέχρι τον ακρωτηριασμό των γεννητικών οργάνων.

Διαβάσαμε για σας

→ Έμβρυα και υγεία

Κάπνισμα κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης. Το έγκλημα που δεν πληρώνει ο δράστης αλλά το θύμα. Ρώτησαν κάποτε τον Άντυ Γουόρχωλ ποια εικόνα του προκαλεί μεγαλύτερη αποστροφή και εκείνος απάντησε, η έγκυος που καπνίζει.

Τα βλαβερά συστατικά του τσιγάρου, όπως η νικοτίνη και το μονοξείδιο του άνθρακα, φθάνουν στον πλακούντα απ' όπου το έμβρυο τρέφεται και επηρεάζουν την ανάπτυξή του. Ως εκ τούτου, τα παιδιά γεννιούνται ελλειποβαρή. Η νικοτίνη του τσιγάρου δημιουργεί κακής ποιότητας πλακούντα και τον φθείρει νωρίτερα από την φυσιολογική ημερομηνία λήξης του. Έτσι ο πλακούντας λειτουργεί 38 ή 36 εβδομάδες αντί των 40 εβδομάδων.

→ Φτώχεια

2010, παγκόσμιο έτος για την καταπολέμηση της φτώχειας. Η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα της ευρωζώνης που δεν παρέχει ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα στους πολίτες της.

Ο Επίτροπος της Ε.Ε. για θέματα ανάπτυξης κ. Πίμπαλγκς παρέθεσε στοιχεία στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο που αναφέρουν ότι, η παιδική θνησιμότητα το 2009 στις χώρες της Αφρικής ανήλθε σε περίπου 5.000.000, αριθμός που αντιστοιχεί στον μισό πληθυσμό της Ελλάδας, ενώ υπολογίζεται πως η οικονομική κρίση, οδήγησε στην φτώχεια 7-10.000.000 επιπλέον ανθρώπους στην Αφρικανική Ήπειρο.

Οι αριθμοί αυτοί απέχουν κατά πολύ της επίτευξης του στόχου Νο 4 (μέχρι το 2015 να μειωθεί κατά 2/3 η θνησιμότητα των παιδιών κάτω των 5 ετών) του ΟΗΕ για τους αναπτυξιακούς στόχους της χιλιετίας.

→ Πείνα

Ο Γεν. Γραμματέας του ΟΗΕ σημειώνει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση, όντας εξαιρετικά γενναιόδωρη το 2008, διέθεσε 1 δις ευρώ μόνον για επισιτιστική βοήθεια στους φτωχούς του τρίτου κόσμου. Παρά τους δυσμενείς δείκτες της διεθνούς οικονομίας, θεωρεί ότι ο διακηρυγμένος στόχος μείωσης κατά 50% της φτώχειας και της πείνας μέχρι το 2015, είναι εφικτός.

Είναι σαφές ότι με την καταπολέμηση της φτώχειας και της πείνας, διασφαλίζεται η ειρήνη και η διεθνής ασφάλεια. Επίσης για την επίτευξη του στόχου αυτού, συντρέχει απόλυτη ανάγκη συνέργειας των αναπτυξιακών προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε τρίτες χώρες, με τα αντίστοιχα των Ηνωμένων Εθνών.

→ Εκπαίδευση παιδιών

Το Συμβούλιο Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης προτίθεται να διερευνήσει άμεσα την κοινωνική διαδρομή της ζωής των παιδιών που εγκαταλείπουν πρόωρα την σχολική εκπαίδευση. (κατόπιν προτάσεως Έλληνα ευρωβουλευτού).

Ο στόχος της Ευρ. Ένωσης είναι να περιορίσει μέχρι το 2020, στο 10% τον αριθμό των μαθητών που αποφασίζουν να εγκαταλείψουν πρόωρα τις σπουδές τους.

Σήμερα, ο ευρωπαϊκός μέσος όρος αγγίζει το 14,8%. (Ελλάδα 14,7%, Μάλτα 37,6%, Πορτογαλία 36,3%, Ισπανία 31%, Σλοβενία 4,3%, Πολωνία 5%, Τσεχία 5,5% και Φινλανδία 7,9%).

→ Γυναίκες και Υγεία

Στοιχεία για την οστεοπόρωση. Τέσσερις στις 10 Ελληνίδες άνω των 50 ετών υποφέρουν από τη νόσο.

50% των Ελληνίδων άνω των 50 ετών δεν έχει κάνει ποτέ μέτρηση οστικής πυκνότητας.

Δύο στις δέκα γυναίκες περνούν το κατώφλι της εμμηνόπαυσης με εγκατεστημένη νόσο.

Ένας στους πέντε άνδρες υποφέρει από την νόσο η οποία εκδηλώνεται επιθετικότερα στο ανδρικό φύλο.

→ Ανήλικοι

Βιντεοθετισμός στη βία. Μια πρόσφατη μελέτη του National Institute of Health, Bethesda Maryland, υποστηρίζει ότι, τα βίαια βιντεοπαιχνίδια και οι βίαιες ταινίες και σειρές, κάνουν τα αγόρια ιδιαίτερα επιθετικά. Ειδικότερα, όσο περισσότερο διαρκούν οι βίαιες σκηνές, τόσο μεγαλύτερη είναι η πιθανότητα να τις θεωρήσουν τα παιδιά «φυσιολογικές». Το δείγμα ηλικίας ήταν αγόρια από 14-17 ετών.

A.Z.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΓΕΛΑ ΠΟΥ ΕΦΥΓΕ

Η Αγγέλα ήταν μέλος του Ομίλου Παλαιού Φαλήρου, ο οποίος μαζί με τον Δήμαρχο κ. Διονύσιο Χατζηδάκη απέδωσαν τις δέουσες τιμές.

Εφυγε από την ζωή στις 14 Οκτωβρίου, μετά από γενναία αντιπαράθεση με τον καρκίνο που κράτησε περίπου 20 χρόνια, η Αγγέλα Νταϊφά-Φραντζεσκάκη. Ήταν μία εξαιρετικά δυναμική γυναίκα, η οποία ως πρόεδρος της ΣΕΕ την τετραετία 1984-1988, μαζί με τις συνεργάτιδες της ίδρυσε τους περισσότερους Ομίλους ανά την Ελλάδα, διπλασιάζοντας τον αριθμό τους. Θα χρειαζόνταν πολλές σελίδες για να περιγράψει κανείς το έργο της, την πολύπλευρη προσωπικότητά της και την εκρηκτική φύση της.

Την αποχαιρέτησαμε μαζί με πλήθος κόσμου, παρά την φοβερή καταιγίδα, που κράτησε πάρα πολλές ώρες. Είχα το θλιβερό προνόμιο, ως Πρόεδρος της Σοροπτιμιστικής Ένωσης Ελλάδος να την αποχαιρέτησω. Σεβόμενη την επιθυμία του γιου της Νίκου και της αγαπημένης ανιψιάς της Ειρήνης Νταϊφά, που ζήτησαν οι ομιλίες να έχουν διάρκεια ενός λεπτού, περιόρισα την ομιλία μου στα απολύτως απαραίτητα, που έκρινα ότι θα έπρεπε να ακουστούν.

Λίλιαν Ζέλλου, Πρόεδρος ΣΕΕ

Αγγέλα,

Ηρθε, λοιπόν, η στιγμή που όλα τα μέλη της Σοροπτιμιστικής Ένωσης Ελλάδος ελπίζαμε ότι θα αργούσε πολύ να έρθει. Γιατί κανείς μας δεν αποδέχεται εύκολα ότι η κοινή πορεία με κάποιους ανθρώπους από ένα σημείο και ύστερα μετατρέπεται σε ανάμνηση και όλα, τελικά, τα συμπαρασύρει το ποτάμι της ζωής.

ΟΛΑ; Όχι βέβαια. Τα έργα καθενός μένουν και, αν είναι σημαντικά, γίνονται σημεία αναφοράς και σηματοδοτούν την πορεία εκείνων που παραλαμβάνουν τη σκυτάλη.

Αγγέλα,

Το έργο σου σαν Προέδρου της Σοροπτιμιστικής Ένωσης Ελλάδος επί 4 χρόνια ήταν τεράστιο και καθοριστικό για την πορεία της Οργάνωσης. Δουλέψαμε σκληρά όλες μαζί, αξιωματούχοι και μέλη και με την καθοδήγησή σου δημιουργήσαμε σε όλη την Ελλάδα ένα λαμπρό δίκτυο καταξιωμένων γυναικών που εργάζονται με συνέπεια και επιμονή για τον κοινό στόχο, το όραμά σου, το οποίο έγινε και δικό μας όραμα, για την αναβάθμιση του ρόλου των γυναικών

στην κοινωνία και την επίτευξη της ουσιαστικής ισότητας των φύλων.

Ήσουν πάντα υπερήφανη για μας. Ακόμη και όταν ανέλαβες την Παναθηναϊκή, για να την ανασύρεις από την αφάνεια και να την κάνεις μια μεγάλη οργάνωση, μάς παρακολουθούσες στενά και γνώριζες πολύ καλά ότι η πορεία μας, σε ό,τι και αν κάναμε, θα ήταν αυτή που θα ήθελες.

Αγγέλα Νταϊφά-Φραντζεσκάκη

Αγγέλα,

Ο Καζαντζάκης γράφει στην «Αναφορά στον Γκρέκο»: «πάει, τέλειωσε το μεροκάματο, όχι πως κουράστηκα, μα γιατί έδωσε ο ήλιος».

Ήσουν κι' εσύ ακούραστη, αλλά, τι κρίμα, έδωσε ο προσωπικός σου ήλιος.

Καλή νύχτα

Δέσποινα Βλαχοπούλου, Όμιλος Παλαιού Φαλήρου

Η Αγγέλα μας πορεύεται στην Αιώνια Ανατολή. Έδινε μάχες συνεχείς και νικούσε τον Χάρο διαρκώς αλλά ήλθε και η στιγμή κοπώσεως και έχασε...

Μάχημη υπήρξε σε όλη της τη ζωή. Μάχες για την Ελλάδα, για την ελεύθερη διακίνηση

των ιδεών, για την ισότητα των Γυναικών αλλά μέσα στα ιδεώδη του Ελληνισμού.

Ο τελευταίος της λόγος στη Βουλή των Ελλήνων, την ημέρα της Γυναίκας, υπήρξε συγκλονιστικός. Μας έμαθε να είμαστε περήφανες ως Ελληνίδες και ελεύθερες ως άτομα.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα του Π. Φαλήρου μας, που θα την δεχθεί.

Αιώνια σου η μνήμη!

Νέλλη Ζήκα-Τσελεμέγκου, πρώην πρόεδρος ΣΕΕ

Λειτουργούσε χωρίς να τη νοιάζει αν από τις πράξεις της θα αποκτούσε φίλους ή εχθρούς, με μοναδική ενέργεια και δύναμη, άοκνη, δημιουργική, ανεξάντλητη. Δεν δίσταζε να έρθει σε ρήξεις προκειμένου να υποστηρίξει τις θέσεις και τα πιστεύω της. Τόλμησε να τα βάλει ακόμη και με την αρρώστια της και να την νικήσει για περίπου μια εικοσαετία.

**Καίτη Κάστρο-Λογοθέτη,
πρώην Πρόεδρος ΣΕΕ**

Μιά από τις μεγάλες Κυρίες του Σοροπτιμισμού έφυγε από κοντά μας και η θλίψη από την απώλειά της μάς συγκλόνισε όλες.

Η Αγγέλα Φραντζεσκάκη-Νταϊφά ήταν μια ξεχωριστή προσωπικότητα που εξέπεμπε μια ιδιαίτερη λάμψη, καθώς έπαιρνε πρωτοβουλίες καθοριστικές για την πορεία του Σοροπτιμισμού και αποφάσεις, πάντοτε σε συνεννόηση με το Δ.Σ, που άφησαν το αποτύπωμά της.

Έφυγε από κοντά μας αλλά η ηχώ από τη χαρακτηριστική φωνή της θα πλανιέται πάντοτε ανάμεσά μας για να μας θυμίζει το motto: «Να γίνουμε περισσότερες, να γίνουμε γνωστότερες».

Θερμά συλλυπητήρια στον Όμιλο Παλαιού Φαλήρου και στην Σοροπτιμική Ένωση Ελλάδος.

Όμιλος Καβάλας

Η Αγγέλα Φραντζεσκάκη ταξίδεψε μακριά μας για να γίνει μία ανεξίτηλη ανάμνηση!

Όσες τη γνωρίσαμε, όσες συνεργασθήκαμε, άθελά μας ψιθυρίσαμε: “ΦΙΛΕΣ μου, πρέπει να γίνουμε ΠΕΡΣΟΤΕΡΕΣ (περισσότερες), Καλύτερες, Γνωστότερες”. Αυτά τα λόγια ήταν το σύνθημά της. Γεννημένη Αρχηγός, με όραμα, με δυνατό θέλω και μπορώ, άρπαξε το χαλινάρι της Προεδρίας και τράβηξε την οργάνωση σε νέους δρόμους.

**Δωρεές προς το περιοδικό
στη μνήμη της Αγγέλας**

- Όμιλος «Ανατολικός» Αθηνών...100€
- Όμιλος Κηφισιά- Εκάλη.....100€
- Όμιλος Πειραιά .....100€
- Όμιλος Χαλκίδας .....100€
- Όμιλος Ψυχικού.....100€
- Όμιλος Βυζάντιο.....50€
- Όμιλος Κερκύρας.....50€
- Όμιλος Νέας Σμύρνης.....50€
- Όμιλος Πάτρας.....50€

Θερμότατα ευχαριστούμε τους Όμιλους που μας έστειλαν δωρεές στη μνήμη της Αγγέλας Φραντζεσκάκη.

Σοροπτιμιστικός Όμιλος Θρακομακεδόνων

Σταθήκαμε αμήχανες, θλιμμένες, συγκλονισμένες μπροστά στην απώλεια ενός τόσο νέου, του Χρήστου, γιου της δικής μας Σοφίας Παπαδημητρίου, που δεν πρόλαβε να εκπληρώσει τα όνειρά του, αφού ο Θεός θέλησε να τον πάρει κοντά του. Δεν ξέρω τι θα

μπορούσαμε να πούμε εμείς που έχουμε ακόμη το προνόμιο της Ζωής...

Εμείς όλες ευχόμαστε σ’ όλη την οικογένειά του μέσα από τη θλίψη της να οπλιστεί με υπομονή, αναγκαία για την ελαχιστοποίηση του ψυχικού της πόνου.

Πόπη Αμπατζίδου

Σοροπτιμιστικός Όμιλος Κέρκυρας

Στις 8 Νοεμβρίου έφυγε από κοντά μας η **Μαρί Τρίαντου**, από τα πρώτα μέλη του Ομίλου μας.

Η Μαρί της ευγένειας, της ευπρέπειας, του ήθους.

Η Μαρί του χαμόγελου, των χαμηλών τόνων, του καλού λόγου για όλους μας.

Η Μαρί του ήπιου και διδακτικού λόγου.

Η γυναίκα που πίστεψε στις αρχές και αξίες του Σοροπτιμισμού και πάλεψε γι’ αυτές.

Η γυναίκα της προσφοράς και της κατανόησης.

Η άξια σύζυγος, μητέρα και γιαγιά. Το κενό που αφήνει στον Όμιλό μας θα είναι δυσαναπλήρωτο και η θέση της άδεια.

Ο νους όμως και η καρδιά μας θα είναι πάντα γεμάτα από εκείνη.

Μαρί, θα σε θυμόμαστε με αγάπη και ευγνωμοσύνη γι’ αυτά που μας έδωσες.

Καλό σου ταξίδι, αγαπημένη φίλη.
Χριστίνα Χαϊδόγλου
Μέλος Σ.Ο.Κ., Β’ Αντιπρόεδρος Σ.Ε.Ε.

Γιάννης Δαλιανίδης

Την ίδια ημέρα και ώρα που αποχαιρετούσαμε την Αγγέλα Φραντζεσκάκη, η Αττική γη δεχόταν στην αγκαλιά της και τον Γιάννη Δαλιανίδη.

Όταν ήμασταν μαθητές-τριες παρακαλούσαμε τους γονείς μας να μάς πάνε σινεμά τα απογεύματα της Κυριακής, για να δούμε τα μιούζικαλ του Γιάννη Δαλιανίδη.

Αργότερα, τα παιδιά μας ήταν πολύ χαρούμενα που τα βράδια του Σαββάτου θα έβλεπαν τις ταινίες του στην τηλεόραση. Σήμερα, τα εγγόνια μας διασκεδάζουν παρακολουθώντας τις ίδιες ταινίες που προβάλλονται ξανά και ξανά, κυρίως σε ημέρες γιορτινές, που μένουν στο σπίτι.

Δεν είναι τυχαίο. Τίποτε δεν είναι τυχαίο. Οι ταινίες αυτές βλέπονται και ξαναβλέπονται χωρίς να έχουν χάσει τη φρεσκάδα τους. Είναι διαχρονικές. Έχουν χιούμορ, έξυπνους διαλόγους, τρυφερότητα, μουσική επένδυση που άφησε εποχή, ηθοποιούς ταλαντούχους, νεότατους τότε, που κάτω από τις οδηγίες του, δημιούργησαν αξέχαστους χαρακτήρες.

Δεν είχαν ακρότητες φραστικές

(όπως κατά κόρον υπάρχουν στις παραγωγές της Τ.Υ.), ώστε να μειώνεται η γοητεία της ατμόσφαιρας που ήθελε ο δημιουργός τους να αποδώσει. Είχαν ευγένεια και πάντα happy end. Η χαρά και η ευτυχία των πρωταγωνιστών και κυρίως των πρωταγωνιστριών, που πνιγμένες στα λευκά τούλια ανέβαιναν τα σκαλιά της εκκλησίας, δημιουργούσαν ένα ιδανικό αντίβαρο στην μουντή εικόνα που υπήρχε και υπάρχει, δυστυχώς σε κάθε εποχή.

Αφαιρούσαν κάτι από τα βάρη και τις έννοιες μας, μάς ψυχαγωγούσαν και κυρίως απέδιδαν με ευθυμία όλες τις βιωματικές καταστάσεις καλές ή κακές της μεσοαστικής ελληνικής κοινωνικής τάξης. Μιας τάξης που δεν υπάρχει πια. Όπως δεν υπάρχει πια και η ομορφιά του Αττικού τοπίου, της Αθήνας ή της Θεσσαλονίκης, που ήταν σχεδόν ο μόνιμος φυσικός χώρος των γυρισμάτων.

Μόνο το Λαγονήσι κατάφερε να διασωθεί για να μας συνδέει νοσταλγικά με το παρελθόν. Έφυγε ο Γιάννης Δαλιανίδης, αλλά έχει καταφέρει να θεωρείται παρών. **Α.Ζ.**

Δραστηριότητες των Ομίλων

► Θρακομακεδόνων «Ολυμπιάς»

Η Σοροπτιμιστική μας χρονιά 2010-2011 ξεκίνησε με νέο προεδρείο και πολλή όρεξη για δουλειά. Στις 29-9-2010 έγινε η παράδοση της προεδρίας από την Πόπη Αμπατζίδου στη Μαργαρίτα Δασκαλάκη. Συζητήθηκε το πρόγραμμα της χρονιάς και ορίστηκαν οι ολομέλειες.

Δραστηριότητες:

Στις 1-12-2010, ο όμιλος, στα πλαίσια του προγράμματος υγείας με την συντονίστρια Καίτη Δούκα, συμμετείχε στην παγκόσμια προσπάθεια κατά του AIDS.

Την ίδια μέρα, στα πλαίσια των προγραμμάτων εκπαίδευσης και πολιτισμού, ο όμιλος με φίλες επισκέφθηκε το Μουσείο Ισλαμικής Τέχνης, όπου και θαύμασε τα αριστουργήματα της Ισλαμικής Τέχνης. Στη συνέχεια, όλες μαζί, γευματίσαμε σε ταβέρνα της περιοχής.

Ο όμιλός μας συμμετείχε σε εκδηλώσεις των ομίλων της Ένωσης:

- Στις 11-9-2010 στα εγκαίνια του ομίλου «ΔΡΥΑΔΕΣ» Ντραφίου Αττικής
- Στην ημερίδα του Ομίλου Ιωαννίνων «ΔΙΩΝΗ»
- Στην ετήσια Συνάντηση ετήσιο συνέδριο ΠΡΟΕΔΡΩΝ και ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΩΝ, στη Χαλκίδα.
- Στις 22-11-2010, στην εκδήλωση του ομίλου Ν. Σμύρνης
- Στις 24-11-2010 στην εκδήλωση του Ομίλου «ΛΥΚΑΒΗΤΤΟΣ»
- Στις 27-28-11-2010 στο μπαζάρ του Ομίλου «ΔΑΝΙΗΛΙΣ» Πάτρας.

Μαίρη Κραουνάκη
Γραμματέας

► Καβάλας

Τη Δευτέρα 29 Νοεμβρίου σε αίθουσα εκδηλώσεων του ξενοδοχείου LUCY πραγματοποιήθηκε σεμινάριο γραφολογίας με κεντρική ομιλήτρια την κυρία Μαριάνθη-Αντιγόνη Βρυζάκη, Ψυχολόγο-Γραφολόγο. Η ομιλήτρια με πολύ άμεσο, ευχάριστο και κατανοητό τρόπο, εξήγησε πώς από τη γραφή ενός

ατόμου μπορούμε να καταλάβουμε τον χαρακτήρα του.

Τον Σοροπτιμιστικό Όμιλο εκπροσώπησαν η Πρόεδρος Μαρία Οικονομίδου, η Α' Αντιπρόεδρος Πέπη Σαμαρά, η Γραμματέας Εύα Παπαϊωάννου, το μέλος του Δ.Σ. Ιωσηφίνα Σεχλίδου και το μέλος του Ομίλου Αρτεμης Δίγκα.

Στο Ιατροκοινωνικό Κέντρο του Δήμου Χρυσούπολης

Την καθιερωμένη του επίσκεψη στο Ιατροκοινωνικό Κέντρο υποδοχής τσιγγάνων του Δήμου Χρυσούπολης που εδρεύει στο Χρυσόχωρι Δήμου Χρυσούπολης πραγματοποίησε ο Σοροπτιμιστικός Όμιλος Καβάλας. Μέλη του Ομίλου προσέφεραν στις υπευθύνους γραφική ύλη και σχολικά είδη για τα τσιγγανόπαιδα που κατοικούν στην περιοχή και είναι μαθητές του Δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου. Ο Σοροπτιμιστικός Όμιλος Καβάλας, εδώ και έξι χρόνια, έχει αποφασίσει να βοηθάει με προσφορές ιματισμού, σχολικών ειδών, παιχνιδιών και βιβλίων, μέσω του Κέντρου, τα τσιγγανόπαιδα που διαμένουν με τις οικογένειές τους στο Χρυσόχωρι.

Αξίζει να αναφερθούμε στο έργο που προσφέρουν οι εργαζόμενες στο Ιατροκοινωνικό Κέντρο του Δήμου Χρυσούπολης, το οποίο λειτουργεί από το 2005. Η επιστημονική ομάδα απαρτίζεται από μία ψυχολόγο, μία κοινωνιολόγο, μία ειδική παιδαγωγό, μία γιατρό, μία νοσηλεύτρια και μία διαμεσολαβήτρια. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες είναι ποικίλες και πιο συγκεκριμένα είναι οι εξής:

- Πλήρης καταγραφή του πληθυσμού των τσιγγάνων και των αναγκών τους.
- Εμβολιασμός των τσιγγανοπαίδων
- Παροχή πρωτοβάθμιας ιατρικής νοσηλευτικής φροντίδας
- Συνεργασία με φορείς για την προώθηση εκπαιδευ-

τικών και υγειονομικών προγραμμάτων

- Ψυχοκοινωνική και συναισθηματική υποστήριξη.
- Πραγματοποίηση σεμιναρίων επιδοτούμενων και μη.
- Οργάνωση και λειτουργία προσχολικού τμήματος που στόχο έχει την προετοιμασία των παιδιών για την ομαλή εισαγωγή τους στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

Είναι μια αξιέπαινη προσπάθεια τόσο των υπευθύνων που πολλές φορές συναντούν προβλήματα στην ολοκλήρωση του έργου τους, όσο και της αρμόδιας Υπηρεσίας του Δήμου Χρυσούπολης που στηρίζει την προσπάθειά τους.

Εκδηλώσεις του ομίλου

Την Παρασκευή 22 Οκτωβρίου, στην αίθουσα εκδηλώσεων του ξενοδοχείου ΕΣΠΕΡΙΑ, πραγματοποιήθηκε, σε μία έντονα συγκινησιακή ατμόσφαιρα, η έναρξη του Σοροπτιμιστικού Έτους. Τη συνάντηση άνοιξε η απερχόμενη Πρόεδρος κ. Εύα Παπαϊωάννου κάνοντας μια αναφορά στους στόχους της προηγούμενης διετίας. Ακολούθησε προσφορά αναμνηστικών δώρων μεταξύ των δύο Προέδρων αλλά και μελών του ομίλου στην απερχόμενη Πρόεδρο τιμώντας έτσι την προσφορά της.

Στη συνέχεια το λόγο πήρε η νέα Πρόεδρος κ. Μαρία Οικονομίδου. Αφού ευχαρίστησε την απερχόμενη Πρόεδρο και τα Μέλη του Ομίλου, παρουσίασε το νέο Διοικητικό Συμβούλιο για τη διετία 2010-2012. Προέβη σε ανακοινώσεις εκδηλώσεων της Ένωσης και άλλων Ομίλων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια Ιουνίου – Σεπτεμβρίου και ενημέρωσε την Ολομέλεια για τους στόχους και τις δράσεις που έχει προγραμματίσει το νέο Δ.Σ. Την πολύ ωραία βραδιά έκλεισε η πολύ ενδιαφέρουσα ομιλία της κ. Χριστίνας Δημάκη, Β' Αντιπροέδρου του ομίλου και Σχολικής Συμβούλου Φιλολόγων Νομού Δράμας, με θέμα: «Το χρέος του σύγχρονου Ελληνισμού απέναντι στους ήρωες της 28ης Οκτωβρίου 1940».

Νοέμβριος

Σε μία όμορφα διακοσμημένη αίθουσα, τη Δευτέρα 15 Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκε η δεύτερη Ολομέλεια του Ομίλου μας. Μετά το πέρας της ακολούθησε ομιλία της κ. Μαρίας Κρυωνά, κλινικής ψυχολόγου με το επίκαιρο θέμα: «Ψυχική Υγεία και Οικονομική κρίση». Η ομιλήτρια επικεντρώθηκε σε τρό-

πους αντιμετώπισης του άγχους που μας προκαλεί η οικονομική κρίση. Στο τέλος ακολούθησε συζήτηση με ερωτήσεις προς την ομιλήτρια και προσωπικές εκτιμήσεις. Την εκδήλωση, εκτός από τα μέλη του Ομίλου,

παρακολούθησαν και εκπρόσωποι γυναικείων σωματείων της πόλης μας και καλύφθηκε τηλεοπτικά από τοπικό κανάλι.

› Κέρκυρας

Στα πλαίσια της πολύχρονης συνεργασίας μας με το Χαμόγελο του Παιδιού σε εκπαιδευτικά και ψυχαγωγικά προγράμματα, ο Σοροπτιμιστικός Όμιλος Κέρκυρας, κατόπιν συνεργασίας των Τομέων Περιβάλλοντος και Καλής Θέλησης, οργάνωσε εκδρομή για τα παιδιά του Χαμόγελου, από το σπίτι της Κέρκυρας στον υδροβιότοπο της Λίμνης Κορισσιών, καθώς και στο Κεδροδάσος που υπάρχει στην περιοχή με ξενάγηση που παρείχε το Κέντρο Περιβάλλοντος της Νότιας Κέρκυρας. Η εκδρομή πραγματοποιήθηκε το Σάββατο, 26 Ιουνίου και μετά την ξενάγηση προσφέρθηκε φαγητό στα παιδιά με την ευγενική χορηγία του κ. Σπύρου Καβαλιεράτου, γιου της Μαρί Καβαλιεράτου, μέλους του Ομίλου μας. Ήταν μια όμορφη μέρα με μάθημα για τη σημασία της προστασίας του περιβάλλοντος και ψυχαγωγία για τους μικρούς μας φίλους.

Έξι μέλη του Ομίλου μας συμμετείχαν στο Συνέδριο που οργάνωσε το Σεπτέμβριο ο Όμιλος Ιωαννίνων – Τομέας Περιβάλλοντος με θέμα τους υδάτινους πόρους.

Τον Οκτώβριο συμμετείχαν στη συνάντηση Προέδρων και Συντονιστριών, που έγινε στη Χαλκίδα, η Β' Αντιπρόεδρος της Σοροπτιμιστικής Ένωσης Ελλάδος, Χριστίνα Χαϊδόγλου, μέλος του Ομίλου μας, η Πρόεδρος του Ομίλου μας Έλσα Περούλη και η Συντονίστρια Εκπαίδευσης Νατάσα Σταθοπούλου-Βασιλοπούλου.

Η καινούρια Σοροπτιμιστική χρονιά ξεκίνησε στις 25 Οκτωβρίου με το καθιερωμένο μας απογευματινό ούζο στην Αναγνωστική Εταιρία Κέρκυρας, το οποίο οργανώσαμε για τα μέλη των άλλων γυναικείων φορέων της πόλης και τις φίλες μας. Σε μια συνάντηση χαλαρή, χωρίς πρόγραμμα, ανανεώσαμε τις σχέσεις μας και ανταλλάξαμε σκέψεις για τη δράση και τα προγράμματά μας. Συγκινητική και ιδιαίτερη στιγμή της βραδιάς ήταν, όταν η Β' Αντιπρόεδρος της Σοροπτιμιστικής Ένωσης Ελλάδος, Χριστίνα Χαϊδόγλου, έδωσε τα σήματα σε δύο δόκιμα μέλη μας, τις Αδαμαντίνη Αγιώτατου και Νίκη Αλεβιζάκη, τις οποίες και καλωσόρισε με πολλή χαρά. Τα δύο νέα μέλη ευχαρίστησαν τον Όμιλο για την τιμή αυτή και δεσμεύτηκαν να τον

υπηρετήσουν και να προσφέρουν όσο το δυνατό περισσότερα στις δράσεις του.

Την αρχή της νέας χρονιάς σηματοδότησε όμως και ο εκκλησιασμός μας στις 20 Νοεμβρίου στην εκκλησία της Αγίας Παρασκευής στην Παλαιά Πόλη.

Νίκη Αλεβιζάκη

Υπεύθυνη ομίλου για το Περιοδικό

» Λυκαβηττού

Τα Μέλη του ομίλου «Λυκαβηττός» διοργάνωσαν στις 24 Νοεμβρίου 2010 (6.00 μ.μ) εκδήλωση με Ενημέρωση-Συζήτηση στα «ΣΗΜΕΡΙΝΑ ΙΑΤΡΟΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ»

Οι Φίλες Σοροπτιμίστριες και Φίλοι του ομίλου που παρευρέθησαν στο Πανεπιστημιακό Εντευκτή-

σταθμιστικά μέτρα που έχουν ληφθεί αλλά και τις προοπτικές για δραστικότερη αντιμετώπιση του προβλήματος στο μέλλον. Μέσα από τον καταγισμό πληροφοριών αλλά και την εποικοδομητική συζήτηση που ακολούθησε, το ακροατήριο ενημερώθηκε έγκυρα και ολοκληρωμένα για ένα οξύ πρόβλημα που μας περιβάλλει καθημερινά με τον πλέον απειλητικό τρόπο, οδηγώντας στην κοινωνική περιθωριοποίηση το πιο ζωντανό κομμάτι της Ελληνικής κοινωνίας, τους νέους ανθρώπους.

Κατά το κλείσιμο της ωραίας αυτής εκδήλωσης παρεδόθη στην Παναγιώτα Ευαγγελοπούλου, η επιταγή με την δεύτερη δόση του ποσού της υποτροφίας για συνέχιση των σπουδών της, η οποία της είχε δοθεί από την ΣΙ/Ε, μετά από πρόταση της Επιτροπής Υπο-

ριο «Καποδιστριακό», (Ακαδημίας 48), είχαν την ευκαιρία να ακούσουν τις εισηγήσεις τριών διακεκριμένων εκπροσώπων της Ακαδημαϊκής Κοινότητας, τον Καθηγητή Ιατρικής και τέως Αντιπρύτανη του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Αντώνη Κουτσελίνη, την Αναπληρώτρια Καθηγήτρια κ. Χαρά Σπηλιοπούλου και τον Αναπληρωτή Καθηγητή κ. Κώστα Μαραβέλια, οι οποίοι έχουν επί μακρόν ασχοληθεί με την έρευνα του φλέγοντος κοινωνικού ζητήματος της χρήσης των εξαρτησιογόνων ουσιών.

Οι διαπρεπείς ομιλητές παρουσίασαν τα τρέχοντα αποτελέσματα της σχετικής έρευνας και της πολύχρονης γνώσης και εμπειρίας τους, σε ό,τι αφορά τα είδη των «δημοφιλών» ναρκωτικών (εξαρτησιογόνων), τις κοινωνικές ομάδες που κυρίως πλήττονται, τα αντι-

τροφιών της Σ.Ε.Ε. Η υποψηφιότητα της υποτρόφου ήταν πρόταση του ομίλου «Λυκαβηττός» και η επίδοση της επιταγής έγινε από την Ελένη Μαρκάκη, Πρόεδρο τότε της Επιτροπής Υποτροφιών και την Πρόεδρο του ομίλου Άσπα Αλατζατζή.

Στη συνέχεια, οι Φίλες Σοροπτιμίστριες και οι Φίλοι περιηγήθηκαν τις πανέμορφες αίθουσες του «Καποδιστριακού», όπου τούς προσεφέρθη από τα μέλη του ομίλου «Λυκαβηττός» ένας πλούσιος μπουφές με διάφορα εδέσματα και ποτά. Η βραδιά έκλεισε με συζητήσεις μέσα σε μια ευχάριστη ατμόσφαιρα και με την ικανοποίηση μίας επιτυχημένης εκδήλωσης.

Λένα Κουτσελίνη

Μέλος του Ομίλου

► Πειραιά

- Τα μέλη του Σ.Ο.Π Μέλπω Ζαχαριάδου και Χάρης Νικόλη συμμετείχαν στο Διεθνές Forum της UNESCO που έλαβε χώρα με μεγάλη επιτυχία στην Αθήνα στις 9-11 Σεπτεμβρίου. Η επίσημη έναρξη πραγματοποιήθηκε στην Πνύκα με παρουσίες από 40 κράτη. Κάτω από τον έναστρο ουρανό της Αττικής, με θέα τη φωτισμένη Ακρόπολη, έκλεισε καλλιτεχνικά η βραδιά με τους ήχους της Κρατικής ορχήστρας Αθηνών και τη μελωδική φωνή του Μάριου Φραγκούλη. Οι εργασίες έληξαν με δεξίωση που παρέθεσε ο Δήμαρχος Αθηναίων στο Δημαρχιακό μέγαρο.

- Στις 11 Σεπτεμβρίου συμμετείχαμε στα εγκαίνια του ομίλου Ντράφι με αρκετά μέλη μας.
- Στο Συνέδριο για τους υδάτινους πόρους (17-19 Σεπτεμβρίου) που διοργάνωσε ο Όμιλος Ιωαννίνων, με μεγάλη επιτυχία, είχαμε παρουσία πολλών μελών του Ομίλου μας.
- Στη συνάντηση Προέδρων και Συντονιστριών στη Χαλκίδα, η εκπροσώπηση σε όλα τα στρογγυλά τραπέζια υπήρξε πλήρης.
- Στις 6 Νοεμβρίου, δώδεκα μέλη μας παρακολούθησαν θεατρική παράσταση στο θέατρο «Κάτια Δανδουλάκη».
- Στις 28 Νοεμβρίου, διοργανώσαμε με μεγάλη επιτυχία μεσημεριανό γλέντι στο κέντρο «Εναστρον», στου Ψυρρή. Η αίθουσα ήταν κατάμεστη. Μάς τίμησαν με την παρουσία τους η Πρόεδρος Σ.Ε.Ε.

Λίλιαν Ζέλλου, η αμέσως προηγούμενη Πρόεδρος Λένα Κουτσελίνη, η Α' Αντιπρόεδρος της Ένωσης και νονά μας Δέσποινα Βλαχοπούλου, αξιωματούχοι της Ένωσης και άλλοι Πρόεδροι Ομίλων. Πολλές οι φίλες με τους συζύγους τους χόρεψαν, τραγούδησαν σε κλίμα ευφορίας και χαρούμενης ατμόσφαιρας μέχρι αργά το απόγευμα.

- Την 1^η Δεκεμβρίου συμμετείχαμε στην Ημερίδα για κοινωνική ευαισθητοποίηση για την αναπηρία που διοργάνωσε το ΠΕΚ-ΑΜΕΑ, στον Πειραιά.

*Μέλπω Ζαχαριάδου
Πρόεδρος*

► Ψυχικό

Η καινούργια Προεδρία 2010-2012 ξεκίνησε με τη συμμετοχή του ομίλου μας στη Συνάντηση Προέδρων και Συντονιστριών, στη Χαλκίδα. Ο Όμιλός μας συμμετείχε σ' αυτή τη συνάντηση με την Πρόεδρο Αμαλία Ραγκούση, την Α' Αντιπρόεδρο Μαρία Σαγιά, τη Β' Αντιπρόεδρο Φωτίκα Καρδούλη, την Ταμία Χρύσα Μαρκατά και τις Συντονίστριες: α) Καλής θέλησης, Χρυσούλα Ευαγγελίου, β) Περιβάλλοντος, Μαρία Σαγιά, γ) Εκπαίδευσης και Πολιτισμού, Μίνα Κόρσου, δ) Αναπληρώτρια Υγείας, Γαβριέλλα Ευαγγέλου.

- Οι εντυπώσεις από την Προεδρία της Σ.Ε.Ε. και την οργάνωση της Συνάντησης από τον όμιλο Χαλκίδας κατά τη διάρκεια του τριήμερου, ήταν εξαιρετικές.
- Στις 28-11-2010 ο Όμιλός μας πραγματοποίησε Χριστουγεννιάτικο Παζάρι, στο Πολιτιστικό Κέντρο Ψυχικού. Ένα μέρος των εσόδων του δόθηκε στην

«ΚΙΒΩΤΟ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ» (500 Ευρώ) και στο «ΚΕΝΤΡΟ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ» (200 Ευρώ). Οι φίλοι του Ομίλου που μας τίμησαν με την παρουσία τους ενισχύοντας την προσπάθειά μας, πέρασαν ευχάριστα το πρωινό τους, σε Χριστουγεννιάτικη ατμόσφαιρα με καφέ και κεράσματα.

- Στις 10 Δεκεμβρίου, Παγκόσμια ημέρα του Σοροπτιμισμού και των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, σύμφωνα με το συνεχιζόμενο πρόγραμμά μας, δόθηκε ρουχισμός στους αστέγους του Δήμου Αθηναίων.
- Στα βαφτιστήρια του Ομίλου μας Κωνσταντίνο και Ελπίδα δόθηκε το ποσό των 200 ευρώ, ως δώρο Χριστουγέννων.
- Ο Όμιλός μας συμμετείχε, επίσης, σε εκδηλώσεις άλλων Ομίλων.

Αμαλία Βαρότση-Ραγκούση
Πρόεδρος

Οι χαρές μας

Η Πρόεδρος και τα μέλη του Σοροπτιμιστικού Ομίλου Ψυχικού συγχαίρουν την **Βάσω Μπριάκου-Κωσταρίδη**, Αντιπρόεδρο και πρώην εκδότρια του περιοδικού για τον γάμο της κόρης της **Θάλειας**.

Ευχόμαστε Υγεία και κάθε Ευτυχία στους νεονύμφους καθώς και στους γονείς τους!

Επισημάνσεις

Στο προηγούμενο τεύχος του περιοδικού (αρ. 93), σχετικά με τις εκδηλώσεις του ομίλου Ψυχικού αναφέρθηκε μόνο η κοπή της Πρωτοχρονιάτικης πίτας ενώ η τέως Πρόεδρος του ομίλου Χρυσούλα Ευαγγελίου είχε στείλει τις δραστηριότητες των μελών στη διάρκεια του έτους 2010.

Θεωρούμε λοιπόν ότι επιβάλλεται, έστω και με καθυστέρηση ενός έτους, να αναφερθούν τα εξής:

α) Το Σεπτέμβριο του 2009 γιορτάσαμε τα γενέθλια του ομίλου σε βραδινή συγκέντρωση σε γνωστό εστιατόριο της Φιλοθέης, όπου καλέσαμε και παλιά μέλη του ομίλου για να μας ευχηθούν και να ξαναβρεθούν στον όμιλο όπου, πριν από κάποια χρόνια, ήταν ενεργά μέλη.

β) Στο Συνέδριο Συντονιστριών και Προέδρων (16-18 Νοεμβρίου) η Πρόεδρος του ομίλου Χρυσούλα Ευαγγελίου πρόσφερε στη Σ.Ε.Ε. κατόπιν συννενοήσεως με τα άλλα παρευρεθέντα μέλη, το ποσό των 500 ευρώ επί πλέον των ήδη προσφερθέντων 1000 ευρώ, για την ενίσχυση του ταμείου της, προκειμένου να αγοραστεί στέγη στο κέντρο της Αθήνας για τη φύλαξη των αρχείων της Σ.Ε.Ε. Επίσης συμμετείχε σ' αυτή την προσπάθεια με την αγορά λαχνών για τον ίδιο σκοπό.

γ) Τα Χριστούγεννα στείλαμε στις Προέδρους, στα Διοικητικά Συμβούλια και στις Αξιωματούχους της Σ.Ε.Ε. αντί για κάρτες, γράμματα με ευχές και CD με Χριστουγεννιάτικα τραγούδια από τη χορωδία Ψυχικού, στις 12-1-2010 κάναμε Αγιασμό και κόψαμε την Πρωτοχρονιάτικη Πίτα μας σε συγκέντρωση που έγινε στο Πολιτιστικό Κέντρο Ψυχικού, όπου μας τίμησαν με την παρουσία τους παλιά μέλη του ομίλου μας άλλοι φίλοι καθώς και τα βαφτιστήρια μας στα οποία προσφέραμε δώρα και όλες ανταλλάξαμε ευχές για τη νέα χρονιά. Ακολούθησε πλούσιος μπουφές που ετοίμασαν τα μέλη του ομίλου μας και διαβάσαμε χαιρετισμούς από την Πρόεδρο Σ.Ε.Ε. Ελένη Κουτσελίνη και την Δήμαρχο Ψυχικού Ελένη Κατσαρού.

δ) Στις 3-3-2010 επισκεφτήκαμε το Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης που φιλοξενούσε την Έκθεση με θέμα «Ο Έρωτας από την Θεογονία του Ησιόδου ως την Ύστερη Αρχαιότητα». Η γραμματέας του Ομίλου μας Μίνα Κόρσου- Καπέλλου, Ιστορικός- Αρχαιολόγος, μάς ξενάγησε στην Έκθεση και μάς μοίρασε φωτοτυπημένη εισήγησή της για το θέμα. Την ομάδα μας συμπλήρωσαν και παλιά μέλη του Ομίλου, καθώς και άλλες φίλες. Ακολούθησε συνεστίαση στο εστιατόριο του Μουσείου Μπενάκη, όπου είχαμε την ευκαιρία σε χαλαρό και ευχάριστο κλίμα να βρεθούμε με φίλες και να συζητήσουμε για διάφορα θέματα.

ε) Στις 20-4-2010 οργανώσαμε Πασχαλινό Παζάρι με διάφορα φαγητά και δώρα. Επίσης είχαμε μικρό μπουφέ για

τους προσκεκλημένους μας. Μέρος των εσόδων (επιταγή 400 ευρώ) προσφέρθηκε στην «ΚΙΒΩΤΟ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ», την οποία επισκέφτηκαν μέλη του Ομίλου μας.

στ) Στις 16-18 Απριλίου 2010, τα μέλη μας Χρυσούλα Ευαγγελίου, Πρόεδρος, Αμαλία Ραγκούση, Αντιπρόεδρος, Μαίρη Νόμπελη-Ταμίας και Μίνα Κόρσου-Γραμματέας, παρευρέθησαν στον εορτασμό των 23 χρόνων του Ομίλου Κέρκυρας καθώς και στη ενημέρωση που έγινε στα μέλη των Ομίλων από την Governor Πόπη Αθανασίου. Η οργάνωση του εορτασμού από την Πρόεδρο Χριστίνα Χαϊδόγλου και τα άλλα μέλη του Ομίλου Κέρκυρας ήταν άψογη, η φιλοξενία πολύ θερμή και η ξενάγηση στα διάφορα αξιοθέατα του νησιού από την ξεναγό και μέλος του Ομίλου Φωφώ Ζούπα-Παπά, ιδιαίτερα εμπεριστατωμένη. Θα θέλαμε από αυτή τη στήλη, έστω και καθυστερημένα, να ευχαριστήσουμε για άλλη μια φορά την Πρόεδρο και τα Μέλη του Ομίλου και να διαβεβαιώσουμε τις φίλες Σοροπτιμίστριες της Κέρκυρας ότι η σύντομη παραμονή στο καταπράσινο νησί των Φαιάκων ήταν εξαιρετικά ευχάριστη κι ωφέλιμη για όλες μας.

ζ) Στα πλαίσια της κοινωνικής προσφοράς μας επισκεφτήκαμε τις γυναικείες φυλακές Ελαιώνος Θηβών, όπου συνεχίζοντας το περσινό πρόγραμμά μας, ενημερώσαμε τις κρατούμενες για θέματα Υγείας και προσφέραμε διάφορα δώρα προσωπικής υγιεινής. Επίσης, είχαμε την ευκαιρία να συναντήσουμε κάποιες κρατούμενες και να προσφέρουμε, κατά το δυνατόν, ψυχολογική υποστήριξη σε συνανθρώπους μας που πραγματικά το έχουν ανάγκη.

η) Στις 18-6-2010, μέλη του Ομίλου μας συμμετείχαν με το έργο τους στην Έκθεση Σοροπτιμιστριών, Λογοτεχνών και Επιστημόνων που οργανώθηκε από το μέλος του Ομίλου μας Γαβριέλλα Ευαγγέλου και μέλη άλλων Ομίλων, στη Στοά του βιβλίου.

θ) Στις 23-9-2010 γιορτάσαμε την επέτειο των 22 χρό-

νων από την ίδρυση του Ομίλου μας στο εξαιρετικά φιλόξενο σπίτι του μέλους του ομίλου μας Χρύσας Μαρκατά. Η οικοδέσποινα μάς πρόσφερε πλούσιο δείπνο, στο οποίο παρευρέθησαν και νέα πρόσωπα που επιθυμούν να γίνουν μέλη του Ομίλου μας. Η ατμόσφαιρα ήταν πολύ ευχάριστη και η φιλοξενία της Χρύσας άψογη. Επίσης, την όμορφη αυτή βραδιά έγινε και η παράδοση της Προεδρίας από την Χρυσούλα Ευαγγελίου στη νέα Πρόεδρο του ομίλου μας Αμαλία Ραγκούση. Ο όμιλος πρόσφερε δώρο στην απελθούσα Πρόεδρο, κατά τα ειωθότα. Ακόμη, η Αντιπρόεδρος και πρώην εκδότρια του περιοδικού Βάσω Κωσταρίδη έφερε μια τούρτα και σαμπάνιες για να γιορτάσουμε

όλες μαζί και να τής ευχηθούμε για το γάμο της κόρης της Θάλειας. Ήταν μια γλυκιά βραδιά του Σεπτέμβρη με την ολοφώτιστη Αθήνα- υπέροχη θέα από το μπαλκόνι του διαμερίσματος της Χρύσας- να συμβάλει στη γιορτή μας.

*Χρυσούλα Ευαγγελίου
πρώην Πρόεδρος*

Jacqueline de Romilly

Η ύλη είχε ήδη κλείσει όταν ανακοινώθηκε η είδηση ότι η Μεγάλη Jacqueline de Romilly

έφυγε για πάντα. Η μεγάλη ερευνήτρια που πολιτογραφήθηκε Ελληνίδα από το 1995, μελέτησε σε βάθος την ελληνική Γραμματολογία και

υπερασπίστηκε την Ελλάδα, ως πηγή πολιτισμού που ανέδειξε τις υπέρτατες αξίες, έφυγε σε μια δύσκολη για την χώρα μας στιγμή. Στο επόμενο τεύχος θα ετοιμάσουμε ειδικό αφιέρωμα.

Α.Ζ.

English Supplement

Dear Soroptimist friends,

Our Organization turns over a new page every two years. This new page lasts for two years and every president is called, in the space given, to record her thoughts, her ideas, her vision, her perceptions from the national, european and international soroptimist context and to communicate with us.

It is our obligation to the history of our Organization, to our fights on an international, European and national level to exercise every possible pressure towards all the parties involved so as to achieve a real, substantial gender equality.

The Beijing Platform for Action, the decisions of the UN institutions, the decisions taken at the international conferences of our Organization and recently the 10 millennium goals totally bind us and make up the road map that opens up in front of us.

Lillian Zellou
Greek Union President

2,500 years after “nenikekamen” (We have won)

The Battle of Marathon

By Mina Corsou-Capellou

The Persian fleet set anchor at the east coast of Attica, near the plain of Marathon.

The Athenians, after General Miltiades' urge, decided to confront the Persian army at the plain of Marathon and, after requesting the Spartans assistance to no avail, set camp in Marathon having as their only back-up some hoplites from Plataias.

This first victory of the Hellenes in Marathon boosted the Hellenes' moral and during a decade they deleted the Persian threat of transferring the oriental way of living and thinking and, with the prevailing of the religious leaders, the threat of depriving the freedom and the growth of the Greek civilization.

The historians place great importance on the battle of Marathon. They believe that the victory of the Hellenes was the victory of the light against darkness and thanks to it, the Athenian democracy was established a little later and led to the great cultural flourishing of the classical years. The victory in Marathon marked the victory of the West over the East, not only as regards geographical expansion, but, mostly, as regards the beliefs and the values of the Greek race.

According to the legend, an hoplite, Pheidipides, (according to Heraclides, the historian, the messenger was called Thersippos, whereas others state that the messenger was called Efklis), ran out of breath to announce the message of victory to the

Athenians and died immediately afterwards.

Today, the Marathon is a long-distance running event (42.195 kilometers) that is usually run as a road race and was invented by the French philologist and philhellene Michel Breal (1832-1915) that was a friend to the Baron Pierre de Courberdin. In 1896 it was the first time that they ran this event during the first contemporary Olympic Games and Spyros Louis won at 2 hours 58' and 35".

On October 31, 2010, a Marathon race was organized in Athens on the event of commemorating the 2,500 years since the Battle of Marathon.

There was a record of participation with 22,000 runners of all ages and nationalities from all over the world that took part at this historic event and at the 5 and 10 kilometer distance from the Kallimarmaro stadium.

Measures for the protection of motherhood

The European Parliament (Human Rights Committee) on a first reading voted in favor of the proposal for the minimum maternal leave at 20 weeks (instead of the 14 weeks that is in force today and the 18 weeks as proposed by the European Commission). At least two weeks of paternal leave have also been approved. Of course in both cases the leave is with payment. The rapporteur of the European Parliament, Ms. Edite Estrela (Socialist, Portugal), stated that birth should not be treated

English Supplement

as a disease or as a social burden. It is an investment for our future. The proposal has also to be approved by the governments at the Council of Ministers.

We were asked by the SIE to approve of the vote in favor of the proposal by the European Parliament. We immediately communicated over the phone with EPP MEPs in Brussels and asked them to vote in favor of this proposal, and this did happen.

Lillian Zellou

New Law on the implementation of the principle of equal opportunities and equal treatment between men and women on employment issues.

The General Secretariat of Gender Equality announces the voting of the "New Law on the implementation of the principle of equal opportunities and equal treatment between men and women on employment issues" (Law 3896/Number of the Government Gazette 207/08.12.2010) according to which the up to now legislation improves, is simplified and is encoded in a unified and compact legislative text, according to the spirit and the provisions of the Directive 2006/54/EP.

Lillian Zellou

UN – UNWomen

The new UN entity for women's rights commences its operation on January 1, 2011.

The new entity will unite the following UN sections:

The Division for the Advancement of Women (DAW), the International Research and Training Institute for the Advancement Women (INSTRAW), the Office of the Special Adviser on Gender Issues and Advancement of Women (OSAGI) and the United Nations Development Fund for Women (UNIFEM).

The first priority of the new UN entity, UNWomen, is violence against of women under the direction of Ms. Michelle Bachelet, former President of Chile.

Ms. Bachelet (a victim of political violence herself) has been awarded with a "courage award" and considers violence against women an extreme priority, as it exists in developing countries and takes all different forms, starting from domestic violence to the amputation of genitalia.

Lillian Zellou

Statistical Data on the implementation of the 1325/2000, 1820/2008, 1888/2009 decisions of the UN Security Council.

The participation of women in peace negotiations is occasional. It reached only 8% in the 11 peace processes on which there is intelligence.

Less than 3% of the signatures on peace treaties refer to women.

250,000-500,000 women and girls were raped during the Rwanda genocide in 1994.

20,000-50,000 women and mainly girls were raped during the war in Bosnia-Herzegovina in the early 1990s.

50,000-64,000 women were displaced and recorded in Sierra Leon and have undergone sexual abuse by rivals.

40 women and girls are being raped daily at the South Kiv province of the Congo Republic. It is estimated that more than 200,000 women and children have been raped during the decade of armed violence in that country.

There have been 300 peace treaties for 45 armed conflicts during the 20 years after the end of the Cold War.

18 of these refer to sexual violence.

10 armed conflicts (Burundi, Congo, Sudan/Nubba Mountains, Sudan/Darfur, the Philippines, Nepal, Uganda, Guatemala, and Chiapas, the southeast province of Mexico).

Women have the legal right of protection from sexual abuse even during war and the victims have the rehabilitation right. Asylum granting for the exercise of sexual violence as an international crime is according to Article 7 of CEDAW and the Rome Treaty party of international law.

In the international crime courts against former Yugoslavia, 18 verdicts of guilt on the exercise of sexual violence have been issued.

The number of verdicts of guilt is lesser than in other case, such as 8 for Rwanda and 6 for Sierra Leon.

Lillian Zellou

December 10, International Soroptimist Day, International Human Rights Day

From November 24 till December 17, after the UN recommendation, we kept in the headlines the issue of violence against women all over the country, wherever there are Clubs. We organized events on domestic violence, on its effect on the mental health of family members. Law 3500/2006 on tackling the issue and punishing austere the perpetrators was analyzed. Bullying at schools, in the street and in the neighborhood, is an issue of study for our Organization.

In cooperation with the Greek branch of the International Organization for Migration, we organized a public debate on trafficking, on contemporary slavery and on illegal child labor. The collaboration with the International Organization for Migration will continue...

Club presidents and coordinators annual meeting

During October 15-17, the Club presidents and coordinators annual meeting took place so as to look into the course of the programs under the implementation of the Focus Program. Proposals on all fields of action were tabled.

Lillian Zellou

ΕΥΕΛΠΙΔΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ

Ακολούθησε τη διαίσθησή σου. Μη φοβάσαι.

Η τόλμη θα σε οδηγήσει

στη δημιουργία και την ανακάλυψη.

Μην απογοητεύεσαι, όταν κλείνει μια πόρτα.

Σίγουρα αλλού θ' ανοίξει ένα παράθυρο.

Αν έπεσες στη βαθύτερη χαράδρα, μη φοβάσαι.

Αυτό σημαίνει πως είσαι στην καλύτερη θέση

για να σκαρφαλώσεις στο ψηλότερο βουνό.

Ευτυχία είναι να κοιτάς με ευγνωμοσύνη

προς τον ουρανό.

Επιτυχία είναι να καταφέρνεις

να βρίσκεις χρόνο για την ψυχή σου,

όταν σε πνίγουν οι δουλειές

και οι υποχρεώσεις.

Τα συναισθήματά μας είναι τ' αστέρια του ουρανού.

Φρόντισε να είναι πάντα λαμπερά.

Η φιλία είναι βάλαμο. Είναι χαμόγελο.

Είναι φως ανέσπερο. Είναι καταφύγιο και απόλαυση

που οδηγεί στην ψυχική ολοκλήρωση.

Προσπάθησε να φέρεις λίγο φως στη ζωή κάποιου

που το χρειάζεται

και θα φωτίσει και η δική σου η ζωή.

Αυτό που μάς κρατά πίσω δεν είναι αυτό που είμαστε

αλλά αυτό που νομίζουμε ότι δεν είμαστε.

Η καρτερικότητα, η επιμονή και η πίστη στα οράματα

και στα ιδανικά σου θα σέ βοηθήσουν

να τα πραγματοποιήσεις.

**ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ
ΑΝΘΡΩΠΩΝ
ΕΙΝΑΙ
ΕΓΚΛΗΜΑ**

ΑΠΟΚΑΛΥΨΕ ΤΟ